اولین روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.rouzegaremadan.ir

یکشنبه • ۲۸ آبان ۱۴۰۲ • ۵جمادی الاول ۱۴۴۵ • ۱۹ نوامبر ۲۰۲۳ • سال ششم • شماره ۱۱۹۴ • ۸صفحه • قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

وظیفه بزرگ سازمان زمین‌شناسی در استان یزد

معاون وزیر صمت و رئیس این سازمان در نشست در سومین نشست شورای هم‌خانواده صنعت، معدن و تجارت استان یزد در سازمان صمت این استان درباره پروژه طرح تحول در این استان گفت: سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور قرار این طرح را با هدف کاهش زمان اکتشاف در استان یزد انجام دهد.

۲

کاهش اتکا به نفت، فرصتی برای رشد بخش معدن

محمدرضا موثقی‌نیا در نشست کمیته هم‌اندیشی بهره‌وری شرکت‌های بخش معدن و صنایع معدنی، بیان کرد: اهداف رشد بخش معدن و صنایع معدنی را باید بیش از ارقام و عملکرد فعلی در نظر بگیریم. در دولت سیزدهم همگام با وزارت صمت، باید در ادامه شعار رونق تولید، سیاست تولید صادرات‌محور و دانش پایه را پیگیری کنیم

۲

«روزگارمعدن» لزوم استفاده از معدنکاری هوشمند را بررسی کرد:

یک تیر و چند نشان

یادداشت‌ها

محکوم شده! ۲

راه‌حل را بلدیم اما... ۴

ایران و چشم‌انداز منابع آب ۷

رشد اقتصادی در سایه ثبات سیاسی و اقتصادی ۸

تیترهای روز

مساله بغرنج گاز برای فولاد ۲

تسهیل و تسریع در صادرات گاز LPG پالایشگاه‌های کشور ۳

کاهش جهانی قیمت کربنات لیتیوم ۵

نگاهی به صنعت پالایش کشور ۷

مدیرعامل چادرملو مطرح کرد:

ارزش‌آفرینی، راهی برای هموار کردن مسیر توسعه

شرکت معدنی و صنعتی چادرملو با در اختیار داشتن زنجیره تولید فولاد، همواره در زمره سودآورترین فعالان صنعت فولاد و بازار سرمایه کشور بوده است.

مدیرعامل چادرملو صبح امروز چهارشنبه پس از گردهمایی مدیران شرکت‌های وابسته به ایمیدرو که با حضور معاون وزیر صمت و رئیس هیئت عامل ایمیدرو، مدیران عامل شرکت‌های صنعتی و معدنی کشور و معاونان این سازمان در خصوص برنامه هفتم توسعه و راهبردهای مختلف آن در این سازمان برگزار شد؛ در گفت‌وگویی، با اشاره به طرح‌ها و برنامه‌های شرکت معدنی و صنعتی چادرملو در راستای توسعه زنجیره فولاد به‌ویژه در صنایع پائین‌دستی گفت: در سال گذشته باوجود کاهش قیمت‌ها در بازار جهانی، محدودیت‌های انرژی و رشد شدید هزینه‌های تولید، این شرکت توان خود را بر ارتقای بهره‌وری و افزایش تولید متمرکز نمود که این روند در سال جاری نیز تداوم داشت و در نیمه اول امسال عملکرد قابل قبولی از خود بجا گذاشته است.

مهندس امیرعلی طاهرزاده با اشاره به درآمد ۲۷۰ هزار و ۷۰۶ میلیارد ریالی چادرملو در ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۲ افزود: این میزان درآمد نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۱ که ۲۰۶هزار و ۷۰۵ میلیارد ریال بوده است، بیانگر رشد ۳۱ درصدی درآمد این شرکت خوش‌نام در بازار سرمایه می‌باشد و عملکرد این شرکت در بخش‌های مختلف تولید کنسانتره، گندله، آهن اسفنجی و فولاد فراتر از برنامه تدوین‌شده بوده است.

وی با بیان اینکه سرمایه‌گذاری‌های شرکت معدنی و صنعتی چادرملو در توسعه متوازن حلقه‌های زنجیره، موجب شده است تا این شرکت با کمترین دغدغه و چالش، روند تولید فولاد را دنبال کند و در زمره سودآورترین شرکت‌های بزرگ صنعتی و معدنی کشور قرار بگیرد تصریح کرد: عزم چادرملو در حفظ و یا رشد تولید در بخش‌های مختلف زنجیره و توسعه هدفمند در صنایع پائین‌دستی فولاد در جهت ایجاد ارزش‌افزوده بیشتر می‌باشد. کما اینکه این شرکت طی ۶ ماهه ابتدایی سال جاری با حدود ۶ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری در طرح‌های خود، بالغبر ۲۸۰ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل سرمایه‌گذاری بیشتری کرده است.

طاهرزاده همچنین یادآور شد: استراتژی توسعه چادرملو بر پایه هوشمندسازی، انتقال تکنولوژی، بومی‌سازی و توسعه زیست‌بوم فناورانه استوار است.

با هدف ایجاد تعاملات بیشتر میان بانک پارسیان و فولاد خوزستان انجام شد

نشست معاون اعتبارات و بانکداری شرکتی بانک پارسیان با مدیرعامل فولادخوزستان

محمدرضا فقیری معاون اعتبارات و بانکداری شرکتی بانک پارسیان و هیات همراه با امین ابراهیمی مدیرعامل فولاد خوزستان، روز چهارشنبه ۲۴ آبان‌ماه ۱۴۰۲ در سالن کنفرانس ساختمان سردار شهید حاج قاسم سلیمانی این شرکت دیدار نمودند.

به گزارش خبرنگار روابط عمومی، در این دیدار، علی‌اصغر مشهدی‌زاده معاون مالی و اقتصادی، محمود لندی سرپرست مدیریت عامل شرکت سیمیدکو، سید رضا هاشمی‌زاده مدیر حوزه دفتر مدیرعامل و حسین شیشه‌بر مدیر امور مالی شرکت فولاد خوزستان حضور داشتند.

محمدرضا فقیری معاون اعتبارات و بانکداری شرکتی بانک پارسیان در این جلسه گفت: بانک پارسیان، توانایی ارائه خدمات زنجیره بانکی را دارا می‌باشد.

وی افزود: نقش شرکت فولاد خوزستان در اقتصاد کشور بی بدیل است. آماده خدمات‌رسانی به مجموعه فولاد خوزستان هستیم.

امین ابراهیمی مدیرعامل در این جلسه گفت: شرکت فولاد خوزستان به عنوان دومین تولیدکننده بزرگ فولاد در کشور، تعامل بالایی با سیستم بانکی کشور دارد.

وی افزود: فولاد خوزستان در گام اول بنا دارد تا سال ۱۴۰۴ ظرفیت خود را ۶ میلیون تن برساند.

گام دوم رسیدن به ظرفیت ۶/۱۳ میلیون تن در افق ۱۴۱۰ است. یکی از زمینه‌های اشتراک شرکت فولاد خوزستان با بانک پارسیان، تامین هزینه پروژه احداث نیروگاهی است.

گفتنی است، دیدار یادشده با هدف ایجاد تعاملات و همکاری بیشتر میان بانک پارسیان و فولاد خوزستان انجام گرفته است.

روزگار معدن
یکشنبه
• ۲۸ آبان ۱۴۰۲ • ۵ جمادی الاول ۱۴۴۵ • ۱۹ نوامبر ۲۰۲۳
• سال ششم • شماره ۱۱۹۴

یادداشت

محکوم شده!

علی اصغر زرنوشه فراهانی
فعال صنعت ریخته‌گری

صنعت ریخته‌گری یکی از صنایع مادر به شـمار می‌رود که حیات و توسعه بسـیاری از صنایع پایین‌دستی به آن وابسته است و از نقش پراهمیت آن در رشد اقتصادی کشور نمی‌توان چشم‌پوشـی کرد؛ به همین دلیل رفع مشـکلات فعالان این حوزه بـه منظور ارتقای هرچه بیشـتر صنعـت ریخته‌گری، باید در اولویت قرار داشـته باشد. در غیر این صورت علاوه بر اخلال در فعالیت صنایع بالادسـتی، صنایع مصرف‌کننده نیز با مشکلات فراوانی مواجه خواهند شد.علی‌رغم اهمیت بالای صنعت ریخته‌گری، شاهد هستیم در چند سال اخیر واحدهای ریخته‌گـری روزبـه‌روز ضعیف‌تـر شـده و در نهایت تعطیل می‌شـوند؛ علاوه‌براین، تمایل سرمایه‌گذاران به سرمایه‌گذاری در این صنعت نیز بسیار کاهش یافته که موضوع خوشایندی نیسـت. عدم توجه به بخش خصوصـی، گردش چرخ اقتصاد کشـور به دسـت دولت و تغییر مکرر سیاست‌گذاری‌های آن در حـوزه تولید، باعث به وجود آمدن چنین شـرایطی شـده اسـت؛ اکنون شـرکت‌های دولتی، سـهم بزرگ‌تری نسـبت به شـرکت‌های خصوصی در بازار و اقتصاد داشـته و صنعت ریخته‌گـری جذابیتی برای جلب نظر سـرمایه‌گذاران بخش خصوصی ندارد. ضمن اینکه شـرکت‌های دولتی بدون وجود بروکراسـی‌های اداری طولانـی به راحتی بـا یکدیگر تعامل داشـته و به صورت تهاتری به دادوستد می‌پردازند؛ به همین دلیل رقابت جدی میان این شرکت‌ها وجود ندارد اما در مقابل شرکت‌های بخش خصوصی در زمان معامله با مشتریان دولتی باید مراحل طولانی را پشت سر بگذارند که حتی ممکن است بعـد از توافـق صورت گرفته، مشـتریان منصرف شـده و به تعهدات خود پایبند نباشـند. این در حالی است که مسئولان و دولـت، وعده‌های فراوانـی در رابطه با تسـهیل فرایندها و حمایت از تولید می‌دهند اما در نهایت هیچ‌کدام از وعده‌ها به مرحله اجرا نمی‌رسند.مشـتریان دولتی تنها در صورت خرید اعتبـاری محصولات تمایل به همکاری با شـرکت‌های بخش خصوصی دارند؛ به همین دلیل یکی از بزرگ‌ترین مشـکلات تولیدکننـدگان بعد از توافق با مشـتریان، اخـذ مطالبات از آن‌ها اسـت زیرا شـرکت‌های دولتی هزینه خرید محصولات را در زمـان مقرر پرداخت نمی‌کنند. بـه تعویق افتادن زمان پرداخت مطالبات باعث می‌شـود تا تولیدکنندگان توان مالی خود برای خرید مجدد مواد اولیه و تولید محصولات در زمانی کـه قیمت‌ها به دلیل تورم روند صعـودی به خود گرفته را از دست بدهند؛ این موضوع در بلندمدت تاثیر منفی بر عملکرد صنعتگـران داشـته و باعث کاهش تولیـد واحدهای صنعتی می‌شـود. متاسـفانه اثرات این چالش به اینجا ختم نشـده و عدم پرداخت به‌موقع مطالبات از سوی مشتریان دولتی، سبب شده تا بسیاری از تولیدکنندگان پس از تحمل خسارات مالی فراوان، دیگر امکان ادامه فعالیت نداشـته باشـند. باید توجه داشـت کـه واحدهایی که اکنـون به تولید ادامـه می‌دهند، روند سـودآوری نداشـته و تنها برای بازپرداخت اقساط وام و بدهی‌های خـود در این چرخه معیوب باقـی مانده‌اند اما در نهایت سرنوشـت این شـرکت‌ها نیز به تعطیلی ختم خواهد شـد و صنعتگـران با تحمـل شـرایط، تنها زمـان آن را به تعویـق می‌اندازند؛ به همین دلیل می‌تـوان نتیجه گرفت که دورنمای صنعت ریخته‌گری روشن نیست.سیاست‌گذاری‌های کوتاه‌مـدت دولت در زمینه تولید، یکی از عوامل تاثیرگذار در به وجود آمدن شـرایط کنونی صنعت ریخته‌گری در کشـور است زیرا در حال حاضر سر پا نگه داشتن شرکت‌های دولتی در اولویت قرار داشـته و شـرکت‌های بخـش خصوصی نزد دولت از اهمیت بالایی برخوردار نیسـتند. این در حالی است که تا دو سـال پیش، وضعیـت صنعتگران بخش خصوصی تا حدودی بهتر بود و صنایع بالادستی به دلیل نیاز دائمی صنایع پایین‌دسـتی به مواد اولیه، با چالش خاصی در زمینه فروش محصـولات مواجه نبودند. باید اذعـان کرد که این موانع تنها مختص به صنعت ریخته‌گری نبوده و سـایر صنایع خصوصی در کشـور نیز با آن دست به گریبان هستند. در همین راستا تشـکل‌های بخش خصوصی پیگیری‌های فراوانی از مسئولان و سازمان‌های مربوطه به منظور رفع مشکلات تولیدکنندگان به عمل می‌آورند اما به سـبب عدم تغییر سیاسـت‌های وضع شـده، نتیجه مطلوبی حاصل نمی‌شـود. به همین دلیل باید گفـت عوامل بیرونـی اثرگذاری بالایی نداشـته و تنها تغییر موضع دولت می‌تواند باعث بهبود شـرایط شود؛ در حالی که در سـایر کشـورها، فعالان بخش خصوصی نقش پررنگی در اقتصاد داشـته و دولت، میدان عمـل را در اختیار این بخش قرار داده است.

استاندار یزد

کمتر از ۱۰ درصد ظرفیت معدنی استان یزد شناسایی شده است

اسـتاندار یزد از حوزه معدن به عنوان یکی از مهمترین مزیت‌های اسـتان نام برد و گفت: در بحث اکتشاف معادن شاهد پیشرفت قابل قبولی نبوده‌ایم و کمتر از ۱۰ درصد ظرفیت‌های معدنی استان شناسایی شده است.

«مهران فاطمی» با اشـاره به انعقاد قـرارداد ۲۰۰ میلیارد تومانی در حوزه مطالعات اکتشـاف معادن به همت وزارت صمت و سـازمان زمین شناسی کشور، اظهار کرد: بر این اساس با ورود ۱۵۰ متخصص به استان عملیات اکتشافات مخصوصاً در غرب استان آغاز خواهد شد.

وی به برنامه ریزی اسـتان جهت فعال سـازی معادن راکد و شناسایی معادن جدید اشاره و خاطرنشان کرد: یکی از مهمترین ملاحظات استان در این مسیر مسائل زیست محیطی و ملاحظات اجتماعی اسـت که برای کاهش حداکثری آسـیب‌های زیسـت محیطی از آخرین تکنولوژی‌های روز دنیا استفاده خواهیم کرد.

فاطمی ادامه داد: در حوزه مسائل اجتماعی، معادن باید منافع مردم استان را تامین کنند، لذا تدوین مدلی برای سهامدار کردن مردم در معادن در دستور کار ستاد اقتصاد مقاومتی استان قرار دارد.

وی در ادامه تکمیل جاده یزد طبس را نیازمند اعتبار ۳۰۰۰ میلیارد تومانی دانست و گفت: در مصوبات سفر اول و دوم رئیس جمهور به استان ۳۰۰ میلیارد تومان به این طرح اختصاص پیدا کرده که ۱۶ کیلومتر از منطقه بحرانی این مسیر به زودی آسفالت و تا دهه فجر افتتاح خواهد شد.

عالی‌ترین مقام اجرایی اسـتان با تاکید بر لزوم مشـارکت معادن در احداث باند دوم جاده یزد- طبس یادآور شـد: در غیر این صورت از ورود ناوگان حمل و نقل معادن به جاده‌ها جلوگیری خواهد شد چرا که معادن موظف به ساخت جاده اختصاصی هستند.

وی با بیان اینکه هزار میلیارد تومان از تعهد شـرکت چادرملو در تکمیل بخشـی از جاده یزد طبس از محل تبصره ۵ ماده ۱۴ قانون معادن انجام خواهد شد، افزود: طبق این قانون در صورت هزینه‌کرد شرکت‌های معدنی در محل آسیب‌های معادن، مشمول معافیت ۲۰ درصدی از پرداخت حقوق دولتی خواهند شد.

فاطمی در ادامه در پاسخ به سوالی در خصوص سند یزد نوین، آن را شامل بزرگترین پروژه‌های تاثیرگذار در پیشـرفت اسـتان دانسـت و گفت: در پروژه‌هـای آبی، انرژی خورشـیدی، هوشمندسازی معادن، منابع انسانی و اقتصاد دانش بنیان جلوتر از برنامه قرار داریم اما در بعضی از محورها مانند بازرگانی، ماشـین سـازی و قطعه سازی باید تلاش بیشتری انجام شود.

مشکل انرژی صنایع فولادی بررسی شد

مساله بغرنج گاز برای فولاد

گروه خبر

با توجـه به گـذر از فصل گرمـا و احتمال بروز مشکلاتی در تامین انرژی از جمله گاز برای صنایع، فعـالان فـولادی معتقدنـد قطعـی گاز واحدهای تولیـدی مثل چند سـال اخیر دوباره بدون شـک اتفاق می‌افتد، اما مساله این است که این امر نباید بدون هماهنگی قبلی با آنها باشد؛ موضوعی که در سال‌های اخیر یکی از موانع جدی بخش تولید شده است.

جهان صنعت نوشـت: متاسـفانه سـال گذشته، شـاهد قطعی گاز در کارخانه‌های فولادی در مدت زمان زیـادی بودیم و فعالان این حوزه به واسـطه قطعی‌هـای به وجود آمده، ضـرر زیادی را متحمل شـدند. در حالی که قانون صراحتا پیش‌بینی کرده کـه در زمان کمبود منابع انـرژی، اولویت قطعی با صنعت نیسـت، اما شـاهدیم که محدودیت‌ها زیاد اسـت؛ موضوعی که نشـان می‌دهد دولت برخلاف شـعار سال حرکت می‌کند.با اینکه در ایران صنعت فولاد وابسـته به گاز اسـت و این صنعت بر مبنای ذخایر ارزان شروع به توسعه کرد، اما در حال حاضر این مزیت در صنعت فولاد کمرنگ شـده و از سوی دیگر با توجه به سـرمایه‌گذاری‌های انجام‌نشده در صنعت برق و گاز ظرف سال‌های گذشته، با مشکل ناترازی شدید انرژی مواجه هستیم؛ موضوعی که بر روند کاهشی تولید در صنعت فولاد تاثیرگذار است.

در این بین گفته می‌شود که دولت به جای قطع گاز یـا برق صنایع که برای کشـور ارزآوری دارند، باید به فکر حل مشکل باشد. با توجه به اینکه طبق شـنیده‌ها برخی از کشورهای عربی مانند عربستان و قطر در نظر دارند با اسـتراتژی مناسـبی در چند سـال آینده، به کشوری فولادسـاز تبدیل شوند ما هم باید به فکر توسعه این صنعت در کشور باشیم. بر همین اسـاس، کارخانجات و دولت باید علاوه بر تمرکـز در تولید داخلی، صادرات را نیز مدنظر قرار دهند؛ موضوعی که به دلیل مشکل تامین انرژی با مشکل جدی روبه‌رو است.

مشکلات فولادی‌ها

معاون اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران درخصوص چالش‌هـای متعدد صنعت فولاد گفت: از مهم‌تریـن چالش‌هـا می‌تـوان به بحـث انرژی، مقررات خلق‌السـاعه و نظام قیمت‌گذاری دستوری نوین اشـاره کرد که شـدت آنها، تاب‌آوری صنعت فولاد را کاهش داده و این چالش‌ها با هم‌افزایی که ظرف سال‌های گذشته شکل گرفته، می‌توانند بقای صنعت فولاد کشور را به طور جدی تهدید کنند.

وحید یعقوبی با اشـاره به اینکه مسـاله گاز برای فولادی‌ها به شـدت بغرنج است، تصریح کرد: وقتی با یک چالش ملی در کشـور روبه‌رو هسـتیم، کل کشـور باید در رفع آن سـهیم باشند و با تخصیص امکانات ملی، محدودیت‌های ناشی از تبعات ناترازی انرژی در کشور را به حداقل برسانند.یعقوبی گفت: در کشـور ما صنعت فولاد وابسـته به بـرق و گاز اسـت و ایـن صنعت بر مبنـای ذخایـر ارزان گاز، سـنگ‌آهن غنی و ارزان و نیروی کار ارزان شـروع به توسـعه کرد، اما در حال حاضر این سـه مزیت در صنعت فولاد کمرنگ شـده و از سـوی دیگر با توجه به سـرمایه‌گذاری‌های انجام‌نشده در صنعت برق و گاز ظرف سال‌های گذشته، با مشکل ناترازی شدید انرژی مواجه هستیم.وی با بیان اینکه صنعت فـولاد کشـور، حداقـل ۳/۵ تا ۴ میلیـارد دلار در سـال ۱۴۰۱ بر اثر قطعی برق و گاز خسارت دیده اسـت، افزود: ۷۵ درصد صنعت فولاد دنیا به روش کوره بلند و با اسـتفاده از زغال‌سـنگ و کک تولید می‌شود، ولی در ایران به دلیل فراوانی ذخایر گاز و سـنگ‌آهن، تکنولوژی تولید فولاد به سمت احیای مسـتقیم رفته و باعث ایجاد وابستگی به برق و گاز در ایـن صنعت شـده و لذا ناتـرازی انرژی بیش از بقیه صنایع به صنعت فولاد آسیب می‌رساند.یعقوبی ادامه داد: اگر موضوع ناترازی انرژی یک مشکل ملی اسـت، طبیعتا باید رفع محدودیت‌های ناشی از آن را نیز در سـطوح ملی دنبال کرد و کل کشـور باید در راسـتای جبران آن سهیم باشـند؛ به این معنا کـه نباید بـار عمده محدودیت‌هـا را صنعت فولاد به دوش بکشـد، بلکه باید بـا تخصیص ملی منابع، محدودیت‌هـا را کاهش داد و میزان تبعات ناترازی انرژی را به حداقل رساند.

وی اظهار کرد: امسال پیش‌بینی‌ها براساس اعلام شـرکت ملـی گاز، از ناترازی حـدود ۳۰۰ میلیون مترمکعـب در روز خبـر می‌دهـد که بـا توجه به تفاهم‌هـای میان وزارت صمت، شـرکت ملی گاز و وزارت نفت، قرار بر این شـده تـا موجودی گاز به صورت بهینـه بین صنایع مختلـف تخصیص پیدا کنـد، اما مسـاله اصلی افزایش تولیـد و توزیع گاز در کشـور اسـت. در این خصوص بـا وجود تمایل فولادسـازان به سـرمایه‌گذاری در میادین کوچک و متوسـط گازی کشـور، متاسـفانه بـه دلایلی از جملـه نگاه امنیتی نسـبت بـه گاز، هنـوز امکان سـرمایه‌گذاری فولادی‌ها فراهم نشده تا بتوانند به میزان گازی که اسـتخراج می‌کنند به همان میزان شامل اعمال محدودیت نشوند.

یعقوبـی گفت: با توجه به وضعیتی که بازار فولاد به ویژه در حلقه آهن اسـفنجی دارد و با کمبودی که کشـور در این محصول روبه‌رو اسـت و چیزی حـدود ۷۰ درصد گاز زنجیره فـولاد هم در همین حلقه استفاده می‌شود، امیدواریم با همکاری وزارت صمت امسـال نسـبت به پارسـال محدودیت‌های کمتری در حلقه آهن اسـفنجی داشـته باشـیم و بتوانیم بازار فولاد را کنترل کنیم.

وی درخصـوص راهـکاری برای کاهـش میزان زیـان و عدم‌النفـع شـرکت‌ها گفـت: مطابق ماده ۲۵و۲۶ قانـون بهبود مسـتمر محیط کسـب‌وکار، وزارت نیرو و وزارت نفت مکلفند خسـاراتی که در اثر محدودیت و قطعی برق و گاز به شـرکت‌ها وارد می‌شـود را پرداخت کنند، اما بـه دلایل مختلفی این موضوع اجرا نشـده اسـت. این عدم‌النفعی که به فولادسازان وارد شـده، فقط در تابستان امسال در مـورد برق حدود دو میلیـارد دلار ارزش تولید از دست رفته است که امیدواریم دولت و مجلس با اتخاذ تصمیماتی در قانون بودجه خسارات وارده به شرکت‌ها را جبران کنند.

پیش‌بینی تکرار قطعی گاز

عضـو هیات‌مدیره خانه صنعت معدن و تجارت با بیان اینکه در بحث تامین گاز پیش‌بینی می‌شـود، امسـال هم با افزایش شـدت سرما شـاهد قطعی گاز مصرفی واحدهای تولیدی باشـیم، اظهار کرد: اولویـت قطع در زمـان محدودیت انـرژی، بخش تولید و بیشـتر محل‌های تمرکز واحدهای صنعتی مثل لکه‌های صنعتی و شـهرک‌های صنعتی است که قطع برای اداره گاز هم راحت‌تر اسـت. بنابراین تولیدکنندگان با توجه به زیاد نشدن ظرفیت تولید گاز ایـن پیش‌بینی را دارند که با محدودیت تامین انرژی مواجه شوند. البته در صورت تشدید سرمای هـوا و مشـکل تامین گاز بـرای نیروگاه‌ها احتمال محدودیت تامین برق هم وجود دارد.

آرمان خالقی با اشـاره بـه پیامدهای محدودیت انـرژی بـرای بخـش تولید مثـل افزایـش قیمت تمام‌شـده محصولات، عدم‌ایفـای تعهدات فروش، خسـارت‌های مربوط به مواد اولیه داخل خط تولید اظهار کـرد: معمولا راه جایگزین این اسـت که از سـوخت جایگزین، یعنی مازوت اسـتفاده شود که در این صورت هـم خط تولید باید تغییر کند و در بخشـی از محصولات هم به دلیل مسائل بهداشتی امکان استفاده از سوخت جایگزین وجود ندارد.

بنابراین به گفتـه عضو هیات‌مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت در شرایط موجود باید به طور جدی دنبال افزایش ظرفیت‌ها باشـیم و شرکت گاز باید خود را در این زمینـه توانمندتر کند. علاوه بر این به نظر می‌رسد لازم است روی بحث صرفه‌جویی در کشور به طور جدی سرمایه‌گذاری و فرهنگ‌سازی شود تا شدت مصرف بالای انرژی در کشور را تقلیل دهیم.

قطعـی گاز برابـر بـا ۳۵ درصـد کاهـش ظرفیت تولید!

اخیـرا یک فعال صنعت فولاد با اشـاره به قطعی احتمالی گاز صنایع فولادی گفته اسـت که قطعی گاز ۳۵ درصـد از تولید صنایع فـولادی را کاهش می‌دهـد و نتایج منفـی اقتصـادی را دربر خواهد داشت.

نایب‌رییس هیات‌مدیره نـوردکاران ایران تصریح کرد: شرکت‌های برق و گاز، دو نهاد دولتی هستند کـه در ارائه خدمـات به مجموعه‌هـای فولادی به وظایف خـود عمل نکرده‌اند و در سـال مهار تورم و رشـد تولید این قطعی بـرق و گاز نتایج مطلوبی بر صنایع فولادی نخواهد داشت و با احتمال قطعی گاز در فصل سـرما حدود ۳۵ درصـد از واحدهای تولیـدی فولادی ظرفیت خود را از دسـت خواهند داد. سـید علی محمد ابویی افـزود: در حال حاضر دولت به شرکت‌های فولادی پیشنهاد ذخیره‌سازی گاز که یک سرمایه‌گذاری بیهوده است را ارائه داده که این طرح می‌توانسـت از طرف دولت انجام شود که نشد و باعث اتلاف سرمایه‌گذاری می‌شود و کار ملی و سـرمایه‌گذاری مادر برای این مشکل و حل این مساله باید انجام شـود. ابویی گفت: این موانع باعث کاهش تولید و فرار سرمایه‌گذارها خواهد شد و شـرکت گاز باید به تعهـدات و قراردادهای خود عمـل کند و نبایـد وزارت نیرو در مواقع حسـاس شرکت‌ها را وادار به ایجاد نیروگاه یا سرمایه‌گذاری در نیروگاه‌ها سوق دهد.

کمبـود انـرژی موجب کاهـش درآمد ۱۰میلیارد دلاری

عضـو هیات‌مدیره انجمـن تولیدکنندگان فولاد گفته است: شرکت‌های فولادی سرمایه‌گذاری‌های خود را برای ۱۵ میلیون تن فولاد انجام داده‌اند، اما به دلیل کمبود انرژی نمی‌توانند در مدار تولید قرار بگیرند و این یعنی سالانه در کشور ۱۰ میلیارد دلار درآمد از بین می‌رود.

نادر سـلیمانی درباره قطعـی گاز صنایع فولادی در ماه‌های آینده مطرح کرد: مساله اصلی در رابطه با قطعی برق و گاز معضل بزرگی در توسـعه کشور محسوب می‌شود، به گونه‌ای که سال گذشته ۲۵۰ میلیون مترمکعب کم داشـتیم و ایـن اتفاق، تمام توسعه کشور را تحت تاثیر قرار داد.

وی افـزود: میزان مصرف کل برق صنایع فولادی در زنجیـره ۴/۵ تا ۵ درصـد و ۳/۵ تا ۴ درصد نیز مصرف گاز آنها می‌شـود که بـه دلیل قطعی گاز و برق، می‌تـوان گفت حدود ۱۵ میلیـون تن تولید فولاد متوقف شده اسـت. براساس برنامه‌ریزی‌های انجام شـده، تا پایان سـال جاری باید تولید فولاد به ۴۰ تا ۴۲ میلیون تن برسـد که به نظر می‌رسد این مقدار تا پایان سال نهایتا ۳۰ تا ۳۲ میلیون تن، یعنی میزان تولید سال ۱۴۰۰ باشد.

عضو هیات‌مدیـره انجمن تولیدکنندگان فولاد با اشـاره به میزان ارز از دسـت رفته کشـور به دلیل کمبود انـرژی گفت: با قطعی گاز و برق فولادی‌ها، عـلاوه بر تحت تاثیر قرار گرفتن توسـعه، از برنامه تولیـد ۴۰ میلیون تن فولاد نیـز عقب می‌مانیم. از سوی دیگر، شرکت‌های فولادی سرمایه‌گذاری‌های خود را برای ۱۵ میلیون تن فولاد انجام داده‌اند، اما به دلیل کمبود انرژی نمی‌توانند در مدار تولید قرار بگیرند و این یعنی سـالانه در کشـور ۱۰ میلیارد دلار درآمـد از بین می‌رود.سـلیمانی بـا تاکید بر اینکه زمستان سال گذشته ۲۵۰ میلیون مترمکعب کمبـود گاز داشـتیم، اظهـار کرد: در این راسـتا، تولیدکنندگان شمش و آهن اسفنجی که بیشترین مصرف گاز را به خود اختصاص می‌دهند، به تدریج با کاهش تولید مواجه می‌شوند. به گفته وی، کاهش تولید در شـمش و آهن اسـفنجی باعث می‌شـود کارخانجات به صورت مسـتقیم قیمت تمام‌شده را افزایش دهنـد که در این صـورت، محصول نیز با قیمت بیشتری به دست مصرف‌کننده می‌رسد.

وظیفه بزرگ سازمان زمین‌شناسی در استان یزد

معاون وزیر صمت و رئیس این سازمان در نشست در سومین نشست شورای هم‌خانواده صنعت، معدن و تجارت استان یزد در سـازمان صمت این استان درباره پروژه طرح تحول در این استان گفت: سـازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور قرار این طرح را با هدف کاهش زمان اکتشـاف در استان یزد انجام دهد.به گـزارش روزگارمعدن به نقـل از روابط‌عمومی سـازمان زمین‌شناسی و اکتشـافات‌معدنی کشـور، علیرضا شهیدی؛ افزود: در سـازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور در ابتدای دولت سیزدهم طرح تحول زمین‌شناسی آغاز بـه کار کرد زیرا در کشـور معضل تامین خـوراک اولیه برای صنایع معدنی وجود داشت.وی تصریح کرد: با آغاز طرح تحول در کشـور سعی کردیم این مشـکل را برطرف کنیم و قرار بر این شد مناطقی که پتانسیل ذخایر مواد معدنی در آنها وجود دارد را مشـخص کنیـم و کار اکتشـافاتی را در آن مناطق را انجام دهیم.به گفته معاون وزیر صمت، برای کشور ۴۲۰ برگه زمین‌شناسی یک‌پنجاه‌هزارم که هر برگه حدود ۶۲۵ کیلومتر مربـع را در بـر می‌گیرد را در نظر گرفتیم و در برای کشـور مناطقی را انتخاب کردیم تا برگه‌های زمین‌شناسـی در سـه لایه زمین‌شناسی، زمین‌شناسـی اقتصادی و ژئوشیمی تهیه شـود.وی افزود: ما به دنبال این هسـتیم در مناطق در حال کار هر آنچه در سـطح از جمله پتانسـیل فلزی و غیرفلزی و همچنین هر آنچه در زیر سطح وجود دارد را شناسایی کنیم.

رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور یادآور شـد: تجربه نشـان داده که اغلب ذخایر معدنـی جزو ذخایر پنهـان هسـتند و در عمق ۱۰۰ متر به پاییـن قرار دارند که سریع‌ترین روش برای شناسایی این مواد مطالعات ژئوفیزیک هوایی است که برای مطالعه تا عمق ۴۰۰ متر مناسب است.

شهیدی تصریح کرد: از تصاویر ماهواره‌ای و اطلاعات لایه‌ای سـطحی بهره برده می‌شـود و پس از تلفیق و مدل‌سازی این داده‌ها مناطقی را مشـخص می‌کنیم که کار اکتشاف عمومی و تفصیلی و نیمه‌تفصیلی انجام شـود و مواد معدنی اقتصادی را بهره‌برداری کنیم.وی با بیان این‌که سـازمان زمین‌شناسی و اکتشـافات‌معدنی کشـور در نظر دارد در اسـتان یزد ۱۰۲ پروژه زمین‌شناسـی را انجـام دهد، گفت: یـک پروژه طرح تحول شهرسـتان یزد است که شامل ۳۹ پروژه می‌شود و در سـاغند نیز ۱۱ برگه معادل ۳۳ نقشه و برای منطقه کوه‌بنان تهیه ۱۰ برگه معادل ۳۰ نقشـه انجام خواهد شد.معاون وزیر صمت، در گذشته هر پروژه اکتشافی حدود ۲ تا ۳ سال طول خواهد می‌کشـید، تصریح کرد: در طرح تحول بدون اینکه بر روی کیفیت تاثیر بگذاریم زمان فعالیت‌ها به حدود یک سال کاهش یافته است.به گفته شهیدی، در دهه ۹۰ منطقه دهشیر در مسـاحت حدود ۱۰ هزار و ۶۳۶ کیلومتر مربع معادل ۴۸ هـزار و ۱۰۰ کیلومتر خطی با فاصلـه بین خطوط ۲۰۰ متر مورد مطالعات ژئوفیزیک هوایی برای شناسایی پتانسیل مواد معدنی پنهان قرار گرفته که نتیجه آن شناسـایی حدود ۱۳۲ آنومالی بوده است.وی با بیان این‌که هر ورقه زمین‌شناسی که حدود ۶۴۵ کیلومتر است؛ خاطرنشان کرد: برای سه لایه بالغ بر ۱۰۰۰ نمونه برداشـت می‌شود و برای هر نمونه نیز معادل ۵۷ عنصر آنالیز می‌شـود و این بدان معنی است که برای ۳۹ برگه مورد نظر برای اسـتان یزد حدود ۴۰ هزار نمونه بررسی خواهد شـد.رئیس سازمان زمین‌شناسـی و اکتشافات‌معدنی کشـور گفت: ممکن است برخی از این عناصر شناسایی شده در طرح تحول در حال حاضر جنبه اقتصادی نداشـته نباشد ولی هدف ما ایجاد یک بانک اطلاعاتی اسـت تا اگر در آینده دانش زمین‌شناسی رشد پیدا کرد و برخی از عناصر اقتصادی شدند بتوانیم از این بانک اطلاعاتی استفاده کنیم.

کاهش اتکا به نفت، فرصتی برای رشد بخش معدن

رئیـس هیئت عامـل ایمیدرو، کاهش اتکا بـه نفت را فرصتی ویژه برای توسـعه بخش معدن و صنایع معدنی دانسـت و گفت: با اجرای برنامه پنج سـاله توسـعه‌ای ایمیـدرو، صادرات زنجیره بخش معدن و صنایع معدنی به میزان ۶ میلیارد افزایش می‌یابد.

بـه گـزارش روزگارمعدن و به نقـل از روابط عمومـی ایمیدرو، محمدرضـا موثقی‌نیا در نشسـت کمیته هم‌اندیشـی بهره‌وری شرکت‌های بخش معدن و صنایع معدنی، بیان کرد: اهداف رشد بخش معدن و صنایع معدنی را باید بیش از ارقام و عملکرد فعلی در نظـر بگیریم. در دولت سـیزدهم همگام با وزارت صمت، باید در ادامه شـعار رونق تولید، سیاست تولید صادرات‌محور و دانش پایـه را پیگیری کنیم.وی با تاکید بر طراحی مدلی برای ممانعت از کاهش تولید در شرایط کمبود انرژی، عنوان کرد: با پیش‌بینی کمبود گاز در زمسـتان و برق در تابستان آتی، از هم‌اکنون باید ایـن مهم مـد نظر قرار گیرد که نه‌تنها تولیـد کاهش نیابد بلکه شاهد افزایش آن باشیم؛ امیدواریم این مهم با کمک شرکت‌های معدن و صنایع معدنی به برنامه تبدیل شـود.رئیس هیئت عامل ایمیدرو با اشـاره به اهداف برنامه هفتم توسـعه، تصریح کرد: در برنامه پنج سـاله هفتم توسعه، محورهایی از جمله اکتشاف باید بیـش از پیش مد نظر قرار گیرد و این امر در برنامه‌های سـالانه شـرکت‌ها هم به طور دقیق دیده شـود. از سـوی دیگر، توسعه صنایع پایین‌دسـتی باید از اولویت بالایی در سـال‌های پیش رو برخـوردار باشـد.موثقی‌نیا در ارتباط با جایـگاه کلان معدن در اقتصاد، خاطرنشـان کرد: وظیفه و هنر ما این اسـت که از ثروت خدادادی در جهت ثروت‌زایی برای نسل‌های آینده استفاده کنیم. مناطق ویژه و مراکز تحقیقاتی، فرصتی برای رشد حوزه معدن و صنایع معدنی است.

در ادامـه این نشسـت، حسـام مقدمعلی، معـاون طرح‌های توسـعه معدن و صنایع معدنی ایمیدرو اظهار داشـت: با ایجاد و حمایت از بنگاه‌های بزرگ، شـاهد مزیت‌های اقتصادی، افزایش بهره‌وری و اشـتغال‌زایی پایدار خواهیم بـود.وی ادامه داد: لزوم تدوین برنامه‌هایی در جهت تقویت و توسـعه بیشتر فعالیت‌های معدنی، با حضور حداکثر عناصر فعال در حوزه‌های مرتبط معدن و صنایع معدنی، باید به عنوان یک راهبرد در توسعه مورد توجه قرار بگیرد. تحقق این مهم مسـتلزم این است که در حوزه معدن و صنایع معدنی به دنبال سیاست‌های مشارکتی باشیم.مقدمعلی در تشـریح عوامل موثر بر افزایش تاب‌آوری در حال و آینده این حـوزه، گفت: حمایت بنگاه‌هـای بزرگ از سـوی دولت، اجرای سیاست‌های مشـارکتی و هم‌افزا، بومی‌سازی متمرکز، مشارکت در زیرسـاخت‌ها و پویایـی آموزش در این راسـتا مورد اهمیت اسـت.معاون طرح‌های توسعه معدن و صنایع معدنی ایمیدرو در بخش دیگری از سـخنان خود، با اشاره به چالش‌ها و تهدیدهای حـوزه معدن و صنایـع معدنی، مطرح کرد: تغییـرات مدیریتی، محدودیت‌های مقررات بین‌المللی، برخی دستورالعمل‌های حوزه معـدن و بحران انرژی، از جمله مشـکلات این بخش اسـت. در همین راستا آیین‌نامه مانع‌زدایی صنعت برق، بخشی از مشکلات را حل کرده اسـت که باید به دنبال الزام اجرای آن باشـیم.وی با اشـاره به راهبردهای ایمیدرو در برنامه هفتم توسـعه، عنوان کرد: تمرکز بر توسـعه محصولات با ارزش افـزوده بالاتر، تمرکز بر سرمایه‌گذاری در اکتشاف حلقه‌های مفقوده در زنجیره تامین و سـرمایه‌گذاری در خارج از کشـور با هدف تامین مواد اولیه و توسـعه بازار محصـولات، از جمله این راهبردهاسـت. تمرکز بر توسـعه فناوری، نوآوری و بومی‌سـازی در راستای توسعه پایدار، تمرکز بر سایر عناصر حیاتی و راهبردی، تمرکز بر افزایش صرفه مقیاس با اسـتفاده از ادغام‌های افقی و عمودی در شـرکت‌های موجـود در زنجیـره و... از دیگر راهبردهای ایمیدرو به شـمار می‌آیند.

روی موج خبر

اولین گواهی کشف ایمپاسکو در استان همدان صادر شد

مدیر اکتشـاف شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران از صدور نخستین گواهی کشف شـرکت ایمپاسکو در استان همدان خبر داد.قباد شاه‌کرمی مدیر اکتشاف شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران گفت: اولین گواهی کشف شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران در اسـتان همدان صادر شد. وی افزود: با انجام فعالیت‌های اکتشافی و هزینه‌ای بالغ بر ۲۱میلیارد ریال، حدود ۳۰۰هزار تن ذخیره مس در این اسـتان کشف شده است.شـاه کرمی عنوان کـرد: با دریافت این گواهی کشـف و تعداد ۱۶ پروانه اکتشـاف به نام ایمیدرو و ایمپاسـکو که در استان همدان در شرف صدور است، در آینده نزدیک فعالیت‌های اجرایی قابل توجهی در استان پر پتانسـیل همدان شروع خواهد. وی در پایان خاطرنشان کرد: با دریافت این گواهی کشـف، تعداد گواهی کشـف‌های دریافتی توسـط تیم اکتشاف ایمپاسـکو از ابتدای سال تاکنون به ۷ فقره رسیده است.

محکومیت محیط زیستی معدن طلای اندریان

مدیر کل حفاظت محیط زیست آذربایجان شرقی گفت: معدن زرین داغ آسـتارگان (اندریان) به دلیل آلایندگی محیط زیستی با توجه به مسـتندات آلودگی در محاکم عالی استان محکوم به پرداخت جریمه نقدی شد.شـهنام اشتری با اعلام این خبر بیان کـرد: مطابق پیگیری‌های مسـتمر اداره حقوقی محیط زیسـت استان و با توجه به مستندات آلودگی از طریق نتایج بدست آمده آزمایشات، در خصوص نشت محلول سیانید و آلوده شدن اراضی ملی با محلول مزبور خسـارت وارده بر محیط زیست طبق نظریه کارشناسان رسمی تعیین شد.

تولید فولاد کشور در دو سال آینده ۱۵ میلیون تُن افزایش می‌یابد

مدیرعامل شـرکت فولاد مبارکه گفت: با توجه به سـرمایه‌گذاری‌های کلانی که در صنعت فولاد انجام شـده اسـت، در ۲ سـال آینده ظرفیت فعلی ۴۵ میلیون تُن تولید فولاد در کشور به ۶۰ میلیون تُن می‌رسد.

محمدیاسـر طیب‌نیا روز شنبه در آیین افتتاح «مرکز نوآوری مشترک فولاد مبارکه و دانشـگاه اصفهان» هشدار داد: در صورت آماده نبودن شرایط، ممکن است این نقطه قوت به چالشی بزرگ در کشور تبدیل شود.

وی رُشد نامتقارن و نبود توازن در زنجیره تولید فولاد را مهمترین چالش پیش روی این صنعت توصیف کرد و گفت: راهبرد ما برای مقابله با این چالش توسـعه سـرمایه انسـانی، ارتقای بهره‌وری، توسعه پایدار اقتصادی ـ اجتماعی و تبدیل شدن به صنعت سبز است.

طیب‌نیا اضافه کرد: راهبرد دیگز این شرکت، توسعه فناوری و نوآوری است که البته این راهبردها مُختص فولاد مبارکه نیست و در همه کشور قابل استفاده است.

وی با اشـاره به نقاط قوت صنعت فولاد کشـور تصریح کرد: در حالی که حدود ۴۵ میلیون تُن ظرفیت تولید فولاد در کشـور ماسـت بدلیل وجود برخی چالش‌ها مانند قطعی برق و گاز، مشـکلات حوزه حمل و نقل و زیرساخت‌های انرژی، امکان استفاده کامـل از این ظرفیت وجود ندارد.طیب‌نیا گفـت: فولاد مبارکه برای حل این چالش‌ها اقداماتی انجام داده که راه‌اندازی نیروگاه‌های برق یکی از آنهاست.

وی ادامه داد: نیروگاه سیکل ترکیبی ۹۱۴ مگاواتی که عملیات آن ۲۰ ماه پیش آغاز شـد و ماه گذشته به بهره‌برداری رسید و احداث نیروگاه ۶۰۰ مگاواتی خورشیدی که ابتدای سال کلنگ آن زده شد و امیدواریم فاز(گام) نخست آن انتهای سال و گام‌های بعدیش در سـال آینده بهره‌برداری شـود، نمونه‌ای از اقدامات این شـرکت برای حل چالش‌های یاد شده است.مدیرعامل فولاد مبارکه ادامه داد: نگاه ما به توازن در صنعت فولاد؛ فقط به زنجیره تولید و حل چالش‌های خودمان نیست بلکه حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی، انسـانی را نیز مد نظر قرار داده‌ایم.طیب‌نیا تاکید کرد: یک دهه گذشته ۹۰ درصد بومی‌سـازی قطعات و تجهیزات را در مجموعـه‌ای که ۱۰۰ درصد وارداتی بود، محقق کردیم و امروز تغییرات در خطوط تولید توسط کارشناسان داخلی انجام می‌شود و ما به جایگاهی رسیده‌ایم که بعنوان بزرگترین صنعت کشور و بزرگترین تولیدکننده فولاد جنوب آسیا و شمال آفریقا، موتور مُحرکه بیش از سه هزار و ۵۰۰ بنگاه اقتصادی دیگر در سـطح کشور هسـتیم و اشتغال مستقیم و غیرمستقیم بیش از ۳۵۰ هزار نفر را فراهم کرده‌ایم.

«روزگارمعدن» لزوم استفاده از معدنکاری هوشمند را بررسی کرد:

یک تـیر و چند نـشان

گروه معدن

بررسـی تحـولات بخـش معـدن نشـان از سـرعت‌گرفتن فاصله میان ایران و جهان در بخش معـدن‌کاری دارد. شـناخت رویه‌هایـی که باعث شـکاف میان ایران و جهـان در بخش فناوری‌های معدن‌کاری شده، از موضوعات مهمی است که کمتر در رسانه‌های اقتصادی به آن پرداخته می‌شود.

معدنکاری هوشمند، فرآیندی است که با استفاده از اطلاعـات و فناوری‌های نوین مانند سنسـورها، نرم‌افزارهـا و سـخت‌افزارهای جدیـد و پیشـرفته عملیات معدنکاری و در راسـتای نیل به سه هدف عمده انجام می‌شـود. دستیابی به ایمنی بیشتر در محیط کار که شـامل ایمنی نیرو انسانی و کاهش درصد تلفـات، جراحات، آمـار فوتی‌ها و همچنین ایمنی ماشین‌آلات و ابزارآلات که به عنوان سرمایه معدندار به حسـاب می‌آید از آن جمله اسـت؛ این ایمنی به نوبه خود برای بهداشت و محیط‌زیست در تخریب‌ها و به‌هم‌ریختگی‌های مورفولوژی ناشـی از معدنکاری می‌تواند مفید واقع شود.

اسـتفاده از معدنـکاری هوشـمند مسـیر را به سـمت روش‌هایی که کاهـش هزینه‌های عملیاتی را بـه همراه دارد هدایـت می‌کند. در واقع این نوع معدنکاری موجب می‌شود که با یک سرمایه‌گذاری اولیه بیشتر نسبت به روش‌های سنتی در هزینه‌های تولید صرفه‌جویی‌های قابل‌توجهی را داشته باشیم. هدف سـوم معدنکاری هوشمند نیز میزان تاثیر آن بر سیسـتم کار اسـت به‌طوری‌که موجب افزایش بهره‌وری کار می‌شـود و میزان بهره‌وری سیستم را در دو بعـد افزایـش می‌دهد. بعـد اول در رابطه با ظرفیت ساعتی؛ تولید را با توجه به افزایش دقت و راندمان افزایش می‌دهد. به‌عنوان‌مثال اگر یک واحد تولیدی فرآیند را با ظرفیت ۸۰ تن در ساعت انجام دهد با اسـتفاده از معدنکاری هوشمند ظرفیت آن به ۱۰۰ تن در ساعت ارتقا می‌یابد.

افزایش ۳۰ درصدی

همیـن موضـوع در خصـوص بهره‌ورتـر کردن و بهینه‌سـازی عملیـات انفجـار و همچنیـن پیدا کردن محل‌های دقیق چال‌زنی، بهینه‌سـازی بحث اکتشافات نیز صادق است. دومین موضوع بهره‌وری و بهینه‌سـازی، کیفیت در اکتشـاف، اسـتخراج و واحدهـای صنعتی و معدنی با اسـتفاده از ابزارها و تکنولوژی‌های مدرن بوده کـه با کمک معدنکاری هوشـمند، عیاری که مرحله موردنظر ارائه می‌دهد نسـبت به روش‌هـای قدیمـی از کیفیـت بالایی برخوردار می‌شـوند و عملیـات را بهره‌ورتر می‌کند و بـا افزایـش کیفیت کاهـش هزینه‌هـا را در پی خواهد داشـت. در مجموع معدنکاری هوشـمند به این شـکل مورد ارزیابی قـرار می‌گیرد که موجب می‌شود شرکت‌های معدنی با استفاده از نرم‌افزارها و راه‌حل‌هـای پیشـرفته و فناورانـه، بهـره‌وری از سیستم‌های خود را نسبت به گذشته افزایش دهند. اگر بخواهیم مقایسـه‌ای بین سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۰ داشـته باشـیم تاکنون بیش از ۳۰ درصد عملیات معدنـکاری با کمـک روش‌هـا و فنّاوری‌های نوین افزایش بهره‌وری داشـتند که در رشـد معدنکاری فناوری‌هـای دیجیتـال و تجهیزات مـدرن نقش اساسی داشته است.

به‌عنوان‌مثال سنسورهای هوشمند در موضوعات و بخش‌هـا مختلف مورداسـتفاده قـرار می‌گیرند و برای رصد شـرایط خـاص برنامه‌ریزی شـده‌اند و انحـراف را بدون خطا و خسـتگی در طول دوره فرآینـد مـورد ارزیابی قـرار می‌دهنـد و تغییرات شگرفی را در فرآیند تولید موجب می‌شوند.

دقـت بـالای این تجهیـزات، تشـخیص دقیق و خسـتگی‌ناپذیری آنهـا و عدم وجـود خطاهای احتمالی انسانی به کارآمدی این نوع سیستم‌ها در فعالیت‌های فناورانـه در حوزه فرآوری مواد معدنی و حتی در حوزه اکتشـاف یا حتی اسـتخراج برای تشـخیص صحیح باطلـه از ماده معدنـی، کاربرد دارد و ایـن مـوارد را کارآمدتر می‌کنـد. با توجه به موارد نام‌برده که نقشـی در سیسـتم معدنکاری دارند، می‌تـوان با روش‌های تحلیلی و محاسـبات دقیق، ناکارآمدی‌های سیسـتم را شناسایی کنند و اطلاع دهنـد و معدنکار را از خطا و اشـتباهی که سیسـتم دارد مطلع کند و معدنکار نیز با اسـتفاده از روش‌های مناسب درصدد حل خطاها برمی‌آید.

معدنکاری هوشـمند و افزایش ارتباط با دانشگاه

نقـش دیگـری کـه فناوری‌هـای دیجیتـال و تجهیزات مدرن دارند، کشف پتانسیل‌هایی بوده که می‌تواند در مصرف انرژی صرفه‌جویی داشته باشد. همچنین خطرات مربوط به بهره‌برداری و نگهداری در سیسـتم‌ها را کاهـش دهـد و از خرابی‌هـای پیش‌بینی‌نشـده و غیرمنتظـره جلوگیری به عمل می‌آورد و هزینه‌های مربوط به نگهداری سیسـتم را بـه حداقل می‌رسـاند و در ادامه موجب افزایش عمر تجهیزاتی که در معدنکاری مورداسـتفاده قرار می‌گیرند، می‌شوند.

تمام فاکتورها در جهت افزایش میزان بهره‌وری، سود و کاهش هزینه‌ها مورداستفاده قرار می‌گیرند.

موج معدن

فولاد ترکیه از ایران ۳۰ سال جلوتر است

یـک کارشـناس گفت: دولـت ترکیه بـا مطالعه بـازار، به شـرکت‌های فولادی برای شرکت در نمایشـگاه‌های مختلف کمک می‌کند و این درحالیسـت که چنین حمایت‌هایی برای فولادسـازان ایرانی در داخل کشور شکل نگرفته است.مهدی سـرلک با اشـاره به رقابت فولادی ایران و ترکیه در بازارهای جهانی مطرح کرد: سـنگ بنای فولاد ترکیه در سـال ۱۹۳۹ میلادی با کاردمیر، اولین و قدیمی‌ترین شـرکت فولادی این کشور گذاشته شده و این درحالیست که پایه ریزی فولاد ایران در سـال ۱۹۷۱ میلادی با ذوب آهـن اصفهان به وجود آمده اسـت. در واقع می‌توان گفت از لحاظ قدمت و صنعتی شدن، کشـور ترکیه ۳۰ سال جلوتر از ایران قرار دارد.وی اضافه کرد: همچنین تولید فولاد ترکیه به سوی مصرف بیشتر آهن قراضه پیش رفته و در ایران تولید فولاد با کوره بلند آغاز ش. سـپس با احیا مستقیم گسترش یافت؛ اما مصرف سنگ آهن و گندله بسیار بیشتر از ترکیه است که این دو روش، تفاوت بنیادینی از لحاظ کیفیت و قابل اتکا بودن دارند. از لحاظ تجاری و منطقی نیز میزان سـوددهی و خط کشـی مالی تفاوت‌ها را مشخص می‌کند که در این راستا، تفاوت بسیار زیادی بین ایران و ترکیه وجود دارد.کارشـناس بازارهای جهانـی و داخلی تصریح کرد: از طرفی، امروزه بیشـتر صادرات فولاد ایـران، محصولات میانی با بازارهای هدف محدود است؛ اما اکثر محصولات صادرشده ترکیه، محصولات نهایی با بیش از ۱۰۰ بازار هدف است. عمده دلیل این امر را نیز می‌توان تولید بر اساس استانداردهای متنوع و ملزومات بازارهای هدف، تنوع بیشـتر در محصولات و حمایت‌های دولتی عنوان کرد.سـرلک با اشـاره به یک مـورد از حمایت‌های دولتی ترکیـه از صنعت فـولاد گفت: بخش بنـدی بازارهای هدف بین صادرکنندگان به شـکلی که در برخـی بازارهای صادراتی ترکیه فقط ۳ یا ۴ شـرکت حضور دارند و رقابت منفی بین آنها صورت نمی‌پذیـرد و البتـه در این خصوص هیچ قانون نوشـته‌ای وجود ندارد. در واقع هماهنگی‌ها و تقسیم کاری توسط ارگان‌های دولتی صـورت می‌گیـرد و حمایت ها نیز مرتبط با بازار هدف اسـت.به گفته وی، بازارهای جدید فولادسـازان که بر اساس مطالعات بازار و توانمندی‌های خود، حمایـت واقعی دولت را دریافت می‌کنند، در قالب کمـک هزینه‌های نمایشـگاهی، حمایت‌های گمرکی و اطلاعاتی است.کارشـناس بازارهای جهانی و داخلی اظهار داشت: از طرفی، طی سـالیان سـال در مراحل مختلفی، ترکیه به عنوان یک رقیب برای ایران، باعث رشـد فولاد کشـور شـد و بر همین اسـاس، می‌توان گفـت هر چه فولاد ترکیه قوی‌تر باشـد، میزان رقابت ایران با ترکیه برای تنوع محصولات، استاندارد بودن آنها و رشد تولید افزایش می‌یابد. رتبه صنعت فولاد در رنکینگ جهانی، دو پله پایین و بالا تفاوت زیادی ندارد و توجه به میزان ماندگاری و رشـد کمی و کیفـی دائمی و سـودآوری از مهم‌ترین ملاک‌ها برای بهبود این وضعیت خواهد بود.وی در پایان خاطرنشـان کرد: فولاد صنعتی اسـت شغل ساز و به رشد تقسیم عادلانه ثروت در جامعه کمک شـایانی می‌کند و بایستی هم مدیران دولتی و هم بخش خصوصی از رویه‌های موثر سایر کشورها الگو برداری کرده و منفعت این صنعت را دوچندان نمایند.

با دستور وزیر نفت؛

تسهیل و تسریع در صادرات گاز LPG پالایشگاه‌های کشور

از سوی مهندس جواد اوجی، وزیر نفت اجازه صادرات گاز LPG پالایشـگاه‌های کشـور صادر شـد. امسـال با توجه به فرمایشـات رهبر معظم انقلاب با عنوان «مهار تورم و رشد تولید» نامگذاری شده است، از این رو همه دستگاه‌های اجرایی و به ویژه فعالان حوزه صنعت و اقتصاد موظف به تحقق شعار سال هستند.

در ایـن بین شـرکت‌های زیرمجموعه وزارت نفت نیز تحقق فرمایشات رهبر معظم انقلاب در راستای شعار سال و همچنین فرمایشات ایشان مبنی بر تبدیل پالایشگاه‌ها به پتروپالایشگاه‌ها، تکمیل زنجیره ارزش و جلوگیری از خام فروشی را در دستور کار قرار داده و برای این امر پروژه‌هایی را در دستور کار قرار داده‌اند.

از آنجایـی که بهره‌بـرداری از این پروژه‌ها در زمانی که تحریم‌های ظالمانه دشمن اعمال شده و شـرایط سـختی را ایجاد کرده، نیاز به تامین هزینه‌های چندین برابری دارد که جز با همکاری و همدلی همه مسـئولان در بخش‌های مختلف امکان تامین آن وجود نـدارد، از این‌رو به‌دنبال درخواست اعلام شده از سوی پالایشگاه‌های کشور مبنی بر صادرات گاز LPG، مهندس اوجی وزیر محترم نفت و مهندس جلیل سالاری مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی با این درخواست موافقت و در حال حاضر صادرات این محصول از پالایشـگاه‌ها از جمله شـرکت پالایش نفت اصفهان به کشورهای هدف آغاز شد.

همچنیـن یادآور می‌شـویم کـه هزینه‌های حاصـل از صـادرات گاز LPG بـا درایت وزیر نفت و مدیرعامل شـرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی صرف اجرای پروژه‌های زیست محیطـی و در نتیجه اشـتغال‌زایی و جلوگیری از فرار نخبگان خواهد شـد که در نهایت اضافه شـدن درآمد کشور برای بهبود شـرایط زندگی شـهروندان را به دنبال خواهد داشت.

مهندس جواد اوجی، وزیـر نفت در حاشـیه نشست هیات دولت در جمع خبرنگاران درباره اقدام‌هـای وزارت نفت برای کاهـش آلودگی هـوا، اظهار کرد: وزارت نفت اقدام‌ها و برنامه‌های اساسی برای کیفی‌سازی فرآورده‌های نفتی دارد و به‌تازگی همـو با این اقدام‌ها یک واحد تولید گازوئیل یورو ۵ با تولید روزانه ۲۰ میلیون لیتر در پالایشگاه اصفهان به بهره‌برداری رسید، در دیگر پالایشـگاه‌ها هم بحث کیفی‌سازی محصولات را دنبال می‌کنیم تا سقف اسـتاندارد فرآورده‌های تولیـدی را افزایش دهیم، طرح‌های توسـعه‌ای پالایشـگاه‌های شـیراز و تبریز هم امسـال به بهره‌برداری می‌رسند.

وزارت نفت طی هفت ماه امسـال به‌طور میانگین روزانه ۳۶ میلیون مترمکعب گاز بیشتری به نیروگاه‌ها تحویل داده است و ۲۰ میلیون لیتر سوخت مایع یعنی گازوئیل یا نفت کوره کمتری در نیروگاه‌ها مصرف شده است

وی افـزود: وزارت نفت طی هفت ماه امسـال به‌طور میانگین روزانه ۳۶ میلیون مترمکعب گاز بیشـتری به نیروگاه‌ها تحویل داده اسـت و ۲۰ میلیون لیتر سوخت مایع یعنی گازوئیل یا نفت کوره کمتری در نیروگاه‌ها مصرف شـده اسـت. به صنایع بزرگ نیز نسـبت به پارسـال روزانه ۶ میلیـون مترمکعـب گاز بیشتری داده‌ایم.

وزیـر نفـت تصریح کرد: دربـاره جمع‌آوری گازهای مشـعل نیز تا امروز به‌طـور میانگین روزانـه ۱۱.۵ میلیـون مترمکعب گاز مشـعل در میدان‌هـای غرب و شرق کارون جمع‌آوری شده است و تا پایان سال این رقم به ۱۹ میلیون مترمکعب در روز می‌رسـد که معادل مقدار گاز یک فاز پارس جنوبی است و گاز جمع‌آوری شده پس از فرآوری به خوراک مجتمع‌های پتروشیمی تبدیل می‌شود.

وی درباره مقدار صادرات گاز ایران نیز گفت: در زمینه صادارت گاز مایع امسال نسبت به پارسال نزدیک ۲۰ درصد رشـد داشـته‌ایم، همچنین نسبت به آغاز دولت نزدیک به روزانه ۵۰ میلیون مترمکعب تولید گاز خام ما بیشتر شده است.

اوجی درباره همکاری با ترکمنستان برای تأمین گاز در زمسـتان اظهار کرد: قرارداد سوآپ گازی ما با ترکمنستان برقرار است و در حال مذاکره برای امضای قرارداد گازی بزرگ‌تری هستیم.

وزیر نفت تصریح کرد: با راه‌اندازی و بهره‌برداری از فـاز ۱۱ پارس جنوبی و همچنیـن برخی از میادین مستقل گازی تولید گاز خام ما نسبت به شروع دولت بیش از ۵۰ میلیون متر مکعب، بیشتر بوده است و از طرفی با راه‌اندازی پالایشگاه فاز ۱۴ پارس جنوبی ظرفیت پالایشگاه گاز نزدیک به ۵۰ میلیون متر مکعب افزایش پیدا کرده است.

اوجـی درخصوص انجام عملیـات میترینگ اظهار کرد: انجـام عملیات میترینگ که دغدغه بسیاری از مسـئولان و مجلس بود، ۱۶۴ نقطه را در چهار شـرکت ملی نفت، شرکت ملی گاز، شرکت ملی صنایع پتروشیمی و شرکت پالایش پخش شناسـایی کرده‌ایم این‌ها نقاط ورودی یا خروجی واحدها از سر چاه هستند.

وی افزود: امروز ما سیسـتم میترینگ خیلی قوی در شـرکت ملی نفت داریـم البته در ۱۶۴ نقطه نقص داشتیم که شناسایی شده و در مدت یکی، ۲ سال آینده به نتیجه می‌رسد.

روزگار معدن
یکشنبه
۲۸ آبان ۱۴۰۲ • ۵ جمادی الاول ۱۴۴۵ • ۱۹ نوامبر ۲۰۲۳
سال ششم • شماره ۱۱۹۴

یادداشت

راه‌حل را بلدیم اما...

مجید معصومی‌گودرزی
کارشناس و فعال معدنی

اگر تا دیروز ثروت اصلی کشور نفت بود، امروزه این حقیقت آشکار شده است که ثروت عظیم دیگری به نام معدن در اختیار داریم. خوشبختانه با مشخص شدن تحریم‌گریزی و نقشی که معدن در بخش تولید ایفا می‌کند، این بخش موردتوجه بیشتری قرار گرفته است، اما نباید توجه‌ها مقطعی و موقتی باشد و آن را به چشم منبعی درآمدی کوتاه‌مدت درنظرگرفت. برای بهره‌برداری از بخش معدن، باید نگاهی بلندمدت داشته باشیم و روی این دارایی سرشار کشور، سرمایه‌گذاری بیشتری انجام دهیم.ایران در زمینه برخورداری از ذخایر معدنی جزو ۱۰ کشور برتر دنیا به‌شمار می‌رود، اما همان‌طور بارها و بارها اشاره شده که در زمینه اکتشاف بسیار ضعیف بوده‌ایم که علت عمده آن، ضعف تکنولوژی است. متخصصان ما در حوزه اکتشاف بسیار توانمند هستند و به‌جرات می‌توان گفت در این زمینه در جهان حرفی برای گفتن داریم، اما متاسفانه تا ابزاری وجود نداشته باشد، نمی‌توان کاری از پیش برد.در مناطقی هم که اکتشافات خوبی انجام شده است، در زمینه استخراج فعالیت قابل‌قبولی صورت نگرفته است، که باز هم علت اصلی، ضعف امکانات، تکنولوژی و زیرساخت است. مشکل دیگری که امسال همچنان با آن دست به گریبان هستیم، کمبود تجهیزات است. تجهیزات و ماشین‌آلاتی که ما در معادن به کار می‌بریم، کاملا مستهلک هستند، در نتیجه هزینه سرباری ایجاد می‌کند. ضعف زیرساخت‌ها از جمله جاده و مسیر دسترسی، چالش دیگر معدنکاری است. معمولا معادن در کنار جاده‌ها نیستند و در مناطقی دورافتاده واقع شده‌اند، بنابراین، توسعه جاده‌ها از ضروریات معدنکاری است.کمبود انرژی به یکی دیگر از مشکلات حاد فعالیت‌های صنعتی و معدنی تبدیل شده و با محدودیت‌های موجود، نرخ مواد اولیه از محصول گران‌تر شده است.یکی دیگر از آسیب‌های جدی که حوزه معدن با آن روبه‌رو هستیم، این است که متخصصان کشورمان به‌دلیل مشکلات فوق، رغبتی به فعالیت در این حوزه ندارند و به‌راحتی نیروهای توانمند خود را از دست می‌دهیم.همگی ما به این مشکلات واقفیم و اتفاقا راه‌حل آن را هم می‌دانیم، اما متاسفانه برنامه و اراده‌ای برای برون‌رفت ازاین بن‌بست‌ها وجود ندارد. مدیران هر روز طرح و برنامه‌ای ارائه می‌کنند و قول می‌دهند که مشکلات را برطرف کنند، اما هنوز زمان عملی کردن قول‌ها نرسیده است.بزرگ‌ترین دغدغه سیاست‌گذاران ما همواره افزایش میزان تولید فولاد بوده، زیرا این محصول محور توسعه به‌شمار می‌رود و در هر جایی و هر صنعتی، از صنایع ساختمان گرفته تا تولیدات دیگر، نخستین نیاز، محصولات زنجیره آهن و فولاد است.اما به‌دلیل برنامه‌ریزی‌های کوتاه‌مدتی که تا امروز صورت گرفته، فقط به انتهای زنجیره توجه شده است؛ در حالی که برای توسعه این صنعت، باید کل زنجیره همزمان توسعه پیدا کند.رشد متوازن، مهم‌ترین موضوعی است که در هر صنعتی باید موردتوجه قرار گیرد، اما همان‌طور که اشاره شد، در این زنجیره که از سنگ‌آهن شروع می‌شود و به کنسانتره، گندله و آهن‌اسفنجی، ذوب و ریخته‌گری و... می‌رسد، توازن به‌هم‌خورده و به‌همین‌دلیل شبیه بدنی شده است که بخش‌های گوناگون آن از شکل طبیعی خود خارج شده‌اند. برای مثال، یک دست بزرگ‌تر و دست دیگر کوچک‌تر است. به‌طبع این شرایط مشکل‌آفرین است. در رشد متوازن، همه بخش‌ها باید به‌قدر استعداد موردتوجه قرار گیرند و رشد کنند.در چند سال گذشته، به‌علت بالا بودن نرخ سنگ‌آهن، اوضاع و شرایط مطلوب بود، اما امروز نرخ جهانی سنگ‌آهن بسیار افت کرده است و قابل‌مقایسه با فولاد نیست. از این‌رو معدنداران واقعا روزهای سختی را می‌گذرانند. از یک‌سو، دولت افزایش درآمد فولادی‌ها را ملاک سنجش قرار می‌دهد و با این تصور که ابتدای زنجیره هم وضع به همین منوال است، حقوق دولتی معادن را چندین برابر می‌کند و از سوی دیگر، همه هزینه‌های این بخش را باید به نرخ دلار انجام داد، اما محصول ریالی به‌فروش می‌رسد. به این ترتیب، روشن است که همه معادن کوچک رو به تعطیلی می‌روند و تا امروز هم بسیاری از آنها به این سرنوشت دچار شده‌اند. همان‌طور که اشاره شد، باید به این حوزه نگاه استراتژیک و بلندمدت داشته باشیم. شاید معدن در ۲ یا ۳ سال اخیر رشد قابل‌توجهی را تجربه کرده و درآمد خوبی به‌دست آورده است، اما آیا این روند با مشکلات و کمبودهای موجود در سنوات بعدی هم ادامه خواهد داشت؟از سال ۹۵ به این‌سو، رشد نرخ جهانی سنگ‌آهن باعث شد که میل و رغبت بخش خصوصی به سرمایه‌گذاری در این زمینه بیشتر شود،اما امروز سرمایه‌گذاری هم کاهش چشمگیری یافته است.از طرف دیگر، روش‌هایی که ما برای استخراج به کار می‌بریم، بسیار سنتی و ناکارآمد است، اما نمی‌توانیم برای روزآمد کردن فعالیت‌های خود ماشین‌آلات و تکنولوژی نوین به کشور وارد کنیم، زیرا مانع بزرگی به نام «تولید داخل» سر راه قرار گرفته است. در حالی که هم صنعتگر و هم معدندار، مایل به استفاده از تولیدات داخلی هستند، اما کارخانجات ماشین‌سازی ما نمی‌توانند دستگاه‌هایی با مشخصات موردنیاز تولید کنند. این مشکلی بسیار بزرگ است که زمینه دلسردی عمیق بخش خصوصی را فراهم آورده و واقعیت این است که در حال حاضر سرمایه‌گذاری هم وضعیت چندان مناسبی ندارد و اگر بخش خصوصی خود را عقب بکشد، روند سرمایه‌گذاری کاهش بیشتری پیدا می‌کند که بسیار نگران‌کننده است.

موج معدن

دو قول وزیر صمت برای تقویت جریان تولید در فولاد مبارکه

عباس علی‌آبادی، وزیر صمت گفت: تلاش ما این است که واحدهای زیرمجموعه فولاد مبارکه را بدون خوراک نگذاریم، این امر به ویژه در خصوص شرکت‌های ورق خودروی چهار محال و بختیاری، فولاد تاراز و شرکت فولاد نورد سرد زرین شهرکرد پیگیری ویژه خواهد شد.ما تعهد کردیم در تامین ارز مورد نیاز فولاد مبارکه برای واردات از محل صادرات خودش همکاری لازم را داشته باشیم.با اقدامات در دستور کار و حمایت‌های تعهد شده برای فولاد مبارکه، تامین ورق مورد نیاز برای صنعت خودروسازی و لوازم خانگی تضمین شده است.محمدیاسر طیب نیا، مدیرعامل فولاد مبارکه:در این دوره از فعالیت فولاد مبارکه توسعه‌های خوبی را در مناطقی که کمتر به آنها توجه شده در دستور کار قرارداده‌ایم، این توسعه‌ها در استان‌های هرمزگان، چهارمحال و بختیاری، سیستان و بلوچستان و کردستان برنامه‌ریزی شده است.

رکود؛ مهمان همیشگی فولادی‌ها

کاهش قیمت پایه شمش و محصولات فولادی، باعث افزایش تمایل به خرید میان متقاضیان این محصولات نشد و ظرف چهارمین هفته از آبان‌ماه مجددا رینگ فولاد با رکود مواجه شد. ظرف چهارمین هفته از آبان‌ماه امسال کمتر از ۵۰درصد شمش فولاد و میلگرد فولادی عرضه‌شده در رینگ صنعتی بورس‌کالای ایران معامله شد.

بالغ بر ۲۸۴هزار تن میلگرد فولادی ظرف چهارمین هفته از آبان‌ماه در رینگ صنعتی بورس‌کالای ایران عرضه شد. اگرچه روند معاملات هفتگی مقاطع طویل فولادی حاکی از آن است که رکود سنگین مصرفی و سرمایه‌ای حاکم بر بازار باعث می‌شود تا بخش عمده‌ای از این محصول عرضه‌شده، بدون متقاضی بماند، اما الزام صنایع بر عرضه در بورس‌کالا برای دریافت مجوز صادرات باعث می‌شود تا صنایع تکمیلی با علم به فروش‌نرفتن محصول، چاره‌ای جز عرضه کل محصول تولیدی در بازار فیزیکی نداشته باشند. به این ترتیب در میانه عدم‌فروش میلگرد از بورس‌کالا، عرضه‌های سنگین در این بازار ادامه‌دار است.اما این الزام نادرست باعث شده است تا صنایع در صادرات با چالش مواجه شوند و مشتریان خارجی با استناد به نبود تقاضای داخلی از فرصت چانه‌زنی بیشتری برای خرید محصولات تولید ایران برخوردار باشند. عرضه محصول در رینگ فیزیکی بورس‌کالا باعث شفافیت در معاملات می‌شود، اما الزام به عرضه در محصولاتی نظیر مقاطع طویل فولادی که در بازه زمانی بلندمدت واحدهای تولیدی بدون مشتری هستند، نادرست بوده و تنها تحمیل هزینه‌ای نادرست به صنایع کشور است.

ظرف چهارمین هفته از آبان‌ماه برای ۲۸۴هزار تن انواع میلگرد فولادی عرضه‌شده در بازار فیزیکی بورس‌کالا تقاضایی برابر ۶۶هزار تن به ثبت رسید و در نهایت حدود ۳۶هزار تن محصول از این بازار معامله شد. به این ترتیب ظرف هفته گذشته ۱۲.۶درصد از عرضه میلگرد فولادی معامله شد.میلگرد فولادی بسته به نوع محصول با نرخ پایه‌ای در بازه ۱۸هزار تومان تا ۲۱هزار و ۳۰۰تومان روانه رینگ صنعتی بورس‌کالای ایران شد. تفاوت قیمت پایه عمدتا مربوط به نوع محصول تولیدی بود. در نهایت ۳۵هزار و ۹۲۰تن انواع میلگرد با میانگین قیمت ۲۱هزار و ۱۰۰تومان از این بازار مورد معامله قرار گرفت. با احتساب مالیات ارزش‌افزوده و کارمزد ارکان بورس، قیمت تمام‌شده فروش میلگرد از این بازار به ۲۳هزار تومان می‌رسد. این در حالی است که در شرایط کنونی میلگرد در بازار آزاد تهران نیز در همین محدوده قیمتی عرضه شده و به دلیل رکود بدون مشتری است. هر کیلوگرم میلگرد فولادی در روز چهارشنبه ۲۴آبان‌ماه با میانگین نرخ ۲۳هزار و ۳۰۰تومان در بازار آزاد تهران معامله شد.

گزارش «روزگارمعدن» از چشم‌انداز پیش‌روی معدن

ممنوعیت یا محرومیت؛ مسئله این است

گیتا جاودانی

عکس: مهدی کاوه ای

براساس گزارش‌های اتاق بازرگانی در سال ۱۴۰۰ ، سهم نفت خام از تولید ناخالص ملی ۵.۸ و سهم صادرات نفت خام ۳۹ میلیارد دلار، محصولات پتروشیمی و میعانات گازی ۲۲.۷ میلیارد دلار است، هرچند سهم معدن و صنایع‌معدنی (تا تولید شمش) از تولید ناخالص داخلی (براساس خلق ارزش‌افزوده داخل کشور) بسیار به سهم نفت نزدیک است، اما ارزآوری آن تنها کمتر از ۲۰ درصد نفت و گاز و محصولات پایین‌دستی آنها است و این لزوم سرمایه‌گذاری و صادرات صنایع پایین‌دستی بخش معدن را گوشزد می‌کند. بدون حضور نفت خام، صادرات معدن و صنایع‌معدنی ۲۵ درصد از صادرات غیرنفتی را به خود اختصاص داده که این میزان،کمابیش ۵۰ درصد صادرات محصولات پتروشیمی و میعانات گازی است. مقایسه سهم ذخیره جهانی (۳ درصد) و سهم تولید جهانی ما (۰.۵ درصد) در بخش معدن لزوم افزایش تولید (استخراج و حلقه‌های بعدی زنجیره ارزش) را نسبت به اکتشاف گوشزد می‌کند. در صورت سرمایه‌گذاری در صنایع پایین‌دستی کامودیتی‌ها و همچنین استخراج و توسعه صنایع مربوط به عناصر استراتژیک، می‌توان مجموع سهم اقتصادی و صادرات نفتی و معدنی را در افق‌های نه‌چندان‌دور با هم برابر کرد و هدف والای بستن شیر نفت و برابری سهم نفت و معدن را تحقق بخشید. اگر باتوجه به این آمارها مشاهده می‌کنیم که معدن هنوز نتوانسته جایگزین نفت در اقتصاد ملی شود، باید دلایل آن را ریشه‌یابی کنیم.گزارش امروز «روزگارمعدن» به بررسی این موضوع پرداخته است و آنچه در پی می‌آید، نظرات آنوش رحام و مهدی لطفی‌اصل، ۲تن از کارشناسان و فعالان حوزه معدن و صنایع‌معدنی است.

چالش‌های پیش‌رو

آنوش رحام، کارشناس و فعال معدنی: یکی از معضلات معاونت صنایع‌معدنی و فرآوری مواد، گستردگی مسئولیت‌های این معاونت به‌ویژه پس از تغییرات اعمال‌شده در چارت سازمانی وزارت صمت است، به‌نحوی‌که بخش‌هایی از زنجیره فولاد که در طبقه‌بندی مواد معدنی و فرآوری مواد قرار ندارند و پیش از این، ذیل معاونت صنایع و دفتر صنایع فلزی قرار داشت را در سطح رئیس یک اداره تنزل دادند. این در حالی است که پیش از تغییر چارت وزارت صمت صنایع لوله و پروفیل و سایر صنایع تکمیلی مشابه یک اداره کل مختص به خود داشته و فردی در جایگاه مدیرکل موضوعات این بخش مهم صنعت را پیگیری می‌کرد. اگر بخواهیم تحلیل درستی داشته باشیم، باید بگوییم امروز بخش بزرگی از صنایع تکمیلی فلزی فولادی و غیرفولادی در وزارت صمت فاقد یک متولی واحد هستند و با عنایت به گستردگی حجم مسائل و موضوعات حوزه معادن و فرآوری مواد همچون واحدهای تولیدی مواد معدنی اعم از سنگ‌آهن، کنسانتره، گندله، آهن‌اسفنجی و همچنین واحدهای ذوبی القایی و احیا مستقیم، مس، آلومینیوم، روی و فلزات رنگین همگی ذیل معاونت معادن طبقه‌بندی شده‌اند که در واقع رفع و رجوع مشکلات و موانع عظیم این بخش، مجالی برای رسیدگی به موضوعات صنایع تکمیلی مثل صنعت لوله و پروفیل که مهم‌ترین صنایع شریانی کشور است، باقی نمی‌گذارد.

اهمیت صنعت لوله و پروفیل

صنایع لوله و پروفیل فقط در شبکه گازرسانی کشور بیش از ۴۸۰ هزار کیلومتر شریان‌ها و انشعابات گاز کشور شامل ۴۸هزار کیلومتر خطوط انتقال گاز و ۴۳۲هزار کیلومتر شبکه توزیع را تامین می‌کند و سالانه چیزی در حدود ۱۵درصد نیاز به نوسازی دارد و این در حالی است که صنایع تولیدکننده لوله و پروفیل به‌دلیل کمبود مواد اولیه با ۱۵ درصد ظرفیت خود تولید می‌کنند و بیش از ۸۵ درصد ظرفیت تولید بلااستفاده است.

واردات ماشین‌آلات و چالش‌ها

در زمینه ورود ماشین‌آلات معدنی، با موانع مختلفی روبه‌رو بودیم. در بخشی از این موانع، مقررات و ممنوعیت‌هایی وجود داشت که در عمل امکان تامین ماشین‌آلات از طریق واردات را چه به‌صورت نو و چه مستعمل غیرممکن می‌کرد. گویی برخی در وزارت صمت هرجا که نتوانند ممنوعیت وضع کنند، با اهرم محدودیت و مقررات، همان ممنوعیت را به شکل دیگری اعمال می‌کنند. البته معاونت معدنی وزارت صمت به این نتیجه رسیده است که از اساس تولید داخلی ماشین‌آلات معدنی و راهسازی، تکافوی نیاز کشور را نمی‌دهد و گام‌هایی برای حذف این موانع و محدودیت‌ها برداشته شده است که امیدواریم با سنگ‌اندازی برخی معاونت‌ها و دستگاه‌ها روبه‌رو نشود،به‌ویژه آن بخشی که به بهانه حمایت از تولید داخل،تنها تامین‌کننده انحصار و فراهم‌آوری بستر غیررقابتی برای برخی تولیدکننده داخلی است و هیچ کارکرد دیگری ندارد.

تامین ارز

بخش دوم موانع و تامین ماشین‌آلات معدنی، مشکل تامین ارز است. محدودیت‌های ارزی دولت موجب شده است که در بسیاری از موارد، واحدهای معدنی به‌دلیل عدم‌تامین ارز، موفق به تامین ماشین‌آلات خود نشده‌اند. البته به‌تازگی تمهیداتی برای افزایش ضرایب تامین ارز ماشین‌آلات معدنی در نظر گرفته شده است تا دست‌کم ارز موردنیاز این بخش از طریق ارز خود معادن تامین شود و در نتیجه، کمتر در نوبت ارز نیما باشد.

توسعه زیرساخت‌ها

اصولا پدیده ناترازی در ۲ بخش تولید و مصرف گاز، اتفاق می‌افتد، از همین‌رو ابتدا باید میزان و سپس مقدار ناترازی به‌درستی احصا شود. یک بخش از ناترازی در بخش مصرف است که در فصل سرما اتفاق می‌افتد و مصرف‌کنندگان گاز خانگی برای گرمایش، بیش از ۴برابر سایر فصول گاز مصرف می‌کنند و به این ترتیب، عمده تولید گاز در بخش خانگی مصرف خواهد شد و تنها راهکار معقول برای اصلاح ناترازی در این بخش، از طریق اصلاح الگوی مصرف از طریق اصلاح نرخ گاز مصرفی خانگی و در کنار این اقدامات، بهینه‌سازی ساختمان‌ها و نرخ بهروری ساختمان است. اما راهکار دوم که در میان‌مدت می‌توان به آن به‌عنوان یک راهکار عملی اتکا کرد، افزایش تولید و ارتقای ظرفیت ذخیره‌سازی گاز در کشور است و در نهایت، راهکار منطقی واردات گاز از کشورهای صادرکننده و دارای مازاد گاز طبیعی است که این اقدام هر ساله در پیک مصرف و فصول سرد مانع ناترازی در تولید و مصرف خواهد شد. باید توجه داشت امروزه حتی کشورهای بزرگ تولیدکننده گاز هم در برخی مناطق که محدودیت جغرافیایی دارند، از کشورهای همسایه خود گاز وارد می‌کنند.

وعده‌های محقق‌شده معدن

برابر بررسی‌های انجام‌گرفته، معدن یکی از بخش‌های محرک در اقتصاد ایران محسوب می‌شود؛ زیرا این بخش ارتباط تنگاتنگی با بخش پتروشیمی و صنایع شیمیایی، صنعت حمل‌ونقل و ارتباطات، صنعت ساخت ماشین‌آلات و صنعت فلزات اساسی به‌طورمستقیم و بخش ساختمان و پروژه‌های عمرانی به‌طورغیرمستقیم دارد که این بخش‌ها در تحرک صنایع داخلی و صادرات غیرنفتی از مهم‌ترین عوامل محسوب می‌شوند. توسعه در بخش معدن جز با سرمایه‌گذاری حادث نخواهد شد و از آنجایی‌که دولت با محدویت منابع و کسری شدید بودجه روبه‌رو است، چاره‌ای ندارد جز جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی که متاسفانه در هر ۲ بخش موانعی همچون تحریم‌ها، عدم‌دسترسی به منابع مالی فاینانس و برخی موانع داخلی وجود دارد.همچنین، فقدان استراتژی راهبردی برای ارتقای معادن کوچک‌مقیاس و افزایش سهم بخش خصوصی در معادن بزرگ و نقش پررنگ اقتصاد دولتی و خصولتی در حوزه معدن و محروم ماندن بخش خصوصی از کیک اقتصاد معدن در ایران است.در کنار این عوامل، روند کند اکتشاف پهنه‌های معدنی و شیوه‌های غلط واگذاری به معضلات سرمایه‌گذاری در بخش معدن افزوده شده است و به‌نظر نمی‌رسد باتوجه به اشتغال و تمرکز دولت بر روزمرگی و مشکلات مبتلابه، شاهد تحول خاصی در بخش معدن در چشم‌انداز آتی باشیم.

چالش‌های دیروز و امروز

مهدی لطفی‌اصل، کارشناس و فعال معدنی: بخش معدن و صنایع‌معدنی از ابتدای امسال با مشکلات متعددی روبه‌رو بوده و باوجود اینکه این مشکلات مربوط به چند سال گذشته است، اما متاسفانه هیچ‌گونه اقدامی در راستای رفع این مشکلات یا کاهش تبعات آنها از سوی دولتمردان اتخاذ نشده است. عمده‌ترین این مشکلات و چالش‌هایی که بخش معدن از ابتدای امسال با آنها درگیر بوده است، از نظر نگارنده عبارتند از: چالش‌های مربوط به تامین انرژی معادن و صنایع‌معدنی، کاهش سرمایه‌گذاری در بخش معدن و صنایع‌معدنی و کاهش سطح ایمنی و فنی فعالیت‌های معدنکاری.

در اقتصاد معدن، بخش اعظم هزینه‌های ثابت و جاری مربوط به تامین، تهیه و نگهداری از ماشین‌آلات معدنی و تجهیزات جانبی آنها است. به‌طوری‌که براساس آمار و ارقام بیش از ۷۰ درصد هزینه‌های عملیات معدنکاری مرتبط با ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی است. به‌همین‌دلیل، تامین ماشین‌آلات معدنی کارآمد، باعث افزایش توانایی و راندمان در تولید معادن کشور شده و به‌تبع آن، فرسودگی ماشین‌آلات معدنی باعث کاهش راندمان و افزایش هزینه‌های معدنکاری خواهد شد. فرسودگی ناوگان ماشین‌آلات معدنی در کشور بسیار جدی است و اثرات منفی در راندمان فعالیت معدنی داشته و همچنین باتوجه به مستعمل بودن این ماشین‌آلات، مشکلات زیست‌محیطی ایجادشده از سوی این دستگاه‌ها بسیار جدی و مخرب است. بنابراین، کاملا مشخص و شفاف است که هرچقدر ماشین‌آلات معدنی مورداستفاده در معادن به‌روز باشند، ضمن کاهش مخاطرات ایمنی، زیست‌محیطی و هزینه‌های تولید، کیفیت تولید مواد معدنی نیز به‌شکلی قابل‌توجه افزایش پیدا می‌کند. از طرفی، در صورت نوسازی ناوگان ماشین‌آلات معدنی، سوخت مصرفی واحدهای معدنی نیز به‌شکل قابل‌توجهی کاهش پیدا خواهد کرد. باتوجه به مطالبی که ذکر شد، استفاده از ماشین‌آلات معدنی کارآمد و به‌روز در معادن کشور، باعث ایجاد تحول و شکوفایی در این بخش خواهد شد، به‌طوری‌که در حال حاضر و شرایط کنونی معادن، کشور به بیش از ۱۱هزار دستگاه ماشین‌آلات معدنی نیاز دارند و پیش‌بینی می‌شود در چند سال آینده و با افزایش میزان تولید سالانه معادن، این میزان به بیش از ۲۵هزار دستگاه افزایش پیدا کند. معاونت معدنی وزارت صمت اقدامات موثری در راستای رفع مشکلات واردات ماشین‌آلات معدنی انجام داده، اما باتوجه به نیاز شدید بخش معادن به نوسازی ناوگان ماشین‌آلات معدنی، نیاز است که تلاش‌های انجام‌گرفته به‌صورت‌مستمر باشد و با شدت و حدت بیشتری عملیاتی شود، چراکه یکی از مشکلات و چالش‌های اساسی بخش معدن از سال‌های گذشته تاکنون و در آینده، موضوع ماشین‌آلات معدنی و لزوم نوسازی آن بوده و خواهد بود.

زیرساخت و محدودیت‌های آن

طی سال‌های گذشته، اقدامات موثری در راستای ایجاد و توسعه زیرساخت‌های معدنی انجام گرفته است. از جمله ایجاد و توسعه زیرساخت راه ارتباطی که براساس قوانین و مقررات برعهده دولت است تا از محل اخذ حقوق دولتی درصدی را در راستای توسعه زیرساخت‌های معدنی اختصاص دهد. درباره توسعه فعالیت‌های اکتشافی نیز براساس قانون معادن و آیین‌نامه اجرایی آن، باید درصدی از محل اخذ حقوق دولتی به این امر اختصاص یابد. در بحث زیرساخت تهیه داده‌های اکتشافی، متاسفانه اقدامات موثری انجام نشده، برای مثال، هدف اصلی طرح پهنه‌های اکتشافی کشور که حدودا از ۱۰، ۱۲ سال پیش عملیاتی شده، تهیه بانک اطلاعات اکتشافی با انجام عملیات اکتشافی سیستماتیک و منطبق با استانداردهای جهانی است که در حال حاضر با مطالعه اقدامات انجام‌شده مشخص می‌شود که هدف اصلی یعنی شناسایی مناطق ظرفیت‌دار معدنی و تکمیل عملیات اکتشاف چهارگانه روی آنها محقق نشده است و مشخصا می‌توان اعلام کرد که طرح پهنه‌بندی اکتشافی در کشور در رسیدن به اهداف مدنظر ناموفق عمل کرده است.

در زمینه رفع ناترازی گاز، اقدامات انجام‌گرفته از سوی دولت به‌هیچ‌عنوان امیدوارکننده نیست و به‌نظر می‌رسد که بیشترین تمرکز در راستای رفع ناترازی گاز و در حالت کلی انرژی، کاهش و قطع انرژی مرتبط با بخش معدن و صنایع‌معدنی است که متاسفانه باعث شده که زیان‌های هنگفتی به این بخش‌ها وارد شود و در ادامه به‌تبع آن، به دیگر بخش‌های اقتصادی به‌صورت دومینووار آسیب برسد.

تغییر رویه در حقوق دولتی

در بحث حقوق دولتی، تغییر رویه‌ای که صورت گرفته، افزایش چندبرابری نرخ پایه مواد معدنی و به‌عبارت‌دیگر، افزایش چندبرابری حقوق دولتی معادن است،اما در نحوه هزینه‌کرد آن، اقدامات موثری که منطبق با تبصره‌های ۴ و ۶ ماده ۱۴ قانون معادن باشد، انجام نگرفته است. هر شکلی از بی‌توجهی به توسعه زیرساخت‌های معدنی و بی‌توجهی به سرمایه‌گذاری و توسعه مناطق محل وقوع معادن و عدم هزینه‌کرد مبالغ مورداشاره در ماده قانونی یادشده در مناطق معدنی در آینده سبب خواهد شد که بخش معدن به‌شکل جدی موردآسیب قرار بگیرد.یکی از وعده‌های اولیه دولت در زمینه توسعه بخش معدن، واگذاری سهام معادن به مردم اهالی مناطق محل وقوع معادن بود که بیشتر در دوره وزارت آقای فاطمی‌امین، این سیاست موردپیگیری قرار می‌گرفت که خب پس از اتمام دوران وزارت ایشان، این وعده که به‌نظرم نافی قوانین و مقررات معدنی بود، کنار گذاشته شده است. از دیگر سیاست‌های دولت در زمینه معادن، واگذاری معادن از طریق مزایده عمومی است که به‌نظر می‌رسد با نظم دوره‌ای در حال انجام است. توجه به زیرساخت‌های معدنی و افزایش شرایط ایمن و فنی در مجموعه‌های معدنی نیز باید به سیاست‌های اصلی دولت در بخش معادن تبدیل شود. همچنین، همان‌گونه که عرض شد، سیاست نوسازی ناوگان ماشین‌آلات معدنی از سوی دولت در حال پیگیری و انجام است.هر شکلی از برنامه‌ریزی باید به‌نحوی باشد که سبب شود، رشد کیفی در معادن اتفاق بیفتد. در حال حاضر، سرمایه‌گذاری در معادن کاهش یافته است، بنابراین باید تلاش شود که شاهد رشد کیفی در این زمینه باشیم. رشد آمار اسمی مرتبط با صدور مجوزهای معدنی به‌هیچ‌عنوان نمایانگر وضعیت ایده‌آل بخش معدن نیست. رشد واقعی در معادن، زمانی اتفاق خواهد افتاد که تولید محصولات معدنی فرآوری‌شده و نیمه‌فرآوری‌شده و تعداد معادن فعال افزایش پیدا کند. خطرات زیست‌محیطی معادن کاهش یابد و در نهایت، شرایط فنی و ایمنی در معادن افزایش پیدا کند و شاهد آن باشیم که هیچ معدنکاری دچار آسیب نشود.

کلام آخر

به‌باور کارشناسان، عمده چالش‌هایی که معدن از آن رنج می‌برد، قیمت‌گذاری دستوی، کمبود انرژی و دیگر زیرساخت‌های اساسی، مشکلات لاینحل نوسازی ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی، افزایش ریسک و فرار سرمایه از بخش معدن، ناتوانی در جذب سرمایه‌گذار خارجی و... است که از گذشته تا امروز ادامه دارد. باتوجه به اینکه مهم‌ترین مسئولیت دولت در رونق بخشیدن به حوزه معدن و صنایع‌معدنی، سیاست‌گذاری درست برمبنای اصول مدیریتی، تضمین سرمایه‌گذاری ایمن و تخصیص مشوق‌هایی برای فعالان این بخش است، انتظار می‌رود با تغییر و تحولات رخداده، معدن چشم‌انداز آرامی داشته باشد.

خودکفایی کشور در تولید فولاد

طبق آمار انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، از ابتدای سال جاری تا پایان آبان ماه، بالغ بر ۶۶ میلیون تن فولاد در کشور تولید شده که واردات یک میلیون و ۶۰۰ هزار تنی اقلام زنجیره آهن و فولاد در مقابل آن، بسیار ناچیز بوده است؛ این مسئله بیانگر آن است که بخش قابل‌توجه نیاز فولادی کشور از تولید داخل تامین می‌شود.

بر اساس آمار ارائه شده توسط انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، طی هفت ماهه سال جاری، مجموع واردات انواع مقاطع فولادی، شمش فولادی و محصولات فولادی حدود یک میلیون و ۵۹۶ هزار تن ثبت شده که در مقابل بالغ بر ۶۶ میلیون و ۶۰۰ هزار تن تولید داخل، رقم ناچیزی است. این نشان می‌دهد که نه تنها اکثر قریب به اتفاق نیاز فولادی کشور از داخل تامین شده بلکه بخشی از آن نیز صادر می‌شود.

این در حالی است که جز همان ماه‌های ابتدایی سال که دو هزار تن شمش فولاد (آن هم بیلت و بلوم) وارد کشور شد، واردات اسلب صفر بوده است؛ ضمن اینکه واردات آهن اسفنجی سال‌هاست که صفر بوده و نیازی به واردات آن به کشور نیست.طبق آمار، میزان واردات مقاطع طویل فولادی در هفت ماهه امسال، ۵۲ هزار تن ثبت شده که ۱۰ هزار تن آن متعلق به مهر ماه بوده است.بیشترین میزان حجم وارداتی فولاد در مدت مذکور سال جاری، مختص محصولات فولادی معادل ۷۹۷ هزار تن بوده که ۱۲۷ هزار تن آن در ماه هفتم سال به ثبت رسیده است.

راهکاری برای استاندارسازی گوهر سنگ‌ها

سرپرست مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران گفت: برای حضور موفق در بازارهای جهانی باید از تمام ظرفیت‌ها و توانمندی‌های بخش خصوصی، دولتی و دانشگاه‌ها و تشکل‌های مردمی برای استانداردسازی صنعت گوهرسنگ های کشور استفاده شود.به گزارش روزگارمعدن از روابط عمومی مرکز تحقیقات فراوری مواد معدنی ایران، دکتر مرتضی هاشم‌پور در نخستین نشست هم‌اندیشی فعالان گوهرسنگ‌ها در مرکز تحقیقات فراوری مواد معدنی ایران افزود: خوشبختانه در سال‌های اخیر تجهیزات آزمایشگاه‌های مدرنی در این مرکز برای شناسایی گوهر سنگها فراهم شده است و باید استراتژی‌های توسعه صنعت گوهرشناسی و گوهر تراشی در کشورمان مورد توجه جدی قرار بگیرد و در این راستا از تمام توانمندی‌های تشکل‌های مردمی و بخش خصوصی به خوبی استفاده شود.

سرپرست مرکز تحقیقات فراوری مواد معدنی ایران یادآور شد: این مرکز دارای آزمایشگاه گوهرشناسی و گوهر تراشی بسیار مدرنی است و اخیراً تجهیزات زیادی نیز برای این آزمایشگاه مهیا شده و برای اصالت سنجی گوهر سنگ‌های رنگی و الماس کارهای ارزنده‌ای نیز در این مرکز انجام شده است.سرپرست مرکز تحقیقات فراوری مواد معدنی ایران بر حمایت از بخش خصوصی در حوزه توسعه صنعت گوهر سنگ‌ها تاکید کرد و افزود: امروزه صنعت گوهر سنگ در جهان به یک اقتصاد بزرگ تبدیل شده است، اما ما هنوز با توسعه این حوزه فاصله زیادی داریم و درصددیم با رعایت استانداردهای بین المللی و استانداردسازی بتوانیم به بازارهای جهانی دست پیدا کنیم.

شرکت بزرگ نفتی تولیدکننده لیتیوم می‌شود

شـرکت بزرگ نفتی اکسـون موبیل قصد دارد با عملیات حفـاری در آرکانزاس، به تولیدکننده بزرگ لیتیوم تبدیل شود که در باتری خودروی برقی کاربرد دارد. شرکت اکسون موبیل برنامه‌هایی را برای تولید لیتیوم برای استفاده در باتری خودروهای برقی اعلام کرد.شرکت بزرگ نفتی اکسون موبیل قصد دارد با عملیات حفاری در آرکانزاس، بـه تولیدکننـده بزرگ لیتیوم تبدیل شـود که در باتری خودروی برقـی کاربرد دارد. اکسـون اوایل سال میلادی جاری، منطقه‌ای را در جنوب آرکانزاس خریداری کرد که سرشار از ذخایر لیتیوم است. این شرکت تولید لیتیوم گرید باتری را در این محل، در سال ۲۰۲۷ آغاز خواهد کرد و قصد دارد به حد کافی از این ماده معدنی را تولید کند تا از تولید سـالانه یک میلیون دستگاه خودروی برقی تا سال ۲۰۳۰ حمایت کند. این شـرکت در بیانیه‌ای اعلام کرد مذاکره با مشتریان احتمالی مانند سازندگان خودروی برقی و تولیدکنندگان باتری، در جریان است.

تولید لیتیوم در شرایطی صورت می‌گیرد که شرکت‌های بزرگ نفتی برای رسیدگی به مسائل مربوط به تغییرات اقلیمی، تحت فشار قرار دارند. شرکت‌های شل و بریتیش پترولیـوم، بـه تجدیدپذیرهایی مانند نیروی بادی و خورشـیدی متمرکز شـده‌اند اما اکسون، ۱۷ میلیارد دلار تا پایان سال ۲۰۲۷ سرمایه‌گذاری می‌کند تا آلایندگی مربوط به فعالیت‌هایش را کاهش دهد و روی جذب کربن، هیدروژن و سـوخت‌های زیسـتی متمرکز شده است.

دان آمان، رئیس کسب و کار راه‌کارهای کربن اندک اکسون به شبکه سی ان بی‌سی گفت: افزایش تولید داخلی لیتیوم، برای‌گذار انرژی، حیاتی است. اکسون، لیتیوم را یک سرمایه‌گذاری چند دهه‌ای با ظرفیت رشد بالا می‌بیند زیرا آمریکا به خودروهای برقی روی آورده اسـت.طبق گزارش سازمان زمین شناسـی آمریکا، این کشور برای لیتیوم مورد نیاز، به واردات از آرژانتین و شـیلی وابسـته اسـت در حالی که صاحب یکی از بزرگترین ذخایر این ماده معدنی در جهان است. آمریکا درحال‌حاضر تنها یک فعالیت تولید لیتیوم در سطح تجاری در نوادا دارد.گروه صنعت باتری لی بریج که تحت حمایت وزارت انرژی آمریکا قرار دارد، گزارشی در فوریه منتشر کرد و در این گزارش پیش‌بینی کرد تقاضا برای باتری‌های لیتیومی در آمریکا تا سال ۲۰۳۰، شش برابر می‌شود.

فروش خودروهای برقی در سـه ماهه سـوم سـال ۲۰۲۳ در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۲۲، رشد ۵۰ درصدی داشت و درحال‌حاضر، یک درصد از ناوگان خودروهای آمریکایی، خودروی برقی است.

کاهش جهانی قیمت کربنات لیتیوم

مهدی نجفی

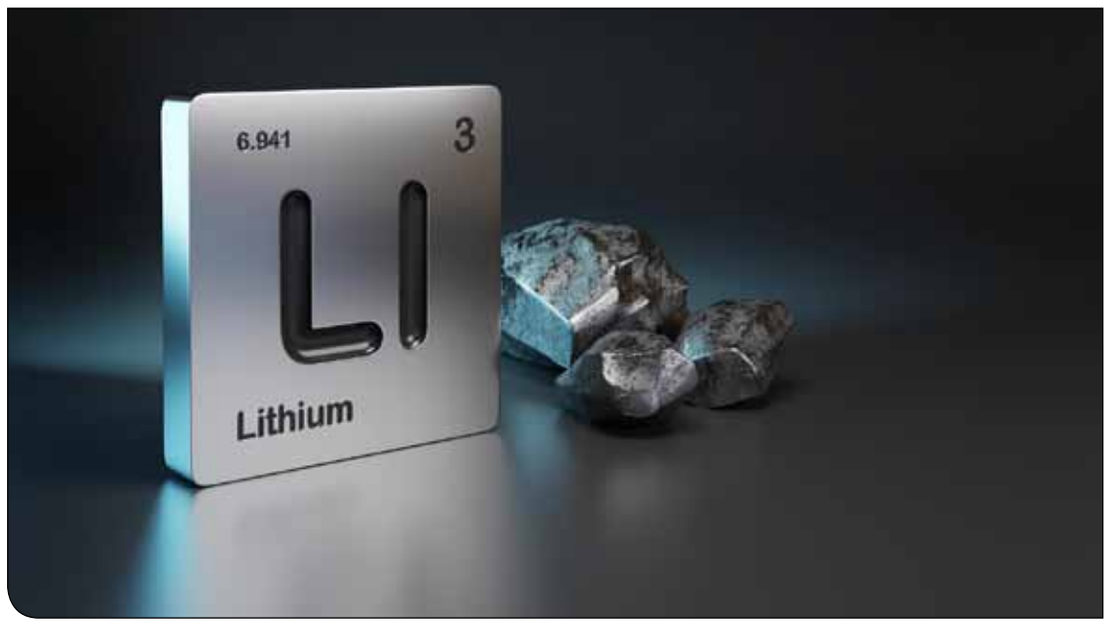

قیمت‌های کربنات لیتیوم چین در هفته منتهی به پنج‌شـنبه ، در بحبوحه روند نزولی حجم تقاضا برای آن کاهش پیدا کرد و روند صعودی قیمت این مـاده در دو هفته اخیر پایان یافـت؛ این در حالی اسـت که قیمت لیتیوم هیدروکسـید در چین به علـت حجم ناچیز معامـلات و کاهش حجم تقاضا بـرای آن ثابت باقی مانده اسـت. قیمت لیتیوم در سـایر بازارها نیز مطابق با روند نزولی مشاهده شده در بازار چین روند کاهشـی به خود گرفته اسـت. قیمـت کربنات لیتیوم در چیـن با توجه به کاهش حجـم تقاضا برای آن روند نزولی به خود گرفت اما قیمت لیتیوم هیدروکسـید همچنان در این کشور ثابت باقی مانده اسـت. همچنین قیمت لیتیوم در بازار کشورهای شرق آسیا به دلیل روند نزولی حجم تقاضا و عـدم تمایل به خرید این ماده کاهش پیدا کرده است. به علاوه قیمت لیتیوم در اروپا و ایالات متحده آمریکا به دنبال روند نزولی قیمت این ماده در بازارهای آسیا روند کاهشی را تجربه می‌کند.

موسسه «Fastmarkets» اعلام کرد که حجم معاملات لیتیوم در بازار فیزیکی چین در هفته اخیر بسـیار اندک بود. یکی از دلایل این موضوع، حضور اکثر مشارکت‌کنندگان بازار چین در یک کنفرانس صنعتی مرتبط با لیتیوم بود. بر همین اساس قیمت کربنات لیتیوم در بازار فیزیکی چین کاهش یافت و روند صعودی این ماده در دو هفته اخیر پایان یافت.

ارزیابی موسسه «Fastmarkets» برای قیمت کربنات لیتیوم با خلوص ۹۹/۵ درصد مورد استفاده در تولیـد باتری، با شـرط تحویـل درب کارخانه تولیدکننده در چین و جهت عرضه در بازار فیزیکی، رقـم ۱۶۰ هـزار تا ۱۷۰ هـزار یـوان (۲۱,۸۷۰ تا ۲۳,۲۳۷ دلار) در هر تن در روز پنجشنبه ۲۶ اکتبر ۲۰۲۳ را نشـان داد که نسبت به قیمت ۱۶۵ هزار تا ۱۷۶ هزار یوان در هر تن ثبت شده در یک هفته قبل از تاریخ مذکور، حدود پنج تا ۶ هزار تن در هر تن کاهش داشت.

برخـی از فعالان بازار حاضر در کنفرانس صنعتی لیتیوم اظهار داشتند که حجم تقاضا برای نمک‌های لیتیوم کاهش یافته است و امید چندانی برای بهبود قابل‌توجـه حجم تقاضا بـرای این مـاده در آینده نزدیک وجود ندارد.

یکی از تولیدکننـدگان کاتد بیان کرد: نمی‌توان انتظار افزایش حجم تقاضا یا افزایش قیمت لیتیوم در پایان سال جاری را داشت؛ چراکه هیچ نشانه‌ای از افزایـش حجـم خرید بـرای این مـاده در بازار مشـاهده نمی‌شـود و قیمت لیتیوم در بازار ممکن است در سه ماهه اول سال ۲۰۲۴ روند نزولی خود را حفظ کند.

برخی منابع به موسسه «Fastmarkets» اعلام کردند که ممکن اسـت برخی از استخراج‌کنندگان لیتیوم موافقت کرده باشند تا زمان تعیین پریمیوم برای قراردادهای بلندمدت اسـپودومن را به تاخیر بیندازنـد؛ به همین خاطر پخش این خبر بر قیمت نزولی لیتیوم تاثیر نزولی داشته است.

قیمت آتی کربنات لیتیوم در بورس آتی گوانگژو نیز بـرای دومین روز متوالی از روز پنج‌شـنبه ۱۹ اکتبر ۲۰۲۳ سـقوط کرد و فعالان بازار این موضوع را به خبـر توافق تولیدکنندگان لیتیوم برای تاخیر در تعییـن پریمیوم بـرای قراردادهـای بلندمدت اسپودومن نسبت دادند.

قیمت کربنات لیتیوم بـا زمان تحویل ماه ژانویه ۲۰۲۴ در بـورس آتی گوانگـژو (GFEX)، حدود ۱۵۱ هـزار و ۹۵۰ یـوان در هر تـن در روز جمعه ۲۰ اکتبر ۲۰۲۳ تعیین شـد که نسـبت به قیمت ۱۶۴ هزار و ۷۵۰ یوان ثبت شـده در روز پنجشنبه ۱۹ اکتبـر ۲۰۲۳، حدود ۱۲ هـزار و ۸۰۰ یوان در هـر تن کاهش را تجربه کرد. به گفته برخی منابع، رونـد نزولی قیمت لیتیوم در بـازار آتی، بر کاهش قیمـت کربنـات لیتیوم در بـازار فیزیکی در هفته منتهـی به پنجشـنبه ۲۶ اکتبـر ۲۰۲۳ تاثیرگذار بود.برخـی از منابـع مطلـع از وضعیـت بـازار به موسسـه «Fastmarkets» اعلام کردند که بازار هیدروکسـید لیتیوم نسبت به بازار کربنات لیتیوم، عملکـرد ضعیف‌تری از خود نشـان داده اسـت؛ تا جایی که حجـم تقاضا برای هیدروکسـید لیتیوم کاهش بسیار شدیدی را تجربه کرده است زیرا اکثر مصرف‌کنندگان فقط به ثبت سـفارش قراردادهای با زمـان تحویل بلندمـدت یا روند تامیـن کالا از مشتریان نهایی خود متکی هستند.

یکی از معامله‌گران لیتیوم در بازار اظهار داشـت: به دلیل عملکرد بسـیار ضعیف بخش باتری نیکل کبالـت منگنـز (NCM) در چیـن، اساسـا هیچ تقاضایی برای هیدروکسید لیتیوم در بازار فیزیکی وجود نـدارد. با در نظر گرفتن ایـن موضوع، انجام هرگونه معامله حتی با در نظر گرفتن رقابتی بودن قیمت‌ها دشوار خواهد بود.

موسسـه «Fastmarkets» قیمـت لیتیـوم هیدروکسـید مونوهیدرات با خلوص حداقل ۵۶/۵ درصد مورد استفاده در تولید باتری، با شرط تحویل درب کارخانه تولیدکننده در چین جهت عرضه در بازار فیزیکی در روز پنجشـنبه ۲۶ اکتبر ۲۰۲۳ را حدود ۱۵۰ هزار تا ۱۶۰ هزار یوان در هر تن ارزیابی کرد که نسـبت به قیمت تعیین شده در یک هفته قبل از تاریخ مذکور، تغییری در آن به ثبت نرسید.

▣ ادامـه رونـد کاهشـی قیمت لیتیـوم در شرق آسیا

قیمت هیدروکسـید لیتیوم در بازار کشـورهای آسـیای شـرقی به دلیل تداوم کاهش حجم تقاضا بـرای این ماده از سـوی مصرف‌کنندگان در هفته منتهی به پنجشـنبه ۲۶ اکتبـر ۲۰۲۳ روند نزولی به خود گرفت؛ این در حالی اسـت که فعالیت‌های بازار فیزیکی نیز به دلیل حضور مشارکت‌کنندگان بازار چین در کنفرانس صنعتی لیتیوم بسیار کاهش یافت. در همین راستا، یکی از تولیدکنندگان لیتیوم عنوان کرد: حجم تقاضا برای لیتیوم در بازار محدود شده اسـت و به دنبال نوسانات قیمت لیتیوم چین پـس از تعطیلات روز ملی چین در اوایل ماه اکتبر، تعـداد محـدودی از مصرف‌کنندگان کـه در بازار فیزیکی فعالیت دارند، نسبت به خرید لیتیوم جانب احتیاط را نسبت به گذشته بیشتر رعایت می‌کنند.

یکـی دیگـر از تولیدکننـدگان لیتیـوم در این خصوص مطـرح کرد: قیمت هیدروکسـید لیتیوم در بازار کشورهای آسـیای شرقی نسبت به قیمت ثبت شـده آن در یک هفته قبل از تاریخ پنجشنبه ۲۶ اکتبر ۲۰۲۳ کاهش یافته اسـت؛ چراکه قیمت لیتیوم چین دوباره روند نزولی را تجربه می‌کند.

ارزیابی روزانه موسسـه «Fastmarkets» برای لیتیوم هیدروکسـید مونوهیدرات با خلوص حداقل ۵۶/۵ درصد مورد استفاده در تولید باتری، با شرط تحویل بر روی عرشه کشـتی در بنادر چین، ژاپن و کره‌جنوبی و تقبل هزینه ارسـال توسط خریدار، قیمـت ۲۱/۵ تـا ۲۴ دلار به ازای هـر کیلوگرم را در تاریخ پنجشـنبه ۲۶ اکتبر ۲۰۲۳ نشان داد که نسـبت به قیمت تعیین شـده در یـک روز قبل از تاریخ مذکور تغییری نداشـت اما نسـبت به قیمت ۲۲ تا ۲۵ دلار به ازای هر کیلوگرم ثبت شـده یک هفته قبل از تاریخ مذکور، حدود ۰/۵ تا یک دلار به ازای هر کیلوگرم کاهش را به ثبت رساند.

در حالـی که حجـم نقدینگی در بـازار فیزیکی برای هیدروکسـید و کربنـات در یک هفته قبل از پنجشنبه ۲۶ اکتبر ۲۰۲۳ با محدودیت‌هایی همراه بود اما قیمت کربنات در بازار کشـورهای آسـیای شرقی در همین زمان ثابت باقی ماند.

به گفته این تولیدکننـده لیتیوم، قیمت کربنات در بازار کشورهای آسـیای شرقی بسیار نزدیک به قیمت‌های موجود در بـازار داخلی چین بوده و در حال حاضر فضا برای کاهش بیشتر قیمت این ماده در بازار محدود است.

ارزیابی روزانه موسسـه «Fastmarkets» برای کربنات لیتیوم با خلوص ۹۹/۵ درصد مورد استفاده در تولیـد باتری، با شـرط تحویل بر روی عرشـه کشـتی در بنادر چین، ژاپـن و کره‌جنوبی و تقبل هزینه ارسـال توسط خریدار، قیمت ۲۲ تا ۲۴ دلار به ازای هر کیلوگرم را در تاریخ پنجشنبه ۲۶ اکتبر ۲۰۲۳ نشان داد که نسبت به قیمت تعیین شده در تاریخ ۱۶ اکتبر سال جاری تغییری را تجربه نکرد.

▣ روند کاهشی قیمت لیتیوم در بازار اروپا و آمریکا

به گفته برخی منابع، قیمت لیتیوم در بازار فیزیکی اروپـا و ایالات متحده آمریکا اخیـرا روند نزولی به خود گرفته و اختلاف قیمت آن با قیمت‌های لیتیوم معادل در بازار فیزیکی کشورهای آسیای شرقی در حال کاهش است. بر همین اساس، تقاضا برای این ماده از سـوی مصرف‌کنندگان همچنـان در حال کاهش بـوده و به همین دلیل حجم موجودی انبار کالاهای لیتیوم در حال افزایش یافتن است.

یکی از فروشـندگان لیتیوم فعال در بازار اروپا و آسـیا اظهار داشـت: حجم تقاضا برای این ماده از سـوی زنجیره ارزش باتری و برخی از صنایع دیگر در حال حاضر کاهش یافته است و به نظر می‌رسد این مسئله در افزایش حجم ذخایر انبارهای لیتیوم در سراسر زنجیره ارزش تاثیرگذار خواهد بود.

این فروشنده در ادامه تصریح کرد: در حال حاضر حجـم تقاضای عمـده یا حجم فـروش نمک‌های لیتیوم در بازار مشاهده نشـده است؛ چراکه تقاضا برای این ماده در بازار هنوز بسیار محدود است.

از دیدگاه وی، قیمت لیتیوم در سـه ماهه چهارم سـال جاری و سه ماهه اول سـال آینده همچنان نزولـی باقی می‌ماند و این احتمـال وجود دارد که تقاضا برای لیتیوم در سـه ماهه دوم سـال ۲۰۲۴ روند صعودی به خود بگیرد.

این فروشـنده در ادامه خاطرنشان کرد: اختلاف قیمـت بین لیتیوم در بـازار اروپا، با در نظر گرفتن پرداخـت تعرفه‌هـای گمرکـی در ایـالات متحده آمریکا و قیمت لیتیوم در بازار فیزیکی کشـورهای آسیای شرقی با شرط تحویل در بنادر این کشورها، به دلیل چشـم‌انداز کاهشـی برای حجـم تقاضا و تلاش تعدادی از فروشـندگان برای فروش لیتیوم موجـود در انبارهـای خود تحت هر شـرایطی، به طور قابل‌توجهی روند نزولی به خود گرفته اسـت.

طبق آخرین گزارش موسسـه «Fastmarkets»، این موسسـه قیمـت کربنـات لیتیوم بـا خلوص اسـتاندارد و صنعتی حداقل ۹۹/۵ درصد با شـرط پرداخـت تعرفه‌هـای گمرکـی در بنـادر اروپـا و ایـالات متحده آمریکا را حـدود ۲۰ تا ۲۳ دلار در هـر کیلوگـرم در روز پنجشـنبه ۲۶ اکتبر ۲۰۲۳ ارزیابـی کرد که نسـبت به قیمـت ۲۱ تا ۲۳ دلار به ازای هر کیلوگرم ثبت شده در یک هفته قبل از تاریخ مذکـور، حدود یک دلار به ازای هر کیلوگرم افزایش داشت. همچنین روند نزولی مشابهی نیز در سـایر گریدهای لیتیوم مشاهده شد.آخرین ارزیابی موسسه «Fastmarkets» برای کربنات لیتیوم با خلوص حداقل ۹۹/۵ درصد مورد استفاده در تولید باتری، با شرط پرداخت تعرفه‌های گمرکی در بنادر اروپـا و ایالات متحده آمریکا، قیمت ۲۲ تا ۲۵ دلار به ازای هر کیلوگرم را در روز پنجشـنبه ۲۶ اکتبر ۲۰۲۳ نشان داد که نسبت به قیمت ۲۳ تا ۲۵ دلار بـه ازای هر کیلوگرم ثبت شـده در یک هفته قبل از تاریـخ مذکور، حدود یـک دلار در هر کیلوگرم افزایش را تجربه کرد.قیمت هیدروکسید لیتیوم در بازار فیزیکی مورد اسـتفاده در تولید باتری در اروپا و ایـالات متحده آمریکا تقریبا روند مشـابهی را با قیمت این ماده در بازار فیزیکی کشـورهای آسیای شـرقی را به ثبت رساند و اختلاف قیمت این دو به کمترین میزان ممکن رسید.

روند روبه‌رشد تولید معدنی تیتانیوم همگام با افزایش مصرف

روند تولید جهانی کنسانتره تیتانیوم در بازه زمانی سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ کاملا صعودی بوده و در سـال ۲۰۲۲ نسـبت به سـال ۲۰۱۸، حدود ۳۴ درصد رشد داشته است. مهم‌ترین منابع تامین تیتانیوم، عمدتا کانی‌های معدنی ایلمنیت و روتیل هسـتند و ذخایـر جهانی تیتانیـوم از سـال ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ حدود ۲۵ درصد کاهش یافته اسـت. تولید کنسانتره تیتانیوم تحت تاثیر افزایش تقاضـا در عمده‌ترین صنعت مصرف‌کننده یعنـی رنگ‌دانه‌هـای دی‌اکسـید تیتانیوم اسـت. مصرف این رنگ‌دانه‌هـا در پـی اسـتفاده از رنگ‌های پایـدار و همچنین رشـد ساختمان‌سازی، صنعت کاغذسـازی، صنعت لاستیک و پلاسـتیک روزبه‌روز در حال افزایش است؛ همچنین با انقلاب کاهش وزن خودروها و راندمان سوخت بالاتر در پی استفاده از تیتانیوم و مصرف بالای آن در موارد بهداشتی و پزشکی، تولید این عنصر گران‌بها در شکل‌های گوناگون را توجیه‌پذیر کرده و تولید جهانی کنسانتره تیتانیوم را افزایش داده است.

تیتانیوم (Ti) به عنوان نهمین عنصر فراوان در پوسته زمین، نسبتا کمیاب اسـت و همواره با اکسیژن وجود دارد. تحقیقات نشان می‌دهد که این فلز سبک‌وزن، تنها حدود ۰.۶۳ درصد از پوسته زمین را تشکیل می‌دهد. بنا به دلایلی از جمله کمیابی تیتانیوم، هزینه برداشت و تولید آن نسبت به سایر فلزات بیشتر است اما ویژگی‌های منحصر به فرد و کاربردهای خاص، ارزش آن را به حدی رسـانده که سرمایه‌گذاری بر تولید آن را مقرون به صرفه کرده است.

تیتانیـوم یک فلز نـرم، انعطاف‌پذیر و خاکسـتری نقره‌ای با نقطه ذوب یک هزار و ۶۷۵ درجه سـانتی‌گراد اسـت. این فلز با ارزش به دلیل تشـکیل یک لایه اکسـید روی سطح آن که از نظر شیمیایی نسبتا بی‌اثر است، در اکثر محیط‌های طبیعی مقاومت بسیار خوبی در برابر خوردگی دارد.

تیتانیـوم عمدتـا در کانی‌های آناتـاز، بروکیـت، ایلمنیت، لوکسـن، پروسـکایت، روتیل و اسـفن وجود دارد. از بین این کانی‌ها، فقط ایلمنیت (اکسـید تیتانیوم آهن $FeO.TiO_2$)، لوکسـن و روتیل اهمیت اقتصادی قابل‌توجهـی دارند. تقریبا ۹۵ درصد تولید ایلمنیت و روتیل جهان توسط تولیدکنندگان رنگ‌دانه‌های دی‌اکسـید تیتانیوم و باقیمانده جهت تولید فلز تیتانیوم، پوشـش الکترودهای جوشکاری، فروتیتانیوم، ساخت کاربیدها و مواد شیمیایی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

تولیدکنندگان پیشرو کنسانتره معدنی تیتانیوم در جهان پنج کشـور اصلی تولیدکننده کنسـانتره تیتانیوم در سـال ۲۰۲۲ که در نمودار ۳ نشـان داده شـده است، شامل چین با تولید سـه میلیون و ۶۰۰ هزار تن، موزامبیک تولید حدود یک میلیون و ۲۸۰ هزار تن، آفریقای جنوبی با تولید ۹۹۵ هزار تن، اسـترالیا با تولید حدود ۸۵۰ هزار تن و سـنگال ۵۲۹ هزار تن می‌شـوند. در سال ۲۰۱۸، اسـترالیا و آفریقای جنوبی با سهم ۱۲ درصـدی در جایگاه دوم تولید جهانی قرار داشـتند. تولید چین از سـال ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ حدود ۱.۶ برابر شده است. سایر کشـورهای تولیدکننده به ترتیب شامل موزامبیک با حدود ۹ درصـد، کانادا حدود ۸.۵ درصد، اوکراین حدود ۶ درصد و کنیا با حدود ۵ درصد سهم از کل تولید جهانی است. از جمله سایر کشـورهای دارای تولید قابل ذکر می‌توان به نروژ و ماداگاسکار اشـاره کرد. نمودار ۳، سهم کشـورها در تولید معدنی تیتانیوم را نشـان می‌دهد.چین، موزامبیک، آفریقای جنوبی، اسـترالیا و کانـادا به عنـوان تامین‌کنندگان عمده محصـولات تیتانیوم معدنی (عمدتا کنسانتره تیتانیوم) در سراسر جهان، حدود ۷۰ درصد از کل تولید جهانی را تشکیل می‌دهند. چین، همچنان تولیدکننده و مصرف‌کننده اصلی کنسانتره‌های معدنی تیتانیوم است و با سهم حدود ۳۶ درصد، بیش از یک سوم تولید جهانی ایلمنیت را به خود اختصاص داده اسـت. موزامبیک و آفریقای جنوبی نیز تولیدکنندگان اصلی کنسـانتره معدنی تیتانیوم در سـال ۲۰۲۲ بودند و به ترتیب ۱۲ درصـد و ۱۰ درصد از کل حجم تولید را به خود اختصاص دادند.

مصرف‌کنندگان اصلی کنسـانتره معدنـی تیتانیوم آمریکای شـمالی و آسیا هسـتند و در آسـیا، چین در راس بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان این ماده معدنی قرار دارد. چین با وجود حجم بالای تولید کسـانتره معدنـی تیتانیوم، نزدیـک به نیمی از واردات کنسانتره تیتانیوم جهان را به خود اختصاص داده است و در جایگاه نخست قرار دارد زیرا تولید داخلی قابل‌توجه آن نیز پاسـخگوی تقاضای بازار داخلی نیست. چین، بیشترین حجم تولید رنگ‌دانه‌های دی‌اکسید تیتانیوم و همچنین فلز تیتانویم در جهـان را در اختیار دارد.علی‌رغم روند با ثبات رشـد تولید کنسانتره تیتانیوم در بازه پنج ساله مورد بررسی، میزان تجارت این ماده معدنی در این بازه فراز و و فرودهای مختلفی را تجربه کـرده و بعضا علی‌خصوص در دوره همه‌گیـری کرونا، کاهش قابل‌توجهی را تجربه کرده است. این موضوع حاکی از آن است که برخی از کشورهای مهم تولیدکننده، خود مصرف‌کننده این محصول بوده‌اند؛ چراکه محدودیت‌های تجاری، موجب کاهش معنادار تولید در بازه مورد بررسی نشده است.

طالبان و شرکای جدید چینی

یک‌دهـه پیـش، وزارت دفـاع آمریـکا، با توجه بـه نظرات کارشناسی زمین‌شناسان دولت این کشور، به این نتیجه رسید کـه ذخیره لیتیوم و سـایر مواد معدنی مدفون در افغانسـتان ممکن اسـت یک‌تریلیون دلار ارزش داشـته باشد. «کارگروه عملیـات تجـاری و ثبـات پنتاگون» کـه در یادداشـتی در ۲۰۱۰ به پتانسـیل توسعه افغانسـتان پرداخته بود، این کشور را «عربستان‌سـعودی لیتیوم» نامید. یک‌سـال بعد، سـازمان زمین‌شناسی آمریکا نقشه‌ای را منتشر کرد که شامل مختصات ذخایر عمده زیرزمینی بود و اعلام کرد که افغانسـتان می‌تواند به‌عنوان منبع اصلی شناخته‌شـده لیتیوم جهان در نظر گرفته شـود. اکنون اما شرایط به گونه‌ای تغییر کرده است که طالبان علاوه بـر آنکه دولت تحـت حمایت آمریکا را سـرنگون کرد، آغازگر پیچ تاریخی در سرنوشـت افغانستان مدرن شده است. طالبـان درحال حاضر بـه دنبال بهره‌بـرداری از ذخایر عظیم لیتیوم است که محبوبیت فزاینده جهانی خودروی برقی نیاز به آن را برانگیخته اسـت. به گفته آژانس بین‌المللی انرژی، تقاضا برای لیتیوم تا ۲۰۴۰، ممکن اسـت تا ۴۰برابر سـطح ۲۰۲۰ افزایش یابد.افغانستان اما همچنان تحت فشار شدید بین‌المللی قـرار دارد. نگرانی‌های حقوق بشـری، به‌ویژه سـرکوب زنان و ارتباط طالبان با تروریسـم، این کشور را از نظر سیاسی منزوی کرده و تحت تحریم‌های چندجانبه و آمریکایی قرار داده است. با این‌حال، وعده شـکوفایی با کمک لیتیوم می‌تواند تلاش‌های غرب را در تحت فشـار قرار دادن طالبان برای تغییر روش‌های افراطی ناکام بگذارد.

بر مدار جهان

تاثیر افزایش حجم ذخایر انبار قلع بر بخش لوازم الکترونیکی

حجم ذخایر انبـار قلع بورس فلزات لندن (LME) به طور پیوسته طی ماه‌های تابستان ۲۰۲۳، روند صعودی را به ثبت رسـانده و به میزانی رسیده است که آخرین بار در ماه آپریل ۲۰۲۰ مشاهده شده بود.

فرایند ذخیره‌سازی در انبارها در ماه ژوئن ۲۰۲۳ در واکنش به افزایش اختلاف قیمت بورس فلزات لندن آغاز شد اما پس از اینکـه پریمیوم نقدی به یک رکورد نزولی در ماه آگوسـت ۲۰۲۳ دست یافت، این فرایند همچنان ادامه پیدا کرد.

بـا افزایش حجم ذخایر انبار ثبت شـده قلع در بورس آتی شـانگهای (ShFE)، موجودی قابل رصد جهانـی این فلز با افزایش میزان دو برابری نسبت به ماه آگوست ۲۰۲۲، به بیش از ۱۵ هزار تن رسید.

تغییر وضعیت انبار ذخایر ایـن فلز به وضعیت مازاد عرضه درسـت زمانی که فرایند تولید قلع در کشور میانمار به عنوان سـومین تولیدکننده بزرگ این فلز در جهان با اختلال مواجه شـد، به وجود آمـد. در همین رابطه، برخی مشـکلات روند عرضه قلع با کاهش حجم تقاضا برای آن برطرف شده است.

لازم به ذکر است که حدود نیمی از قلع تولید شده، هر ساله به عنوان مـاده مورد نیاز برای لحیـم‌کاری بر روی بوردهای مدار الکتریکی استفاده می‌شود که در بخش لوازم الکترونیکی مصرفی کاربرد دارد.

تغییر تمایل جامعه به مشـاغل و سـرگرمی‌های خانگی در زمان شـیوع ویروس کرونا، باعث شـد تقاضا بـرای کالاهای الکترونیکـی مصرفـی افزایش پیدا کند اما پـس از پایان این دوره، این بخش با روند نزولی مواجه شد؛ چراکه افزایش تورم در بسـیاری از کشـورها تمایل برخـی مصرف‌کنندگان برای خرید این فلز را کاهش داده است.

با ایـن حـال، نشـانه‌هایی از بازیابی حجـم تقاضا وجود دارد و بـا توجـه به اینکه رونـد عرضه همچنـان در میانمار بـا محدودیت‌هایی روبـه‌رو اسـت، بهترین شـرایط در زمان حال افزایـش یافتن حجم موجودی انبـار ذخایر جهانی قلع است.

حجم ذخایر قلـع بورس فلزات لنـدن در ابتدای ماه ژوئن ۲۰۲۳، کمتر از دو هزار تن بود اما حجم آن در هفته دوم ماه سـپتامبر برای اولین بار در سه سـال گذشته، به بالای هفت هزار تن رسـید. حجم ذخایر این فلـز در بورس فلزات لندن پس از دو روز، به حدود ۶ هزار و ۸۰۵ تن رسید و حدود ۲۶۰ تـن از حواله فروش این فلز پـس از ابطال در انتظار بارگیری قرار دارد. بر همین اسـاس به نظر می‌رسد این روند افزایشی حجـم ذخایر انبار فلز قلع بـورس فلزات لندن همچنان ادامه داشته باشد.

انگیزه اولیه برای آغاز فرایند ذخیره‌سـازی مجدد در انبارها را می‌توان افزایـش ثبت قراردادهای فروش قلع بورس فلزات لندن در ماه ژوئن ۲۰۲۳ اعلام کرد. همچنین پریمیوم نقدی برای محموله‌های قلع با زمان تحویل سـه ماهه در ماه ژوئن، به یک هزار و ۷۰۴ دلار در هر تن افزایش یافت.

این پریمیوم در اواسـط ماه آگوست ۲۰۲۳، با ۳۵۰ دلار در هر تن کاهش ارائه شـد که بیشـترین رقم در حالت کانتنگو از حداقل سـال ۱۹۸۹ به شـمار می‌آیـد. همچنین اختلاف قیمت نقدی سه ماهه در روز سه‌شنبه ۱۹ سپتامبر ۲۰۲۳ به ۲۹۹ دلار رسید.با این حال، روند ملایم افزایشی حجم ذخایر انبارهای قلع بورس فلزات لندن با صدور حواله خرید برای ۸۶۵ تـن از این فلز تاکنون در ماه سـپتامبر ۲۰۲۳ همچنان ادامه دارد.افزایـش مصرف قلع با بخش لـوازم الکترونیکی مصرفی مرتبط اسـت. میزان مصرف این فلز طی سـه سـال گذشته، افـت و خیـز و نوسـانات قابل‌توجهی را تجربه کرده اسـت. اعمال قرنطینه‌های مرتبط با شیوع ویروس کرونا در سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱، باعـث افزایـش تمایل مصرف‌کنندگان برای خرید لپ‌تاپ‌ها و سیستم‌های سرگرمی خانگی شد.بر اساس گزارش انجمن صنعت نیمه‌هادی (SIA)، فروش نیمه‌هادی‌ها با اسـتفاده از قلع در لحیم‌کاری بورد مدار الکتریکی در سال ۲۰۲۱، بیش از ۲۶ درصد نسبت به سال ۲۰۲۰ افزایش یافت.

بر اسـاس گزارش انجمن بین‌المللی قلع، این مسئله منجر بـه افزایش حجم تقاضا برای قلع شـد و میـزان مصرف این فلـز ۷/۶ درصد رشـد را تجربـه کرد که در نهایـت منجر به رشـد ۱۲/۲ درصدی در بخش لحیم‌کاری شـد. هنگام پایان یافتن قرنطینه‌های اعمال شـده مرتبط با ویـروس کرونا در پایان سال ۲۰۲۲، تمایل مصرف‌کنندگان برای خرید کالاهای الکترونیکی در این سـال به دلیل افزایش تورم در بسیاری از نقاط جهان با روند نزولی مواجه شد.

حجم فروش نیمه‌هادی‌ها در سـه ماهه دوم سـال ۲۰۲۳، به میزان ۱۷/۱ درصد نسـبت به مدت مشـابه سـال ۲۰۲۲ کاهش یافت. چنین کاهشی آخرین بار در بحران مالی جهانی ۲۰۰۸-۲۰۰۹ مشـاهده شـده بود.مصرف‌کنندگان به دلیل افزایش نرخ تورم، تصمیم به کاهش هزینه‌های خود گرفتند و به اندازه کافی در سال‌های قبل از شروع اپیدمی کرونا و اعمال قرنطینه‌های مرتبط بـا آن، کالاهای الکترونیکی را در انبارها ذخیره کرده بودند.

با این حال، طبق گزارش انجمن صنعت نیمه‌هادی، حجم فروش جهانی نیمه‌هادی‌ها از ماه آپریل ۲۰۲۳ افزایش ماهانه اندکی را به ثبت رساند و شکاف حجم سالانه به ۱۱/۸ درصد در مـاه جولای سـال جاری میـلادی کاهـش یافت.آژانس ارائه‌دهنده آمار تجـارت جهانی صنعت نیمه‌هادی پیش‌بینی می‌کند کـه میزان درآمدهای جهانی ایـن بخش صنعتی در سـال ۲۰۲۳، به میـزان ۱۰/۳ درصد کاهش یابـد اما انتظار می‌رود در سـال ۲۰۲۴، حدود ۱۱/۸ درصد بازیابی را تجربه کنـد؛ البته این آمار به میزان تغییـرات نرخ تورم در ماه‌های باقیمانده از سال ۲۰۲۳ بستگی دارد.

افزایش حجـم ذخایر قلع در انبارهای بورس فلزات لندن و بورس آتی شـانگهای، بسیاری از سوداگران بازار را شگفت‌زده کرده اسـت. برخی از مدیران مالی اعلام کردند که تعداد ثبت قراردادهای مرتبط بـا موقعیت‌های خرید از یک هزار و ۵۰۸ قرارداد در ماه ژوئن ۲۰۲۳، به ۳۶۶ قرارداد کاهش یافته است؛ در حالـی که تعداد قراردادهای باز ثبت شـده در بورس آتی شانگهای از ۱۳۷ هزار و ۸۲۸ قرارداد در ماه مارس ۲۰۲۳، به ۵۹ هزار و ۸۸۱ قرارداد در ماه سپتامبر کاهش یافته است.

کاهـش حجم تقاضای قلع، نگرانی‌هـا در مورد روند عرضه این فلز در کشور میانمار را پس از اینکه ایالت نیمه خودمختار «Wa» در آغاز ماه آگوست ۲۰۲۳ برای انجام بررسی تمام و کمال دارایی‌ها و میزان ذخایر معدن و سـرمایه‌های مورد نیاز فعالیت‌های اسـتخراج و فرآوری قلع را در معدن این ایالت به حالت تعلیق درآورد، کاهش داد.

روزگار معدن
یکشنبه
۲۸ آبان ۱۴۰۲ • ۵ جمادی الاول ۱۴۴۵ • ۱۹ نوامبر ۲۰۲۳
سال ششم • شماره ۱۱۹۴

روی موج معدن

گزارش ۷ ماهه ۱۴۰۲ اعلام شد

تولید ۲۸.۷ میلیون تن کنسانتره آهن توسط شرکت‌های بزرگ شرکت‌های بزرگ سنگ آهن، طی هفت ماهه امسال، بیش از ۲۸.۷ میلیون تن کنسانتره تولید کردند.۹ شرکت تولیدکننده کنسانتره از ابتدای فروردین تا پایان مهر، ۲۸ میلیون و ۷۷۴ هزار و ۱۷۵ تن محصول تولید کردند که در مقایسه با رقم تولید شده در مدت مشابه سال ۱۴۰۱، (۲۸ میلیون و ۵۵۷ هزار و ۵۳ تن)، حدود یک درصد رشد نشان می‌دهد.از این میزان، گل گهر ۶ میلیون و ۳۲۵ هزار و ۷۵۳ تن، چادرملو ۶ میلیون و ۱۱۷ هزار و ۹۴۹ تن، گهرزمین ۵ میلیون و ۳۵۷ هزار و ۱۶۰ تن، توسعه معادن و صنایع معدنی خاورمیانه ۲ میلیون و ۶۱۶ هزار و ۹۹۳ تن، صنایع معدنی فولاد سنگان ۲ میلیون و ۲۱۶ هزار و ۲۱۶ تن، مرکزی ۲ میلیون و ۱۸۳ هزار و ۸۸۳ تن، سناباد یک میلیون و ۵۲۳ هزار و ۸۹۱ تن، اپال پارسیان سنگان یک میلیون و ۳۹۵ هزار و ۸۷۸ تن، صبانور ۸۰۴ هزار و ۹۰۶ تن و جلال آباد ۲۳۱ هزار و ۵۴۶ تن تولید کردند تولیدکنندگان بزرگ کنسانتره سنگ آهن طی ۷ ماهه امسال، ۱۰ میلیون و ۷۶۸ هزار و ۸۷۱ تن محصول به شرکت‌ها ارسال کردند که نسبت به رقم مدت مشابه سال گذشته (۸ میلیون و ۷۲۹ هزار و ۲۱۰ تن)، ۲۳ درصد رشد نشان می‌دهد.

پروژه فولادسازی میانه به جریان برق مجهز شد

بهروز رادفر سرپرست شرکت فولاد میانه با بیان اینکه مطابق برنامه ریزی های صورت گرفته از زمان بندی اجرای این پروژه، عملیات برق رسانی و برقدار کردن تابلوها و ترانس های ۳۳ کیلوولت پروژه با موفقیت انجام گرفت، اظهار داشت: با انتقال برق ۳۳ کیلو ولت از محل پست ۲۳۰ کیلو ولت مجتمع به پروژه واحد فولاد سازی، عملیات راه اندازی واحدهای جنبی فولاد سازی در آینده نزدیک صورت خواهد گرفت.وی افزود: کلیه مراحل طراحی و خدمات مهندسی تجهیزات و سیستم های کنترل، حفاظت و اجرای عملیات نصب و راه اندازی این پروژه مهم توسط شرکت های داخلی انجام شده است.

سرپرست شرکت فولاد میانه تاکید کرد: با حمایت‌های مجموعه مدیریتی شرکت ملی فولاد ایران و ایمیدرو، با توجه به پیشرفت‌های خوب ایجاد شده در ماه‌های اخیر، به یاری خداوند متعال شاهد راه اندازی پروژه در آینده نزدیک خواهیم بود.در راستای انجام عملیات First Arc تا پایان سال ۱۴۰۲، سایت پروژه فولادسازی میانه در گام نخست این برنامه، در مدار برق قرار گرفت.

دستاورد کنونی، مسیر را برای پیشبرد اولویت ها تا راه اندازی پروژه هموار کرده است.

واگذاری ۱۲۰ پروژه معدنی به روس ها و احتمال همکاری با چینی ها

معاون وزیر صنعت از مذاکره با روس ها برای اجرای ۱۲۰ پروژه معدنی و احتمال همکاری با چینی ها در آینده خبر داد.علیرضا شهیدی از تعهد سازمان زمین شناسی به اجرای ۴۲۰ پروژه در اکتشاف مواد معدنی خبر داد و به یلنا، گفت: این سازمان برای اتمام پروژه ها پنج سال زمان دارد. بنابراین به فکر همکاری با شریک خارجی افتاد و از یک سال پیش با روس ها وارد مذاکره شد تا اکتشاف مواد معدنی را به کارشناسان این کشور واگذار کند.

وی افزود: در صورت تشکیل کمیسیون اقتصادی ایران و روسیه در ۱۲ و ۱۳ آذر، تفاهم نامه این همکاری منعقد می شود.

سپس برای اجرای ۱۲۰ پروژه از سال ۱۴۰۳ تا سال ۱۴۰۴ به روس ها واگذار خواهد شد که علاوه بر اجرای پروژه، آموزش نیروی انسانی ایرانی را هم بر عهده دارند. شهیدی ادامه داد: پیش بینی می شود بیش از ۱۰۰ کارشناس روسی برای اکتشاف مواد معدنی به ایران وارد شوند و در قالب یک پیمانکار این پروژه را پیش ببرند. سازمان زمین شناسی برای اکتشاف مناطق در اختیار همکاری با چینی ها را هم در دستور کار قرار داده که هنوز در مراحل اولیه است اما در صورت حصول توافق رویه کار با چینی ها همانند کار با روس ها است.

تاکید موثقی نیا بر ارتقای زیرساخت ها و افزایش درآمد منطقه ویژه اقتصادی خلیج فارس

معاون وزیر و رییس هیات عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران(ایمیدرو) بر ارتقای زیرساخت ها و افزایش درآمد منطقه ویژه اقتصادی خلیج فارس تاکید کرد.

به گزارش روزگار معدن از روابط عمومی ایمیدرو، محمدرضا موثقی‌نیا افزود: وضعیت منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج وضعیت خوبی است و سرمایه گذاران نگاه ویژه ای به آن دارند.وی گفت: اسکله منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج فارس ظرفیت ویژه‌ای است که باید به صورت بهینه از آن استفاده شود.

معاون وزیر صمت با بیان اینکه درآمد اسکله در این منطقه اقتصادی باید افزایش یابد افزود: ابتدا رویکرد حل مساله باید در محیط منطقه ویژه باشد و سپس نگاهتان را به بیرون معطوف کنید.

وی گفت: امکانات خوبی برای واردات در این منطقه وجود دارد و از این ظرفیت نیز نباید غافل شد.

موثقی‌نیا تصریح کرد: برنامه‌های سال آتی به زودی اعلام خواهد شد تا برنامه ریزی برای مناقصات صورت گیرد.وی گفت: در خصوص منابع انسانی باید پشتوانه سازی و جانشین پروری شود و از تمام راهکارهای قانونی در این خصوص استفاده خواهیم کرد.

در ادامه محمدرضا پیرحسینلو سرپرست منطقه ویژه اقتصادی خلیج فارس ضمن بیان این که ظرفیت تخلیه و بارگیری منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج فارس حدود ۶ میلیون تن است، گفت: هم اکنون نزدیک به ۹۰ درصد این ظرفیت در بخش بارگیری به کار گرفته می شود.

وی خاطرنشان کرد: در حوزه زیرساخت‌های برقی، اسکله و نیروگاهی نیز تلاش داریم تا ظرفیت‌ها را ارتقا دهیم و در این راه از تمامی توان خود استفاده خواهیم کرد.پیرحسینلو افزود: در سایت توسعه ۱۳ شرکت فعالیت خود را برای رسیدن به بهره‌برداری آغاز کرده‌اند که در سال‌های آتی به ۶۵ شرکت در حال بهره برداری منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج فارس، اضافه خواهند شد.

سرپرست منطقه ویژه اقتصادی خلیج فارس تصریح کرد: هم اکنون بیش از ۱۰ هزار نفر در این منطقه عظیم اقتصادی در حال فعالیت هستند که با ورود شرکت های جانمایی شده در سایت توسعه به مدار تولید، اشتغال زایی ما بالغ بر ۳۵ هزار نفر خواهد شد.

مدیرعامل فولاد هرمزگان تصریح کرد:

تولید باکیفیت‌ترین تختال‌ها در فولاد هرمزگان

امیر ساجدی

شرکت فولاد هرمزگان به‌عنوان پیشرفته‌ترین کارخانه فولادی کشور، امروز باقوت‌تر از همیشه موضوع کیفیت را سرلوحه فعالیت‌های خود قرار داده و ازاین‌رو، اقدامات متعددی را برای بهبود کیفیت به‌ویژه در حوزه محصولات صورت داده است. به‌طوری‌که به‌جرئت می‌توان ادعا کرد که این شرکت یکی از باکیفیت‌ترین تختال‌های فولادی در کشور را تولید می‌کند.

عطاالله معروفخانی، مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان ضمن بیان مطلب فوق در پاسخ به سؤالات خبرنگار روابط عمومی به تشریح رویکرد فولاد هرمزگان به موضوع کیفیت پرداخت. ماحصل این گفت‌وگو را در ادامه مطلب پی می‌گیریم؛

به نظر شما کیفیت در صنعت فولاد از چه جایگاهی برخوردار است؟

صنعت فولاد یکی از صنایع اساسی و حیاتی است که تأثیر بسیار زیادی برجهان دارد. ازآنجایی‌که فولاد به‌عنوان یک ماده زیر بنایی اساسی صنعت محسوب می‌شود، کیفیت آن جوامع مختلف دنیا را متأثر می‌سازد. با توجه به اینکه فولاد در ساخت‌وساز، خودروسازی، صنایع فلزی و بسیاری از صنایع دیگر استفاده می‌شود، تأثیر کیفیت آن بر جوامع بسیار گسترده است. فولاد باکیفیت مناسب می‌تواند بهبود قابل‌ملاحظه‌ای در عملکرد و ایمنی ساختمان‌ها، وسایل نقلیه و محصولات صنعتی داشته باشد.

به‌طور مثال، در صنایع خودروسازی، فولاد باکیفیت بالا می‌تواند بهبود در عملکرد و ایمنی خودروها داشته باشد. همچنین، در صنعت ساخت‌وساز استفاده از فولاد باکیفیت منجر به ساختمان‌های مقاوم‌تر و پایدارتر می‌شود.

تحولات روزافزون اجتماعی و اقتصادی در دنیا، پاسخگویی به متقاضیان استاندارد و کیفیت را ضروری کرده است.

همچنین در جوامع امروزی با رشد تکنولوژی و سرعت ارتقای محصولات در بازارهای جهانی، افزایش کیفیت نیز اجتناب‌ناپذیر شده است. عدم رعایت الزامات کیفی باعث کمرنگ شدن محصول در بازار، و درنهایت به حذف از گردونه رقابت منجر خواهد شد.

این شرایط جدید الزاماتی را برای بروز و ظهور مفاهیم نوین مدیریت کیفیت فراهم آورده است. با نگاهی گذرا به فرایند رشد بازار می‌توان فهمید که نگرش‌های قدیم دیگر جوابگوی نیازهای مشتریان کالا و خدمات نیست.

رویکردهای فولاد هرمزگان را در کنترل کیفیت تشریح بفرمایید.

به‌طورکلی باید گفت راهبرد فولاد هرمزگان در این سه بخش خلاصه می‌شود؛ کنترل مواد اولیه و مصرفی ورودی که ورودی‌های فرآیندهای مختلف تولید محصول نیمه‌نهایی و نهایی هستند. کنترل کیفیت فرایند تولید به‌منظور اقدامات پیشگیرانه و کنترل محصول نهایی و اطمینان از تحویل محصول مطابق با درخواست مشتریان.

در فولاد هرمزگان بر اساس دستورالعمل‌ها و گردشکارهای تدوین‌شده کلیه مراحل بازرسی‌های کنترلی در حین فرآیند تولید محصول نهایی اسلب با استفاده از آخرین استانداردهای موجود در سطوح بین‌المللی و داخلی و با در نظر گرفتن نیاز واقعی مشتری صورت می‌پذیرد که این مهم سبب رضایت بالای مشتریان این کارخانه شده است.

به‌طورکلی مطابق باکارت ساخت‌ها، شناسنامه‌ها و حدود تعیین‌شده برای هر مشتری، بازرسین کنترل کیفی اقدام به کنترل و بازرسی محصولات عمدتاً به‌صورت چشمی می‌کنند (بازرسی‌های سرد و بازرسی‌های گرم)

در بازرسی گرم که در ایستگاه ریخته‌گری و در حین تولید تختال صورت می‌گیرد. پارامترهای متراژ، ترک و هرگونه عیب قابل‌مشاهده کنترل‌شده تا هدف کاهش تولید شمش‌های نامنطبق محقق شود.

در بازرسی سرد که در بسترهای بازرسی سرد انجام می‌پذیرد، هدف کنترل تختال‌های تولیدی و یافتن هرگونه عیب و محصول نامنطبق و دسته‌بندی تختال‌های تولیدی است.

در پایان بازرسی، محصولات با توجه به نیازهای درخواستی مشتریان در دسته‌های مختلف طبقه‌بندی می‌شوند.

انجام تست مایعات نافذ از دیگر آزمون‌های حین بازرسی سرد برای کنترل ترک‌های زیرسطحی در تختال است که برای اولین بار در کشور به‌صورت صنعتی در این حوزه اجرایی شده است در تکمیل چرخه فرایند فوق یکی از کارهای مهم دیگری که در واحدهایی فولادی برای محصولات فروخته‌شده انجام می‌دهند، صدور و تحویل گواهی‌نامه‌های کیفیت یا Quality Certification محصولات است که با توجه به طرح‌های کیفیت و عملیات و تست‌های کنترل کیفیت انجام می‌شود که این مهم در فولاد هرمزگان جهت ارائه به مشتریان بر اساس آخرین استانداردهای فنی و کاری در حال انجام است.

فولاد هرمزگان طی سال‌های اخیر چه فعالیت‌ها و دستاوردهایی در جهت بهبود کیفیت مواد اولیه و مصرفی ورودی و همچنین محصولات نیمه‌نهایی و نهایی داشته است؟

به‌طورکلی با همت همکاران به دستاوردهای زیادی دست‌یافته‌ایم اما در این فرصت می‌توان از مهم‌ترین آن‌ها به این موارد اشاره کرد؛

- ایجاد قابلیت‌های جدید در سیستم IS SUIT – ازجمله دستگاهی کردن اعمال افت کیفی مواد اولیه و مصرفی ورودی به شرکت به‌عنوان اولین شرکت در هلدینگ، سیستم اندازه‌گیری زمان‌ماند نمونه‌های ذوب و ریخته‌گری در آزمایشگاه، راه‌اندازی قابلیت ثبت و ردیابی محلول در سیستم به‌عنوان اولین بار در سطح هلدینگ)

- ثبت رکورد جدید تولید تختال کیفی در فرایند کنترل کیفی بازرسی گرم به میزان ۹۹,۶۵ در خردادماه ۱۴۰۲ (آخرین رکورد مربوط به فروردین ۱۴۰۱ به میزان ۹۹,۴۵ بوده است)

- ثبت رکورد جدید تولید ذوب‌های مطابق با سفارش مشتری ازنظر آنالیز شیمیایی از ابتدای بهره‌برداری در سال ۱۴۰۱ به میزان ۹۹,۹۲ درصد

- تدوین گردشکار هزینه‌های کیفیت COQ در سه بخش هزینه‌های پیشگیرانه، هزینه‌های شکست داخل شرکت و هزینه‌های خارج از شرکت، تعریف شاخص هزینه‌های کیفیت نسبت به فروش و ایجاد و استقرار آن در سیستم IS – SUIT

- میانگین عیوب بازرسی گرم در سال ۱۴۰۱ برابر با ۱,۴ درصد بوده که یکی از بهترین عملکردهای کیفی در فولادسازی‌های کشور است.

- میانگین عیوب بازرسی سرد در سال ۱۴۰۱ برابر با ۲,۵۴ درصد بوده که یکی از بهترین آمار کیفی در فولادسازی‌های کشور است.

- بهبود ۰,۸۵ درصدی شاخص نسبت کیفی مواد اولیه و مصرفی در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ (از ۹۸,۴۱ به ۹۹,۲۵)

تدوین و اجرایی کردن گردشکار تعیین گروه تختال‌های انباری

- تدوین گردشکار تعیین حدود جرائم و اجرای پارامترهای کارت استاندارد مواد اولیه و مصرفی

- دستگاهی کردن حدود پارامترهای شیمیایی و فیزیکی کارت‌های استاندارد مواد اولیه و مصرفی و نمونه‌ها

- دستگاهی کردن درخواست‌های مواد اولیه و مصرفی ورودی کانتینری روی کارتابل کنترل کیفی مشابه ورودی‌های بارنامه‌ای (کامیونی)

فولاد هرمزگان در سال ۱۴۰۲ چه اقداماتی را در جهت بهبود کیفیت مواد اولیه ورودی و همچنین محصولات نهایی در حال انجام دارد؟

- ادغام کردن فرم‌های تائید کیفی مواد اولیه بارنامه‌ای و کانتینری در سیستم IS-SUIT

- بهینه‌سازی دستورالعمل شرایط غیر نرمال در کارت‌های ساخت محصول تولیدی

- تعریف پروژه شناسایی روش‌های بازرسی و نمونه‌برداری مواد اولیه آهن اسفنجی جهت کشف تقلب در محموله‌های ورودی

- پروژه انجام آزمون‌های بازرسی‌های میدانی و آزمایشگاهی تختال، بررسی مقایسه نتایج آزمون‌ها در هر روش و تحلیل آن‌ها و ارائه گزارش و پیشنهاداهای نهایی بین روش‌ها.

بازنگری و تدوین استانداردهای کارت مواد اولیه و مصرفی ورودی به کارخانه.

به‌روزرسانی شرایط غیر نرمال ریخته‌گری بر اساس گریدهای فولادی.

- راه‌اندازی سیستم Regarding

بحث کیفیت چگونه در فولاد هرمزگان نهادینه‌شده است؟

- مهم‌ترین اقدامات در قالب تعریف پروژه‌های منتج از فعالیت‌های تعریف‌شده در نقشه استراتژیک شرکت فولاد هرمزگان به این شرح است؛

- پروژه‌های بهبود تعریف‌شده مشترک واحدهای بهره‌برداری و تکنولوژی و توسعه و نیز تعریف اقدامات استراتژیک سالانه

- به‌روزرسانی روش‌ها و استاندارد نوین بازرسی تختال

استفاده از تجربیات موفق در سطح هلدینگ فولاد مبارکه در قالب انتقال دانش فنی توسط تیم مشاور

ارتباط نزدیک با مصرف‌کنندگان و مشتریان فولاد هرمزگان و دریافت بازخورد کیفی مستمر جهت تعریف بهتر و هدفمند برنامه‌های ارتقای کیفیت محصولات

سخن پایانی شما؟

از حدود دو سال قبل و به‌طور مؤکد از ابتدای سال جاری راهبردی که مدیرعامل گروه فولاد مبارکه برای کل گروه مشخص کرده‌اند بر مبنای تحقق برنامه‌های کمی شرکت‌های زیرمجموعه به‌موازات توجه حداکثری به کیفیت و توسعه سبد محصولات استوار گردید است که خوشبختانه بنا بر آمارهای موجود شاهد این هستیم که همواره محصولات فولاد هرمزگان از منظر کیفیت با رشد چشمگیری تولید و به بازارهای داخلی عرضه شده و برای ذینفعان سودآوری خوبی به همراه داشته است.

در ادامه مسیر و افق روشن فولاد هرمزگان با همت و تلاش همه معاونان، مدیران و کارکنان پرتوان شرکت تلاش خواهیم کرد که با تولید محصولات کیفی حضور موفق‌تری در بازارهای داخلی و جهانی داشته باشیم.

قائم‌مقام مدیرعامل در حوزه بهره‌برداری و توسعه در جلسه معارفه معاون بهره‌برداری:

تولید مجموعه فولاد خوزستان با تلاش تمامی ارکان اتفاق می‌افتد

جلسه معارفه معاون بهره‌برداری شرکت فولاد خوزستان با حضور محمد نیکوکار قائم‌مقام مدیرعامل در حوزه بهره‌برداری و توسعه و عباسعلی تقوی معاون منابع انسانی و امور اجتماعی و جمعی از مدیران شرکت انجام شد.

محمد نیکوکار، قائم‌مقام مدیرعامل در امور بهره‌برداری و توسعه گفت: بخش بهره‌برداری، به‌عنوان یک بخش تولیدی با همت و جدیت کارکنان بخش‌های مواد اولیه، احیاها و فولادسازی در چرخه صنعت فولاد نقش ایفا می‌کند.

وی پیشنهاد کرد که جلسات صبحگاهی معاونت یاد شده به صورت حضوری برگزار شود تا نتیجه موثرتری گرفته شود.

عباسعلی تقوی معاون منابع انسانی و امور اجتماعی با تشکر از زحمات محمود لندی معاون پیشین بهره‌برداری گفت: چرخه طبیعت به صورتی است که افراد در جایگاه‌های مختلف جابجا می‌شوند.

وی افزود: مهندس لندی در دوره طلایی تولید شرکت فولاد خوزستان حضور داشته و این وظیفه را به مهندس پاک‌بین واگذار نمود. انتخاب سرپرست معاونت بهره‌برداری از میان مدیران باتجربه برای مدیرعامل شرکت بسیار سخت بوده، اما با انتصاب مهندس لندی به سمت سرپرست مدیرعاملی شرکت سیمیدکو و با بررسی‌های زیادی که انجام شد، در نهایت مهندس پاک‌بین برای این جایگاه انتخاب شد.

وی افزود: شرکت فولاد خوزستان در صنعت فولاد کشور، در جایگاه مرجع و دانشگاهی قرار دارد.

تقوی ابراز امیدواری نمود، همان‌گونه که همکاری لازم در زمان معاونت محمود لندی انجام شده، تلاش و همکاری لازم در زمان معاونت مهران پاک‌بین انجام شود.

مهران پاک‌بین سرپرست جدید معاونت بهره‌برداری شرکت گفت: اگر موفقیتی مشاهده می‌شود، ناشی از حضور در کلاس درس تمامی بزرگان شرکت فولاد خوزستان است. تمامی ما سال‌های سال برای ارتقای جایگاه این شرکت تلاش نموده‌ایم.

وی با تقدیر از تلاش تمامی ارکان مجموعه شرکت فولاد خوزستان گفت: امیدوارم که با همکاری و همدلی تمامی مدیران و کارکنان حوزه بهره‌برداری، بتوانیم با ارتقا و توسعه تولید فولاد خوزستان، جایگاه این شرکت را در سطح کشور ارتقا بخشیم.

گفتنی است، در جلسه یاد شده از زحمات محمود لندی معاون پیشین بهره‌برداری تقدیر و مهران پاک‌بین به عنوان سرپرست این معاونت معرفی شد.

نوبت دوم

آگهی مناقصه عمومی

شهرداری اندیشه در نظر دارد به استناد مجوز شماره ۵/۲۶۷/د مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۱ موضوع بند ۷ صورتجلسه شماره ۱۱۹ مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۰۶ شورای اسلامی شهر، اجرای پروژه ذیل را از طریق مناقصه عمومی به کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی دارای تجربه و سابقه کاری مرتبط واگذار نماید.

۱. موضوع مناقصه: عبارت است از چاپ و نصب بنر در سطح شهر طبق دستور کار دستگاه نظارت و مطابق مشخصات

۱. بنرهای ۴×۳ متر، ۶×۳ متر، ۱×۶ متر، ۱×۱ متر، ۱.۵×۳ متر، جمعاً به متراژ ۱۰ هزار مترمربع / نوع رنگ ۴ پس / ۱۰ انس ضخامت بنر / نوع جنس بنر ایرانی همراه با وند و پایچ جهت نصب

۲. نصب بنر بر روی سازه‌های سطح شهر با متراژ ۴×۳ متر و ۶×۳ متر همراه با تجهیزات نصب مانند (لوله برق، چوب، تسمه، کلیپس و...) به تعداد ۵۰۰ عدد با نظر دستگاه نظارت

۲. مبلغ اعتبار مصوب: ۱۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ (سیزده میلیارد) ریال با احتساب ۹٪ مالیات بر ارزش افزوده

۳- سپرده شرکت در مناقصه: مبلغ تضمین شرکت در مناقصه ۶۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (ششصد و پنجاه میلیون ریال) است که می‌بایست به یکی از صورت‌های مفروضه ذیل به شهرداری تسلیم گردد.

الف) رسید بانکی واریز وجه مزبور به حساب جاری سیبا به شماره ۰۱۱۳۹۹۴۴۵۶۰۰۱ نزد بانک ملی شعبه بلوار آزادی به نام شهرداری اندیشه

ب) ضمانت‌نامه بانکی به نفع شهرداری اندیشه

تضمین‌های فوق می‌بایست در زمان بازگشایی دارای اعتبار بوده و برای سه ماه دیگر نیز قابل تمدید باشد و علاوه بر آن ضمانت‌نامه‌های بانکی باید طبق فرم‌های قابل قبول تنظیم شود.

توجه: به پیشنهادهایی که تضمین شرکت در مناقصه آنها به غیر از موارد فوق باشد ترتیب اثر داده نخواهد شد.

لازم به ذکر است نفرات اول، دوم و سوم مناقصه هرگاه حاضر به عقد قرارداد نگردند سپرده آنان به ترتیب به نفع کارفرما ضبط خواهد شد.

۴- مهلت و محل دریافت اسناد مناقصه: از تاریخ انتشار آگهی تا پایان ساعت اداری روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ و محل دریافت آن صرفاً از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت WWW.setadiran.ir بارگذاری نمایند.

تذکر: صرفاً اسناد پاکت‌های پیشنهاد (ب) و (ج) دارای امضای الکترونیکی مورد پذیرش است. در جلسه بازگشایی پاکت‌های (ب) و (ج)، اسناد فیزیکی (کاغذی) و اسناد فاقد امضای الکترونیکی به هیچ‌وجه مورد پذیرش نیست.

۵- مدارک لازم جهت دریافت اسناد مناقصه: متقاضیان جهت دریافت اسناد می‌بایست از طریق سامانه ستاد نسبت به خرید اسناد شرکت در مناقصه اقدام نمایند.

۶- زمان بازگشایی پیشنهادها: روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۱۱ می‌باشد.

۷- شهرداری اندیشه در رد یا قبول یک یا تمام پیشنهادات بدون ذکر دلیل مختار می‌باشد.

۸- هزینه درج آگهی در روزنامه به عهده برنده مناقصه می‌باشد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۸/۲۱ — تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۸/۲۸

بهروز کاویانی، شهرداری شهر اندیشه

رشد ۶ برابری قراردادهای وزارت نیرو با شرکت‌های دانش‌بنیان

معاون سرمایه انسانی، تحقیقات و فناوری اطلاعات وزیر نیرو از رشد ۶ برابری قراردادهای این وزارتخانه با شرکت‌های دانش‌بنیان برای تولید بار اول خبر داد.

مریم کارگر نجفی در حاشیه بیست‌وسومین نمایشگاه بین‌المللی و نخستین جشنواره و فن بازار تخصصی صنعت برق ایران گفت: برق یک صنعت زیربنایی است که زیرساخت‌های لازم را برای توسعه اقتصادی، رفاه کشور و فناوری در بخش‌های مختلف ایجاد می‌کند. طبیعتاً صنعتی که قرار است چنین زیرساختی ایجاد کند باید از فناوری و نوآوری‌های جدید استفاده کند.

وی ادامه داد: امسال با ابتکار همکاران وزارت نیرو نخستین جشنواره و فن بازار تخصصی صنعت برق ایران در کنار نمایشگاه بین‌المللی صنعت برق برگزار شد تا یک فضا، فرصت و بستر مناسبی را برای ارائه محصولات و خدمات مرتبط شرکت‌های دانش‌بنیان با صنعت برق ایجاد و مراکز علمی و پژوهشی نیز بتوانند در این رویداد حضور پیدا کنند.کارگر نجفی فن بازار برق را مصداق بارز ارتباط بین دانشگاه و صنعت برشمرد و افزود: طبیعتاً بین دانشگاه و صنعت برخی شرکت‌های دانش‌بنیان، مراکز رشد و مجموعه‌های مختلف وجود دارند که تمامی آن‌ها در این محل گردهم آمده‌اند تا هم اولویت‌ها و نیازهای شرکت‌های صنعت برق در بخش‌های فناورانه و هم دستاوردهای شرکت‌های دانش‌بنیان در این رویداد ارائه می‌شود. وی با اشاره به اقدامات وزارت نیرو برای حمایت از دانش‌بنیان‌ها، اضافه کرد: شرکت‌های دانش‌بنیان دارای مدل‌های متفاوتی هستند. برخی از آن‌ها شرکت‌های فناور هستند که پیش از این به عنوان شرکت‌هایی با فروش بالا و محصولات با کیفیت و خدمات بالا مشغول به فعالیت بوده‌اند که این شرکت‌ها معمولاً نیازی به حمایت ندارند و نیاز اصلی آن‌ها خرید محصولات تولیدی آن‌هاست که خرید این محصولات نیز مورد نیاز شرکت‌های وزارت نیرو است.معاون سرمایه انسانی، تحقیقات و فناوری اطلاعات وزیر نیرو اضافه کرد: در این زمینه تاکید ما به تمامی شرکت‌های وزارت نیرو، اولویت بخشی به پرداخت مطالبات شرکت‌های دانش‌بنیان است. در بحث رقابت با تولید محصول مشابه خارجی اولویت با تولیدات داخلی باشد و در زمینه حمایت از تولید بار اول نیز فعالیت‌های این شرکت‌ها با همکاری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری تسریع پیدا می‌کند. معاون سرمایه انسانی، تحقیقات و فناوری اطلاعات وزیر نیرو تاکید کرد: در مدت زمان فعالیت دولت سیزدهم شاهد افزایش تسهیلات و حمایت از دانش‌بنیان‌ها بوده‌ایم، به طوری که در مجموعه وزارت نیرو رشد ۶ برابری حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان در موضوع تولید بار اول انجام شده است.

نگاهی به صنعت پالایش کشور

مهدی کاوه‌ای

با نگاهی به نقش و اهمیت صنعت پالایش در چرخه تولید نفت و فرآورده‌های نفتی، به‌نظر می‌رسد مقوله‌هایی نظیر طراحی و اجرای پروژه‌های راهبردی در جهت افزایش ظرفیت پالایشی کشور در کنار توسعه پتروپالایشی‌ها و ایجاد ارزش‌افزوده، در حوزه برون‌مرزی و صدور دانش فنی، از اهمیت بالایی برخوردار باشد.در این گذر، نوسازی و ارتقای ظرفیت خطوط لوله انتقال نفت و فرآورده‌های نفتی به‌علاوه بازتعریف زیرساخت‌های توزیع فرآورده در کشور هم‌راستا با افزایش ظرفیت ذخیره‌سازی سوخت نیز از اهمیت بسزایی برخوردار خواهد بود. صنعت پالایش نفت کشور با تعریف و اجرای طرح‌های برون‌مرزی برای نخستین‌بار با تکیه بر تجربه به‌دست‌آمده در طول سال‌ها اجرای پروژه‌های بزرگ پالایشی همچون احداث پالایشگاه ستاره خلیج‌فارس و طرح توسعه پالایشگاه امام‌خمینی(ره) شازند و دیگر طرح‌های مهم توسعه پالایشگاهی در پالایشگاه‌های تهران، تبریز، اصفهان، بندرعباس و...، صدور خدمات فنی و مهندسی در این حوزه را کلید زد و با امضای یک قرارداد ۱۱۰میلیون یورویی با پالایشگاه ال‌پالیتوی ونزوئلا، فرآیند تعمیرات اساسی و توسعه این پالایشگاه را آغاز کرد.طرحی که به نوشته «ایرنا» علاوه‌بر صدور خدمات مهندسی و فنی، جلوگیری از خام‌فروشی و ایجاد ارزش‌افزوده را تحقق بخشید و افزون بر آن با صدور ۳میلیون قلم کالای ایرانی در قالب این قرارداد، منجر به جنب‌وجوش در شرکت‌های داخلی فعال در حوزه تجهیزات و کالاهای مرتبط با صنعت پالایش در داخل کشور شد.

حضور ایران در بازار نفت آمریکای جنوبی

ایران و ونزوئلا هم‌زمان با سفر رئیس‌جمهوری به سه کشور آمریکای‌جنوبی در زمینه توسعه میدان‌ها و پایانه‌های نفتی و احیای ظرفیت پالایشی و پتروشیمی، چند قرارداد همکاری امضا کردند. تنها بر اساس یکی از تفاهم‌نامه‌های امضاشده، شرکت‌های ایرانی دانش‌بنیان عملیات تعمیرات اساسی و راه‌اندازی پالایشگاه‌های ازکارافتاده ونزوئلا را ادامه می‌دهند که علاوه‌بر نصب و راه‌اندازی قطعات تولیدشده توسط یک‌هزار و ۶۰۰ سازنده ایرانی در پالایشگاه‌های ونزوئلا، با ایجاد بستر فرآورش بخشی از نفت‌خام و میعانات گازی ایران در همین پالایشگاه‌ها، بازار مطلوبی برای فروش و صادرات میعانات گازی و نفت‌خام کشور در دوران تحریم‌ها ایجاد شده‌است.

رشد ۶ درصدی ظرفیت پالایشی کشور

شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران با پالایش روزانه ۲میلیون و ۲۸۶هزار بشکه نفت‌خام و میعانات گازی در ۱۰پالایشگاه مدرن کشور تنها در طول دو سال‌گذشته، با رشد ۶درصدی پالایش روزانه، تولید ۱۱۵میلیون لیتر بنزین به‌علاوه ۱۱۲میلیون لیتر گازوئیل باکیفیت را برعهده داشت. این آمارکم‌سابقه در شرایطی به‌ثبت رسیدکه مصرف بنزین کشور پس از دوره افول دوساله ناشی از شیوع ویروس‌کرونا، با رشد بیش از ۱۲درصدی روبه‌رو شد. در همین مدت، شرکت تامین و توزیع انتقال ۶۱میلیارد لیتر فرآورده نفتی از طریق بیش از ۴هزار و ۵۰۰جایگاه عرضه سوخت و جابه‌جایی ۱۳۵میلیارد لیتر فرآورده نفتی در شعاع ۵۰۰کیلومتری توسط ناوگان عظیم جاده‌ای کشور را بر عهده داشته‌است.شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران همچنین در جهت نوسازی و توسعه زیرساخت‌های توزیع نفت و فرآورده در کشور، فعال‌سازی و جابه‌جایی بخش ریلی با ۲هزار دستگاه در شرایط خاص با انتقال روزانه ۳۰ تا ۳۵میلیون لیتر فرآورده نفتی در کشور، نوسازی و تقویت ناوگان حمل‌ونقل جاده‌ای و تحویل یک‌هزار دستگاه نفتکش جاده‌پیما مجهز به سیستم کهاب به ارزش یک‌هزار و ۷۵۹میلیارد تومان، ارسال نخستین محموله مخزن‌دار ریلی نفت سفید از بندرعباس به زاهدان و استمرار در توزیع آن، راه‌اندازی پروژه تاسیسات تخلیه مخزن‌دار ریلی نفت‌گاز در یزد با هدف افزایش سرعت سوخت‌رسانی به نیروگاه‌های شمال و شمال‌شرق کشور و صرفه‌جویی یک‌هزار و ۲۰۰میلیاردتومان در هزینه‌های انتقال فرآورده از طریق زمینی با مسافت روزانه بیش از ۷۰۰کیلومتر را در مدت دو سال‌گذشته اجرایی کرده‌است.امضای تفاهم‌نامه با ۱۷شرکت توانمند دانش‌بنیان به ارزش ۷۵میلیون دلار، رونمایی از دستگاه سولفورزدایی از مازوت، تولید سوخت امولسیونی و دستگاه جداسازی روغن از پساب در جهت کاهش آلایندگی محیط‌زیست و جلوگیری از آلودگی هوا و امضای بیش از ۳۰ تفاهم‌نامه همکاری با شرکت‌های تولیدکننده دانش‌بنیان، از جمله دستاوردهای شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران در حوزه همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان و توجه به ساخت داخل بوده‌است. توزیع روزانه ۴۸هزارتن ال‌پی‌جی در کشور، تامین و توزیع روزانه ۲۴میلیون مترمکعب سوخت سی‌ان‌جی برای جلوگیری از ناترازی بنزین و ایجاد تنوع در سبد سوخت خانوار، تبدیل ۲۴۰هزار خودروی عمومی به دوگانه‌سوز به‌صورت کاملا رایگان با فعالیت ۳۳۰ کارگاه تبدیل در کشور، اجرای پروژه ملی صادرات دریایی گاز مایع با ۹ سکو با قابلیت تخلیه هم‌زمان در بندرعباس را نیز می‌توان از دستاوردهای صنعت نفت در حوزه تامین و توزیع سوخت سی‌ان‌جی و ال‌پی‌جی در صنایع پالایشی کشور خواند.تامین و توزیع روزانه ۸۲میلیون لیتر نفت‌گاز در بخش‌های غیرنیروگاهی، تامین، انتقال و توزیع روزانه ۵۰میلیون لیتر سوخت مایع در شعاع ۱۵۰۰کیلومتری توسط ۵هزار نفتکش جاده‌پیما در نیمه شمالی کشور در فصول سرد سال، تامین و ذخیره‌سازی ۵۵۰میلیون لیتر سوخت، تامین و توزیع روزانه ۱۵میلیون لیتر سوخت مایع و تامین ۲۰هزارتن گاز مایع به صنایع و کارخانه‌های سیمان، ارسال روزانه ۲۵میلیون لیتر سوخت مایع در بخش‌های صنعت، کشاورزی، راه و شهرسازی، تجاری و استقرار ۱۸ جایگاه سوخت سیار در مرزهای غربی و جنوب‌غربی کشور از جمله اقدام‌های انجام‌شده دولت در طول دوساله گذشته بوده‌است.اجرای تعمیرات اساسی پالایشگاه‌های فراسرزمینی در کشورهای حوزه کارائیب به میزان قرارداد ۱۱۰میلیون یورویی با هدف جلوگیری از خام‌فروشی و ایجاد ارزش‌افزوده، بهره‌برداری از فازدوم مرحله نخست پالایشگاه بزرگ آبادان، بهره‌برداری از واحد تولید نفت‌گاز یورو ۵، به میزان روزانه ۱۶میلیون لیتر در پالایشگاه اصفهان، امضای قرارداد توزیع فرآورده‌های نفتی در حوزه شرکت‌های زنجیره‌ای توزیع مابین شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی و شرکت پالایش نفت اصفهان را می‌توان جزو اقدام‌های زیرساختی شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی در جهت توسعه صنعت پالایش نفت قرار داد.

بحران جدید برای بازار ال‌ان‌جی در راه است؟

با ظاهر شدن نگرانی‌های جدید نسبت به وضعیت عرضه، آرامش بازار گاز طبیعی مایع (ال‌ان‌جی) به زودی دستخوش تلاطم خواهد شد.

بازار معاملات نقدی ال‌ان‌جی، برای این وقت از سال آرام‌تر از حد معمول است زیرا ذخایر اروپا و آسیا در سطوح بالایی قرار دارد و دمای هوا، ملایم است.

تقاضا در اروپا و آسیا در نوامبر در مقایسه با اکتبر گرم‌تر، افزایش پیدا کرده است اما قیمت معاملات نقدی ال‌ان‌جی در آسیا، در سه هفته گذشته کاهش پیدا کرده و قیمت پایه در اروپا هم در روزهای اخیر با تخفیف یافتن نگرانی‌ها نسبت به مختل شدن عرضه مدیترانه، کاهش یافته است.

با این حال، آرامش بازار ال‌ان‌جی در صورت بروز نگرانی‌های جدید نسبت به عرضه و سرد بودن زمستان اروپا یا آسیا، ممکن است به طوفان تبدیل شود.

تحلیلگران و پیش بینی‌کنندگان می‌گویند دولت‌ها و بازارها نباید خیال راحت داشته باشند زیرا با نزدیک شدن زمستان، ریسک محدود شدن عرضه در بازار و افزایش قیمت‌ها، به قوت خود باقی مانده است.

طبق آمار شرکت کپلر، تقاضا برای ال‌ان‌جی در آسیا و اروپا در ماه میلادی جاری در مقایسه با اکتبر، افزایش یافت. واردات در آسیا از ۲۱.۱۸ میلیون تن در اکتبر، به ۲۲.۶۷ میلیون تن در نوامبر افزایش پیدا خواهد کرد و چین پیشتاز واردات و رشد آن است. برآورد می‌شود که واردات ال‌ان‌جی ژاپن در ماه جاری نسبت به ماه گذشته، ثابت بماند. انتظار می‌رود واردات هند در مقایسه با اکتبر، کاهش پیدا کند زیرا قیمت‌های بالاتر در ماه گذشته ممکن است خریداران هندی حساس به قیمت را از خرید ال‌ان‌جی بیشتر برای نوامبر منصرف کرده باشد.

داده‌های کپلر نشان می‌دهد واردات ال‌ان‌جیبه اروپا نیز در حال افزایش است و انتظار می‌رود در این ماه به بالاترین سطح خود از ماه مه صعود کند.طبق برآوردهای مقدماتی شرکت LSEG، در بحبوحه انتظارات بالاتر در ابتدای فصل گرمایش، پیش بینی می‌شود واردات ال‌ان‌جی به شمال غربی اروپا، در نوامبر نسبت به اکتبر، به میزان ۳۰ درصد رشد کند.با وجود تقاضای بالاتر و ورود محموله‌های ال‌ان‌جی به اروپا و آسیا، میانگین قیمت معاملات نقدی ال‌ان‌جی برای تحویل در دسامبر در شمال شرقی آسیا، هفته گذشته سه درصد کاهش یافت و به ۱۶.۵ دلار به ازای هر واحد mmBtu رسید. قیمت معاملات نقدی ال‌ان‌جی در آسیا، در پی هوای معتدل و ذخایر بالا، به مدت سه هفته متوالی کاهش پیدا کرده است. به علاوه، غولهای انرژی چینی، فروش مجدد محموله‌های ال‌ان‌جی به سایر کشورهای آسیایی را امسال افزایش داده‌اند تا سود تجاری برده و عرضه و تقاضا را متوازن کنند. حجم بالاتر فروش مجدد ال‌ان‌جی، به تقویت ذخایر کمک کرده و اطمینان خاطری در برابر اختلالات احتمالی ایجاد می‌کند.هر چند بازار ال‌ان‌جی در نوامبر امسال، آرامتر به نظر می‌رسد اما هیچ کس نمی‌تواند واقعا پیش بینی کند که زمستان نیمکره شمالی چگونه خواهد بود. زمستان سال گذشته در اروپا، گرم‌تر از حد معمول بود اما معلوم نیست زمستان امسال هم مانند سال گذشته باشد در حالی که این دماست که عامل تاثیرگذار بر بازار و قیمت ال‌ان‌جی است.راسل هاردی، مدیر گروه ویتول ماه گذشته گفت بخشی از تقاضای از دست رفته برای گاز در اروپا که به دلیل بحران انرژی و قیمت‌های بالا اتفاق افتاد، ممکن است هرگز احیا نشود. حتی با وجود تقاضای پایین‌تر برای گاز، اروپا و بزرگترین اقتصادهایش هنوز کاملا از خطر دور نشده‌اند. شرکت RWE که بزرگترین شرکت نیروی آلمان است، ماه گذشته هشدار داد آلمان همچنان در معرض ریسک اختلال در تامین گاز است.بر اساس گزارش اویل پرایس، دولت آمریکا هشدار داده است وضعیت جوی نامساعد یا اختلالات عرضه برنامه‌ریزی نشده، ممکن است به افزایش قابل توجه قیمت و تاثیر منفی آن بر توازن بازار جهانی گاز طبیعی منتهی شود.

استراتژی ایران در حوزه انرژی

عضو کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی اظهار داشت: می‌توانیم گاز را از ترکمنستان خریداری کرده و نیاز کشوری مثل عراق را پاسخ دهیم و یا در نهایت می‌توانیم با این کشورها یک کنسرسیوم بین‌المللی ایجاد کنیم و گاز را از شرق به سمت غرب ایران ببریم.

حمیدرضا صالحی، در ارزیابی صادرات گاز ترکمنستان به عراق از مسیر ایران اظهار داشت: ما در این رابطه دو گزینه داریم یا اینکه موافقت کنیم که برای عبور گاز ترکمنستان، روسیه و یا هر کشوری یک مسیر ترانزیتی باشیم و یا گزینه بهتر که می‌تواند ما را در مسیر هاب شدن در منطقه قرار دهد اینکه خودمان خریدار گاز دیگر کشورها باشیم و این گاز دریافتی را بفروشیم و درواقع به این ترتیب تعیین‌کننده قیمت در منطقه باشیم و بتوانیم با همه خریداران به توافق برسیم.

وی افزود: می‌توانیم گاز را از ترکمنستان خریداری کرده و نیاز کشوری مثل عراق را پاسخ دهیم و یا در نهایت می‌توانیم با این کشورها یک کنسرسیوم بین‌المللی ایجاد کنیم و گاز را از شرق به سمت غرب ایران ببریم. درواقع ایران به عنوان مسیر ترانزیت نباشد، خرید و فروش کند و در این بازی بازیگر و تعیین‌کننده باشد. اما موضوع دیگر اینکه ما باید میادین خودمان را فعال کنیم، یعنی نباید صرفا ترانزیت‌کننده گاز باشیم و بپذیریم که گاز دیگران فروخته شود و خریدار آن نیز کشور همسایه‌ای باشد که زمانی مشتری خودمان بوده؛ چون گاز کشور ما به ناترازی خورده و سیاست‌هایی که تا به امروز در حوزه انرژی داشته‌ایم موفق نبوده است.این عضو کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی تصریح کرد: بهترین راهکار در حوزه گاز این است که میادین خودمان را توسعه دهیم و گاز را شیرین‌سازی و برداشت داشته باشیم. به این ترتیب هم کسری خودمان را برطرف و هم اینکه نیاز گازی همسایگان را هم رفع کنیم. در این رابطه می‌توانیم از مسیر انعقاد قراردادهای بلندمدت گازی با کشورهای عراق، ترکیه و دیگر همسایگان و همچنین ایجا کنسرسیوم ورود و درآمدی را که از این طریق کسب و در راستای توسعه صنعت گاز هزینه کنیم. یعنی هم نیاز کشور خودمان و هم همسایگان را برطرف کنیم.وی بیان داشت: به نظر می‌رسد که تا ۲۰ سال آینده انرژی فسیلی از دور خارج شده و حتی کسی گاز نخرد چون انرژی خورشیدی، سولار و بادی جایگزین انرژی‌های فسیلی می‌شود، مثلا سال گذشته ۸۴ درصد سرمایه‌گذاری در بخش تولید برق؛ در حوزه تجدیدپذیر بوده، قیمت پنل هم روز به روز کاهش پیدا می‌کند و به این ترتیب نیاز سرمایه‌گذاری در این حوزه از سوخت‌های فسیلی کمتر شده و بتدریج سوخت‌های فسیلی کنار گذاشته می‌شوند، بنابراین بهتر است ما تا ۲۰ سال آینده بتوانیم با منابعی که از خریداران گاز دریافت می‌کنیم میادین گازی را توسعه دهیم و برای نسل آینده درآمد ایجاد کنیم.صالحی با بیان اینکه با تداوم شرایط کنونی و پذیرفتن تبدیل شدن به مسیر ترانزیت گاز همسایگان در بلندمدت منجر به از دست رفت مشتریان و جایگاه بازیگری درحوزه گاز می شود، گفت: در صورت تبدیل ایران به مسیر ترانزیت گاز همسایگان؛ مشتریان کنونی از جمله ترکیه و عراق و کشورهای خلیج فارس را از دست می‌دهیم، یعنی در واقع اگر بخواهیم مسیر عبور گاز برای دیگر فروشندگان باشیم، برای خودمان رقیب می‌تراشیم. ضمن اینکه نمی‌توانیم قیمت را تعیین و گاز خودمان را صادر کنیم، بعبارت دیگر کمک کرده‌ایم یک فروشنده و بازیگر جدید وارد عرصه شود که باید با آن رقابت نیز داشته باشیم، در صورتی که اگر سیاست‌مان تقویت گاز کشور خودمان باشد به بازیگران این عرصه اعلام می‌کنیم که گاز را خریداری می‌کنیم و خودمان بر هر کشوری که مشتری و خریدار باشد می‌فروشیم.

تلاش آمریکا برای کاهش صادرات نفت ایران

در حالی که ایران با وجود تحریم ها حدود ۱.۵ میلیون بشکه در روز نفت صادر می کند کنگره آمریکا اخیرا لایحه‌ای با هدف مجازات شرکت‌هایی که به صادرات نفت ایران کمک می‌کنند ارائه داده است.

آموس هوچستین، مشاور کاخ سفید در حوزه انرژی در گفتگو با بلومبرگ گفت آمریکا تحریم‌ها علیه صنعت نفت ایران را در بحبوحه حمله رژیم صهیونیستی به غزه با هدف کاهش بیش از یک میلیون بشکه در روز از صادرات نفت این کشور، سخت‌تر می‌کند.

وی گفت:«ما تحریم‌های بیشتری اعمال می‌کنیم تا صادرات ایران پایین بیاید و در عین حال مطمئن می‌شویم که قیمت نفت ایران هم پایین‌تر باشد».

در حالی این مقام آمریکایی از تشدید تحریم نفتی ایران سخن می گوید که بر اساس تحریم های وضع شده علیه ایران هرگونه خرید و فروش نفت ایران ممنوع بوده و کشورها یا شرکت هایی که اقدام به این کار کنند با مجازات آمریکا مواجه می شوند. با وجود وضع سخت ترین تحریم ها علیه صادرات نفت ایران این کشور در حال حاضر حدود ۱,۵ میلیون بشکه در روز نفت صادر می کند که نشان دهنده بی اعتنایی مشتریان در بازار جهانی نفت به قوانین تحریمی آمریکاست.

بر اساس گزارش بلومبرگ کنگره آمریکا اخیرا لایحه‌ای با هدف مجازات شرکت‌هایی که به صادرات نفت ایران کمک می‌کنند ارائه داده است. طبق این لایحه، بنادر و پالایشگاه‌هایی که نفت ایران را فرآوری می‌کنند تحریم خواهند شد. این لایحه برای تبدیل شدن به قانون نیاز به تصویب سنا و امضای رئیس جمهور دارد.طبق گفته یکی از نمایندگان جمهوریخواه آمریکا، این لایحه پیامی واضح به کشورهایی مانند چین روسیه و دیگران است که به ایران کمک نکنند وگرنه باید با پیامدهای آن مواجه شوند.

یادداشت

ایران و چشم‌انداز منابع آب

سروش کیانی قلعه‌سرد
پژوهشگر اقتصاد محیط‌زیست

بی‌گمان بدون در نظر گرفتن شرایط منابع طبیعی نمی‌توان چشم‌انداز روشنی برای آینده هر کشور در نظر گرفت. در واقع منابع طبیعی و محیط‌زیست است که تعیین می‌کند مسیر آینده کشورها چه خواهد بود و کشورها در آینده چه وضعیتی را تجربه خواهند کرد. بر این اساس به میزانی که منابع کمیاب آسیب دیده باشند، آینده کشورها نیز در معرض آسیب‌های جدی قرار خواهد گرفت و صدمه بر بدنه محیط‌زیست و منابع طبیعی کشورها بدون اثرات سوء در آینده نخواهد بود.

از این‌روست که حکمرانی خوب براساس اصل پایداری توسعه ایجاب می‌کند تمامی برنامه‌های مدیریتی و توسعه‌ای با نگاه به آینده به نحوی تدوین شود که به منابع طبیعی و محیط‌زیست آسیب غیرقابل جبرانی وارد نشود؛ امری دشوار که به‌موازات وابستگی بیشتر اقتصاد کشورها به منابع طبیعی دشوارتر می‌شود. در واقع حکمرانی اقتصادی مبتنی بر منابع طبیعی و معاش دولتی مبتنی بر آن سیاستگذاران را به‌مرور به این باور می‌رساند که پایانی بر منابع نیست و به‌مرور نه‌تنها در زمینه منابع طبیعی درآمدزا بلکه در زمینه سایر منابع طبیعی غیردرآمدی و مصرفی نیز این نگاه تسری می‌یابد؛ امری که پیش و بیش از هر عاملی به نگاه سنتی توسعه اقتصادی در این جوامع برمی‌گردد.

در اقتصاد توسعه سنتی به دو دلیل به کمیابی منابع طبیعی به عنوان محدودیت رشد نگاه نمی‌شود؛ نخست به دلیل اعتقاد به کمیاب نبودن منابع با وجود مکانیزم قیمت و امکان بیش از حد گرانی به دلیل کم‌یابی و دوم به دلیل اینکه سرمایه و تکنولوژی به‌آسانی امکان جانشینی منابع طبیعی را خواهد داشت. حال آنکه هر دو دلیل هیچ‌گاه امکان برقراری نداشته‌اند. استقرار نظام بازار آزاد در مورد بسیاری از منابع طبیعی مصرفی مانند آب و گاز ممکن نشد و بسیاری از محدودیت‌های بالقوه منابع طبیعی در مسیر توسعه اقتصادی توسط فناوری قابل پوشش نبوده و نیستند. برای مثال کدام فناوری می‌تواند جانشین مناسبی برای سرمایه‌های طبیعی همچون تالاب‌ها، خاک‌های حاصل‌خیز، دشت‌ها و گونه‌های زیستی باشد یا چگونه تخریب جنگلی چند صد ساله به‌آسانی و فوریت ممکن است؟از سوی دیگر افزایش مصرف منابع طبیعی به کاهش بهره‌وری مصرف‌کنندگان منجر خواهد شد و در مجموع این اقتصاد است که زیان جدی خواهد دید و توسعه مدنظر نیز هرگز اتفاق نخواهد افتاد. علاوه بر آن در توسعه سنتی مفهومی به نام «منافع خالص اجتماعی» (Net Social Benefits) مطرح نمی‌شود، در حالی که در توسعه پایدار پس از پذیرش محدودیت‌های موجود، تابع هدف حداکثرسازی این منافع است. این حداکثرسازی با وجود محدودیت‌ها باید به گونه‌ای تنظیم شود که بتواند مفهوم پایداری را در برگیرد. حال آنکه در بسیاری از این جوامع «ایجاد درآمد» بر «منافع خالص اجتماعی» اولویت داشته و اصولا این منافع خالص اجتماعی موضوعیت ندارد. هنگامی که بحث این منافع در میان نباشد، اساسا بحث «هزینه‌های اجتماعی» (Social Cost) یا «اثرات خارجی» (Externality) که از جنبه‌های قابل اندازه‌گیری پایداری است نیز در میان نخواهد بود. در چنین شرایطی سایر تعاریف همچون حفظ پایداری منابع بین‌نسلی، ارزش وجودی و ارزش میراثی برای منابع طبیعی نیز به هیچ وجه مطرح نخواهد شد. در این مسیر که هیچ منبع طبیعی بدون آسیب نخواهد ماند، منابع غیردرآمدزایی مانند آب آسیب‌های به مراتب جدی‌تر و قابل‌توجه‌تری می‌بینند. چه در سیستم‌های ساده اجتماعی و حاکمیتی نخستین حکومت‌های بشری و چه در سیستم پیچیده دولت‌های مدرن امروزی، آب و شرایط آن نقشی اساسی داشته و در تمامی ابعاد سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی اثرگذار بوده است. از این‌رو با توجه به کمبود منابع آب در دسترس، همواره آب به عنوان یک محدودیت اساسی شناخته شده و این محدودیت در طی زمان و با تغییرات ایجادشده توسط دولت-مردم امروزی به نسبت دوران قبل شدت یافته است. در ایران نیز می‌توان گفت محدودیت منابع آبی به درازای وجودی این سرزمین است. محدودیتی دائم که در تمام دوران زیست بشری در این اقلیم وجود داشته و ساکنان آن همواره به نحو مطلوبی این محدودیت بسیار مهم و حیاتی را مدیریت کرده و به زندگی خود در این جغرافیا ادامه داده‌اند.اما مسائل جدی آبی در ایران به نیم‌قرن اخیر برمی‌گردد. سیاستگذاری‌های نادرست در زمینه مدیریت منابع آب، چه در بخش عرضه و چه در بخش تقاضای آب، امروزه کشور را به وضعیت شکننده‌ای رسانده و چشم‌اندازهای نگران‌کننده‌ای را برای آینده نشان می‌دهد. سدسازی‌های بی‌رویه، انتقال‌های آب بین حوضه‌ای فاقد مجوز زیست‌محیطی، گسترش صنایع آب‌بر بزرگ در مرکز کشور، افزایش حفر چاه‌ها، رشد بی‌رویه کشاورزی آبی و عدم‌اصلاح الگوی مصرف آب از یک‌سو و افزایش سه‌برابری جمعیت کشور طی ۵۰سال اخیر و در پی آن افزایش تقاضای مستقیم و غیرمستقیم آب از سوی دیگر، شرایط موجود منابع آب کشور را رقم زده است.علاوه بر اینکه تغییر اقلیم نیز در حادتر شدن این شرایط بسیار اثرگذار بوده و اثرات منفی این سوءمدیریت را بر بخش‌های مختلف منابع آب دوچندان ساخته است. این مساله به‌ویژه در مناطق بسیار خشک کشور وضعیت حادتری به‌خود گرفته است و معضل خالی از سکنه شدن بسیاری از این مناطق به عنوان تهدیدی جدی و چندوجهی پیش‌روی حال و آینده کشور قرار دارد. براساس آمار موجود طی سه‌سال زراعی اخیر اکثر نقاط کشور درگیر خشکسالی بوده و بارش‌ها نسبت به متوسط بلندمدت روند نزولی و کاهشی داشته است. هرچند طی سال زراعی اخیر وضعیت به مراتب مطلوب‌تر بوده، تغییر چشمگیری در روندهای بارشی صورت نگرفته است و همچنان مساله خشکسالی و تداوم آن در کشور وجود دارد. از سوی دیگر تغییر مثبتی در سیاست‌های مدیریت منابع آبی کشور به چشم نمی‌خورد و نشانه‌ای از تغییر در شرایط محیط‌زیستی و منابع طبیعی کشور وجود ندارد.تلاش در جهت توسعه منابع آب در دسترس صنایع و کشاورزی، به‌ویژه در فلات مرکزی کشور، توسعه مستمر صنایع آب‌بر در مناطق مرکزی و شرقی کشور، تداوم مجوزهای محیط‌زیستی به صنایع و طرح‌های غیرمحیط‌زیستی و مواردی از این دست در سال زراعی اخیر نشان می‌دهد که نشانه تغییر مثبتی در حوزه‌های مدیریتی منابع طبیعی و محیط‌زیستی وجود ندارد؛ مساله‌ای که بیش از هر چیزی به در اولویت قرار نگرفتن محیط‌زیست و منابع طبیعی در نگاه سیاستگذاران برمی‌گردد.

روزگار معدن

E-mail:info@madandaily.com • https://t.me/rozegarmadan • www.twitter.com/Madandaily • www.instagram.com/Madandaily • www.rouzegaremadan.ir

یکشنبه
- ۲۸ آبان ۱۴۰۲
- ۸ جمادی الاول ۱۴۴۵
- ۱۹ نوامبر ۲۰۲۳
- سال ششم
- شماره ۱۱۹۴

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول: مهدی نجفی
سردبیر: شهریار خادمی

آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن:۸۲۱۹۰(داخلی-۲۲۷-۱۵۶)
نمابر:۸۲۱۹۰(داخلی-۱۰۴)

تلفن‌سازمان‌آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲
امورمشترکین: ۸۸۱۰۵۳۰۶
توزیع‌وسازمان‌شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
چاپخانه:صمیم

معامله ۲.۹ میلیون تن محصول در بورس کالای ایران

در معاملات هفته چهارم آبان بازار فیزیکی بورس کالای ایـران ۲ میلیون و ۹۱۲ هزار و ۱۱۴ تن انواع محصول به ارزش ۲۷ هزار میلیارد تومان دادوسـتد شد که نسـبت به هفته ما قبل به ترتیب رشد ۱.۴ و ۸.۴ درصـدی را در حجم و ارزش معاملات تجربه کرد. سـیمان، سـنگ آهن، فولاد و آهن اسـفنجی سـنگین وزن هـای تـالار صنعتی و معدنـی، قیر، وکیوم باتوم و مواد پلیمری سـنگین وزن های تالار پتروشیمی و فرآورده های نفتی بودند.

تالار محصول‌های صنعتی و معدنی شاهد معامله ۲ میلیون و ۴۰۵ هزار و ۵۴۳ تن انواع کالا به ارزش ۱۷.۷ هزار میلیارد تومان در هفته گذشته بود.

در ایـن تالار، یک میلیون و ۳۲۹ هزار و ۵۵۳ تن سیمان، ۵۲۷ هزار تن سنگ آهن، ۴۱۷ هزار و ۳۷۵ تن فـولاد، ۱۱۹ هزار تن آهن اسـفنجی، ۷ هزار و ۹۳۱ تـن مس، ۶ هزار و ۹۶۵ تـن آلومینیوم، یک هزار تـن کک، ۸۲۵ تن روی، ۲۰۰ تن کنسـانتره مولیبدن و ۷۵ تن سـرب معامله شد. بازار فرعی نیز شاهد معامله ۸ هزار و ۴۵۶ تن انواع کالا و محصول به ارزش ۲.۳ میلیارد تومان بود.

کارتن

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

بازی نوسان روی شاخص

پوریا نوری: طی دو هفته اخیر بورس تهران توانسته بـود بازدهی هفتگی مثبت را کسـب کنـد؛ اما در این هفته شـرایط بـازار تغییر کرد و شـاهد بازدهی منفی هـر چند جزیی در بازار بودیم. به‌طور کلی بازار سـهام شـرایط خوبی دارد ولی میزان نقدینگی موجود بسیار کم اسـت و در نبود نقدینگی این شرایط بازدهی منفی و مثبت تکرار می‌شـود.بازار بیـش از هرچیزی نیاز به نقدینگـی دارد تا تغییر مسـیر دهـد؛ ارزش معاملات روزانه در حدود سـه الی چهار هزار میلیارد تومان است و با توجه به وسعت بازار این رقم عدد بسیار کمی است و در نتیجه نمی‌توان انتظار خاصی از بازار داشت. اگر به صورت مسـتمر ارزش معاملات بازار به محدوده ۵ هزار میلیارد تومان برسـد شـرایط تغییر خواهد کرد و بازار می‌تواند بازدهی خوبی را تجربه کند.

طی دو هفته اخیر بورس تهران توانسـته بود بازدهی هفتگی مثبت را کسـب کند؛ اما در این هفته شـرایط بـازار تغییر کرد و شـاهد بازدهی منفی هر چند جزیی در بـازار بودیم. به‌طور کلی بازار سـهام شـرایط خوبی دارد ولی میزان نقدینگی موجود بسـیار کم است و در نبود نقدینگی این شـرایط بازدهی منفی و مثبت تکرار می‌شـود.بازار بیش از هرچیزی نیاز به نقدینگی دارد تا تغییر مسـیر دهد؛ ارزش معاملات روزانه در حدود سه الی چهار هزار میلیارد تومان اسـت و با توجه به وسعت بازار این رقم عدد بسیار کمی است و در نتیجه نمی‌توان انتظار خاصی از بازار داشت. اگر به صورت مستمر ارزش معاملات بازار به محدوده ۵ هزار میلیارد تومان برسـد شرایط تغییر خواهد کرد و بازار می‌تواند بازدهی خوبی را تجربه کند.

بـه گفتـه کارشناسـان شـاخص در پـی ریسـک سیسـتماتیک و نیز ریسک سیاسی که به بازار متحمل شـد، یک حرکت رفت و برگشـت داشـت و افت ۱۰۰ هـزار واحـدی را تجربه کرد که بعـد از فروکش کردن این قضایا، بازار در شـرایط فعلی به نقطه‌ای برگشـته که قبل از این اتفاقات قرار داشـت. بسـیاری از سهم‌ها در چند ماه اخیر افت سـنگینی را تجربه کرده‌اند. بازار در شرایط فعلی به غیر از عوامل فاندامنتال مانند نسبت قیمت به سود و نیز نسـبت قیمت به فروش شرکت‌ها و عوامـل ارزنده دیگر که می‌توانند وضعیت شـرکت‌ها را ارزیابی کنند به موتـور محرکی به نام نقدینگی نیاز دارد که این نقدینگی را بازارسـاز باید وارد بازار کند و بـه تبع آن حقیقی‌ها می‌توانند دوباره وضعیت صعودی را در بـازار رقم زننـد و مجـدد ورود نقدینگی به بازار داشته باشیم و شاهد رشد قیمت‌ها نیز باشیم.همچنین با توجـه به اینکه دولـت برای جبران کسـری بودجه مجبور به اسـتقراض از بانک‌ها یا انتشار اوراق است، در هر دو حالت بازار سـهام تحت تاثیر قرار می‌گیرد، زیرا با اسـتقراض، پایه پولی افزایـش می‌یابد و چرخه تورم فعال می‌شود و همین موضوع روی بازار تاثیر می‌گذارد و در حالـت دوم با انتشـار اوراق روی جریان نقدینگی بازار سـهام تاثیـر می‌گذارد و این مسـاله نیز منجر به رکود معاملات می‌شـود. بنابراین استراتژی دولت برای تامین بودجه اهمیت زیادی دارد. البته در سیاست‌های بودجه‌ای اخیر، اولین چراغ سـبز بـرای بازار در بحث مالیات روشـن شده، چراکه تصمیم گرفته شده مالیات شـرکت‌ها کاهش یابد و این یک رویداد بسـیار مهم و مثبت برای بازار است، اما تاثیر مثبت آن مشروط به این اسـت که دولت چند برابر آن را جای دیگر از جیب این شـرکت‌ها خارج نکند.شاخص کل در آخرین روز کاری هفته به رقم ۲ میلیون و ۳۸ هزار و ۸۷۵ واحد رسـید و نسـبت به آخرین روز معاملاتـی هفته قبل ۱۷ هزار و ۱۶۶ واحد پایین‌تر ایسـتاد و بازدهی هفته شـاخص بورس منفی ۰.۸۳ درصد شـد. شاخص هم وزن نیز در پایان هفته نسبت به هفته پیشین ۳ هزار و ۳۷۲ واحد بالاتر ایسـتاد و بازدهی مثبـت ۰.۴۸ درصدی را ثبت کرد.در این هفته، میانگین ارزش معاملات بازار سـهام ۵۴ هزار و ۶۹۸ میلیارد تومان بود که نسـبت به هفته پیشین ۰.۶۸ درصد افزایش یافته است. میانگین ارزش معاملات خـرد بورس نیز ۳ هزار و ۹۲۷ میلیارد تومان بود که نسـبت به رقم ۴ هـزار و ۴۱۷ میلیاردی هفته پیشین، کاهش ۱۱ درصدی داشته است.میانگین ارزش صف‌های فروش در هفته اخیر ۳۰۳ میلیارد تومان بود که از میانگین هفته پیشـین ۱۱۷ میلیارد تومان کمتر بود و افت ۲۸ درصدی داشته است. بالاترین رقم هفته ۳۵۴ میلیارد تومان بود که در روز چهارشنبه ثبت شد و کمترین رقم ۱۹۶ میلیارد تومان بود که در روز دوشنبه ثبت شـد.میانگین ارزش صف‌های خرید در هفته اخیر ۱۵۱ میلیارد تومان بود که از میانگین هفته گذشته ۷۷ میلیارد تومـان کمتر بود. در این هفته، میانگین ارزش صف‌های خرید ۳۴ درصد کاهش یافته اسـت. بالاترین رقم هفتـه ۱۹۳ میلیارد تومان بود و در روز دوشـنبه ثبت شـد. پایین‌ترین رقم به روز سه‌شـنبه برمی‌گردد که ۸۳ میلیارد تومان بود.در اولین روز معاملاتی هفته، ۱۸۱ میلیارد تومان پول حقیقی از بورس خارج شد. روز یکشـنبه نیز یک میلیارد تومان وارد شـد. روز دوشنبه ۱۲ میلیارد تومان خارج شـد و در روز سه‌شـنبه ۳۱۰ میلیون تومان خارج شد. در آخرین روز معاملاتی هفته نیز ۱۰۲ میلیارد تومان پول حقیقی از بورس خارج شد. در مجموع کل هفتـه ۶۰۴ میلیارد تومان پول حقیقی از بورس خارج شد و میانگین روزانه خروج پول حقیقی ۱۲۱ میلیارد تومان بود.

بورس کالا از دریچه معاملات

آمار معاملات بازار فیزیکی بورس کالای ایران نشـان می‌دهـد در هفته چهارم آبان ۴۰۴ شـرکت در تالارها و بازار فرعی کالا و محصولشـان را عرضه کردند که به معاملـه ۲ میلیون و ۹۱۲ هزار تن انواع کالا و محصول و ۳۰۰ دسـتگاه وانـت کارا بـه ارزش ۲۷ هزار میلیارد تومان منتهی شـد. ارزش معاملات ۱۰ شرکت برتر ۱۲ هـزار و ۱۵۸ میلیـارد تومان برآورد شـد.بورس کالای ایـران برترین‌های بورس کالا در هفتـه منتهی به ۲۶ آبان را براساس ارزش فروش شرکت‌ها در بازار فیزیکی اعلام کرد.

جزییات رتبه‌بندی جایگاه شرکت‌ها از لحاظ فروش به شرح زیر است:

فولاد مبارکـه اصفهان (فولاد) با ثبـت معامله ۱۰۶ هزار و ۸۰۰ تن تختال، ورق سـرد خودرو، ورق سـرد لـوازم خانگـی و ورق گالوانیزه بـه ارزش ۳ هزار و ۵۴ میلیارد تومان در رتبه نخست ایستاد. ملی صنایع مس ایـران (فملی) با فروش ۶ هـزار و ۲۰۰ تن مس کاتد، مس مفتول، مس کم عیار و سولفور مولیبدن به ارزش یک هزار و ۹۴۹ میلیارد تومان، دوم شـد. پالایش نفت اصفهان (شپنا) با فروش ۹۱ هزار تن وکیوم باتوم، لوب کات سـبک و گوگرد گرانوله به ارزش یک هزار و ۲۰۸ میلیارد تومان، سوم شد. فولاد کاوه جنوب کیش (کاوه) با ثبت معامله ۹۲ هزار و ۲۰۰ تن شمش بلوم به ارزش یک هزار و ۱۲۱ میلیارد تومان در رتبه چهارم ایستاد.

فـولاد خوزسـتان (فخوز) با ثبت معاملـه ۵۴ هزار و ۱۹۰ تن شـمش بلوم، تختال C و آرگون به ارزش یک هزار و ۳۸ میلیارد تومان پنجم شـد. معدنی و صنعتی گل‌گهـر (کگل) با فروش ۲۱۷ هزار تن گندله سـنگ آهن به ارزش یک هزار و ۳۲ میلیارد تومان ششم شد.

معدنی و صنعتی چادرملو (کچاد) با ثبت معامله ۱۶۰ هزار و ۱۴۰ تن کنسـانتره و گندله سنگ آهن، شمش بلوم، آهن اسـفنجی و آرگون بـه ارزش ۹۹۸ میلیارد تومان، هفتم شـد. پالایش نفت تهـران (تندگویان) با فروش ۴۱ هزار و ۲۰۰ تن وکیوم باتوم، لوب کات سبک و سنگین و گوگرد گرانوله به ارزش ۶۴۶ میلیارد تومان در رتبه هشتم ایستاد.پالایش نفت بندرعباس (شبندر) نیـز با ثبت معاملـه ۵۱ هزار تن وکیـوم باتوم، گوگرد گرانولـه و لوب کات سـنگین بـه ارزش ۵۸۱ میلیارد تومان نهم شـد. صنایع تولیدی دنیای مس کاشان یک هـزار و ۵۴۰ تن مـس مفتول بـه ارزش ۵۲۹ میلیارد تومان فروخت و دهم شد.

نقش بازار سرمایه در تجهیز منابع مالی

نماینده مردم بهشـهر در مجلس شورای اسلامی گفت: بازار سـرمایه نقش مناسـبی در تجهیز منابع مالی به سمت سرمایه گذاری مولد دارد.

غلامرضا شریعتی اندراتی، نماینده مردم بهشهر در مجلس شورای اسـلامی با بیان‌اینکه بازار سرمایه با تاثیرپذیری از عواملی چون تولید به رشـد و توسعه می‌رسـد، گفت: توجه به حوزه زیرساخت و اقتصاد کشـور برای تقویت بازار سـرمایه ضروری است چرا که این موضـوع می‌تواند به افزایش قدرت تولید در داخل کشور و ثبات بازار سرمایه کمک کند.

وی راهبردهـای اصلـی رونـق تولید و توسـعه اقتصـادی را درگرو اصلاح سـاختارهای اجتماعی، فرهنگی و مدیریتی دانست و اظهار داشت: نقدینگی در کشـور باید به سمت بازار سـرمایه و پس از آن به بخش تولید هدایت شـود.عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسـلامی عنوان کرد: اکنون بهترین زمان اسـت تـا از ظرفیت بازار سـرمایه برای ایجاد شفافیت و انجام اصلاحات اقتصادی و تحقق اهداف سیاسـت‌های اقتصاد مقاومتی بهره برد.وی با اشاره به نقش بازار سـرمایه در جهش تولید، تصریح کرد: بازار سـرمایه ایران نقش مناسـبی در تجهیز منابع مالی به سـمت سـرمایه‌گذاری مولـد دارد بنابراین برای بهبود تجهیز منابع مالی از طریق بازار سرمایه و مقاوم‌سـازی اقتصاد از کانال تحقق رشد اقتصادی مستمر و با ثبات، باید به سمت تامین مالی از طریق بازار سرمایه حرکت کرد.نماینده مردم بهشهر افزود: برنامه‌ریـزان و مدیران حوزه اقتصـاد باید پایه‌های تولید در کشـور را تقویت کنند تا بازار سـرمایه نیز بـا تاثیرپذیـری از این حوزه، به ثبات کامل برسـد. شـریعتی با تاکید براینکه بازار سـرمایه پتانسـیل بالایی برای تسـریع رشد اقتصادی دارد، اضافه کرد: با شناسـایی نقاط قوت بازار سـرمایه و فرصت‌های موجود می‌توان سرمایه بیشتری را برای تأمین مالی مورد نیاز اقتصاد جذب کرد

کاهش ریسک در بازار سرمایه

عضو شورای عالی بورس گفت: کاهش ریسک‌های متعـدد از بازار سـرمایه بـه منظور ایجـاد و حفظ ثبـات در تصمیم‌گیری‌ها بهترین اقدامی اسـت که می‌بایست در بودجه ۱۴۰۳ لحاظ شود.

حمیدرضـا دانش‌کاظمـی، عضـو شـورای عالی بورس، با اشـاره به اینکه کاهش ریسک‌های متعدد از بازار سـرمایه بـه منظور ایجـاد و حفظ ثبات در تصمیم‌گیری‌ها بهترین اقدامی اسـت که می‌بایست در بودجه ۱۴۰۳ لحاظ شـود، گفت: دولت و مجلس باید به سهامداران اطمینان دهند که درصورت خرید سهام هر روز با یک مصوبه دستخوش تغییر نخواهند شد و فرمول نرخ خوراک ثابت است.

وی تاکیـد کرد: نرخ بهـره مالکانه معـادن نکته دیگری اسـت که می‌بایسـت مورد توجه دولت قرار گیـرد زیرا در اعـداد و ارقام اقتصـادی تنها ۶ تا ۷ درصـد مربوط به صنایع معدنی اسـت در حالی که رشـته مس در ایران مولفه مهمی است که می‌توان به واسطه آن درآمد ارزی را افزایش داد.

دانش‌کاظمـی گفت: یکی از نکات مهم در بودجه و برنامـه هفتم آن اسـت کـه مدیریـت دولتی از صنایع بورسـی برداشته شـود، زیرا هم‌اکنون یکی از بزرگ‌تریـن صنایع بورسـی چون گـروه خودرو بـا زیان‌های سـنگینی مواجـه اسـت و همین امر آسیب‌هایی را متوجه بازار سرمایه و بانک‌ها می‌کند.

وی بیـان کرد: دولت و مجلـس به عنوان دو نهاد اجرایـی و نظارتـی با اتخاذ هر تصمیـم اقتصادی و سیاسـی به طور مسـتقیم یا غیر مسـتقیم بر بازار سـرمایه اثر گذارند و ریسک‌هایی را بر بازار تحمیل می‌کننـد، بنابرایـن به منظور کاهش ریسـک‌های موجود در بازار رئیس سـازمان بـورس نیز همانند رئیـس بانک مرکـزی بایـد در کنار وزیـر اقتصاد در جلسـات هیئـت دولت حضور یابد تـا درهنگام تصمیم‌گیری‌ها در حوزه صنایع و بازار سرمایه بتواند اظهارنظر مناسبی را انجام دهد.

بازارسرمایه تا پایان سال جان می گیرد؟

تحلیلگر واحد تمتا سبدگردان هدف، در پیشبینی روند بازارسرمایه در روزهای آتی عنوان کرد: به نظر می‌رسـد، تا پایان سـال مانند روش سنتی هرساله بخشی از سود تقسیمی شـرکت‌ها که بالغ بر ۵۰۰ همـت اسـت وارد بازارسـرمایه شـود و از طرفـی شرکت‌های سرمایه‌گذاری که دارایی تحت مدیریت زیادی دارند جهت بستن سود و زیان تحقق نشده به تحقق شده و همچنین به دلیل ارزندگی بازارسرمایه، اقداماتی برای حمایت از بازار داشته باشند.

اکبر ادهم، تحلیلگر واحد تمتا سـبدگردان هدف در گفت‌وگـو با بیداربورس با اشـاره به این مهم که بازارسـرمایه این روزهـا در بی‌اعتمـادی و فضایی ابهام‌آلود به سـر می‌برد، عنوان کرد: ریسـک خروج نقدینگی از بازارسرمایه و حرکت به سمت بازارهای موازی و کم ریسـک بر بازارسرمایه سایه انداخته و موجب شـده تا با وجود ارزندگی در اکثریت سهام، تـرس از رکود در بازار به وجود بیاید و در نتیجه آن ارزش معاملات هفته گذشته حدود ۴ همت بود.

ادهم، در خصوص جریمه ۵۹ و ۲۶ همتی بانک‌ها توسط وزارت اقتصاد، خاطرنشان کرد: بیشتر بانک‌ها در گـزارش حسابرسـی خود به این موضوع اشـاره کرده‌بودند اما جدیت این موضوع قابل تصور نبود.

لزوم استفاده از ظرفیت بازار سرمایه در تامین مالی طرح‌های مسکن

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسـلامی تاکید کـرد: در تامین مالـی طرح‌های مربوط به تولید مسـکن از ظرفیت بازار سـرمایه اسـتفاده شـود.جعفر قـادری عضو کمیسـیون برنامه و بودجه مجلس شـورای اسـلامی با اشاره به متناسـب نبودن قیمت مسـکن با درآمد اکثر خانوارها و لزوم رفع مشکلات در این بخش، گفت: نه تنها مسـکن باید از یک کالای سـرمایه‌ای به یک کالای مصرفی تبدیل شـود بلکه باید جلوی احتکار بسیاری از خانه‌های خالی در کشور گرفته شود تا عملا ناترازی بین عرضه و تقاضای مسکن در کشـور ایجاد نشود.عضو کمیسـیون برنامه و بودجـه مجلس با تاکید بر اینکـه در تامین مالی طرح‌های مربوط به تولید مسـکن باید از ظرفیت بازار سرمایه اسـتفاده شود، اظهار داشت: باید در تامین مالی طرح‌های مربوط به تولید مسـکن از ظرفیت بازار سرمایه استفاده کرد تا بتوان از آورده افراد در تولید مسـکن به درسـتی بهره برد.عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی مجلس شـورای اسلامی همچنین عرضه مسکن ، صنعتی‌سازی و ارتقای دانش فنی ساخت مسکن را در رفع مشکلات تولید مسکن موثر خواند.

یادداشت

رشد اقتصادی در سایه ثبات سیاسی و اقتصادی

سیدجواد درواری
کارشناس اقتصادی

بهبود شـرایط اقتصادی کشور نیاز به اقدامات وسیع در حوزه سیاست داخلی و خارجی، شفافیت اقتصـادی، تجمیـع نظرهـای اقتصاددانان و خبرگان اقتصـادی، حذف رانت، حـذف قیمت‌گذاری دسـتوری، ثبـات نرخ ارز، اصلاح و بهبود بانکداری و گـذر از بانک‌محوری به بازارمحوری در اقتصاد کشور و اصلاح برخی ساختارهای اقتصادی دارد.

بودجه عمومی کشـور شامل پیش‌بینی درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار و برآورد هزینه‌ها برای انجام اموری اسـت که منجر به دسـتیابی سیاست‌ها و اهداف قانونی می‌شـود. بودجه از سه بخش درآمدها و هزینه‌ها، واگذاری و تملک دارایی سرمایه‌ای و واگذاری و تملک دارایی مالی تشکیل‌شده است و معمولاً در راستای برنامه‌های بالادستی مانند سیاست‌های اعلامی رهبری و سیاست‌های کلی نظام و برنامه‌های توسـعه کشور است.توجه ویژه دولت به برنامه هفتم توسعه در تنظیم بودجه سال ۱۴۰۳، هم‌راسـتا با برنامه توسـعه به‌این‌علت است که برنامه توسـعه کشور یک اقدام ملی محسوب می‌شـود و بعد از شناخت شـرایط فعلی کشور در حوزه‌های اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی و... و برآورد و ارزیابی واقع‌بینانه از نیازهای آتی کشـور برای رشـد و توسـعه پایدار در همه سطوح برای عموم افراد جامعه، شناسـایی توانایی‌ها و ظرفیت‌های قابل‌استفاده موجود در کشور، مطالعه و آسیب‌شناسی اهداف گذشته و دلایل محقق نشدن اهداف و... در کنار تعامل و همکاری و هماهنگی میان نهادهای و بخش‌های مرتبط و صاحب‌نظران در حوزه‌های مختلف، تهیه و تدوین می‌شود.

یکی از ایرادهای اساسـی وارده بر بودجه سـال ۱۴۰۲ این بود که قرار بود برنامه هفتم توسـعه تصویب شـود و بودجه بر اسـاس سـال اول برنامه هفتم توسعه مشخص‌شـده و پیش برود اما این اتفاق رخ نداد. بودجه عمومی کشـور در سـال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۱ رشدی حدود ۴۵ درصد را نشان می‌داد و با توجه به شکاف بین درآمدها و هزینه‌ها انتظار تورم حدود ۴۰ درصدی می‌رفت. همچنین با توجه به وضعیت تحریم‌ها و تحقق نیافتن کامل درآمدهای پیش‌بینی‌شده، ارقام متفاوتی از کسـری بودجه سـال ۱۴۰۲ از کارشناسان و مسئولان کشـور به گوش می‌رسد.برای بودجه سال ۱۴۰۳، رئیس‌جمهور از رئیس سـازمان برنامه‌وبودجه خواسـت تا با واقعی کردن درآمدها و مصارف، جلوگیری از کسری بودجه را موردتوجه ویژه قرار دهد و همچنین توجه اکید به آثار تورمی بودجه و محاسبه آثار اقتصادی و اجتماعی آن و توجه به رویکردهای اقناعی بر واقعی بودن همه ابعاد بودجه و مسئولیت‌پذیری همه اجزا را مورد تأکید قراردهد.به‌هرحال با توجه به شرایط فعلی کشور، بودجه عمومی باید به‌گونه‌ای تنظیم شود که ضمن مهار تورم و ثبات اقتصاد کشور، شرایط اقتصادی قابلیت پیش‌بینی داشته باشد و در راستای بهبود و تأمین معیشت و سلامت اقشار مختلف جامعه و خانواده، آموزش‌وپرورش، فرهنگ، تولید و اشتغال، مسکن، کشاورزی، محیط‌زیست، حمل‌ونقل و ... باشد.

این نکته را باید در نظر داشـت که سیاسـت داخلی و خارجی و شفافیت اقتصادی بخش عمومی به‌طور مسـتقیم و غیرمستقیم بر سیاست‌های اقتصادی کشور تأثیرگذارند و اگر موارد فوق در ثبات و شـرایط مناسـب قرار نگیرند، سیاسـت‌های اقتصادی نمی‌تواند به اهداف خود دست یابند. بهبود شرایط اقتصادی کشور نیاز به اقدامات وسیع در حوزه سیاست داخلی و خارجی، شفافیت اقتصادی، تجمیع نظرهای اقتصاددانان و خبرگان اقتصادی، حذف رانت، حذف قیمت‌گذاری دسـتوری، ثبات نـرخ ارز، اصلاح و بهبـود بانکداری و گذر از بانک‌محوری به بازارمحوری در اقتصاد کشـور و اصلاح برخی سـاختارهای اقتصادی دارد.با توجه به مطالب بیان‌شده فوق، امید می‌رود شرایط ثبات نسبی اقتصادی و سیاسی در کشور حس شود و چشم‌انداز روشنی از رشد و توسعه اقتصادی داشته باشیم.

دنیای رمز ارز

طرفداران صندوق ETF اتریوم بیشتر شدند!

شـرکت فیدلیتی (Fidelity) با مدیریت دارایی به ارزش ۴.۵ تریلیون دلار، تنها چند روز پس از ثبت درخواست شرکت بلاک راک (BlackRock) برای صندوق قابل معامله در بورس (ETF) اسپات اتریوم بـه نـام iShares Ethereum Trust، درخواسـتی را برای ایجاد یک ETF اتریوم ارائه کرد.شـرکت فیدلیتـی قصد دارد کـه ETF اتریوم فیدلیتی را در بورس Cboe BZX لیسـت کند. در صورت تأیید درخواسـت فیدلیتی، این امکان برای سـرمایه‌گذاران خرده فروش آمریکایی فراهم می‌شود که با ریسک کمتری به اتریوم دسترسی پیدا کنند.

این درخواست بر فقدان گزینه‌های تنظیم‌شده برای سرمایه‌گذاران آمریکایی تأکید می‌کند و به ریسک طرف مقابل و عدم اطمینان قانونی در روش‌های موجود اشـاره دارد.شـرکت فیدلیتی اسـتدلال می‌کند کـه یک ETF اتریوم می‌تواند در مواردی مانند صرافی ورشکسـته FTX، سـلیوس نتورک (Celsius Network) و پلتفـرم وامی‌دهی BlockFi که زیان‌های قابل توجهی را به سـرمایه‌گذاران وارد کردند، ضرر و زیان را تا حد قابل‌توجهی کاهش دهد.این درخواست فیدلیتی پس از تشکیل پرونده اخیر بلک راک برای iShares Ethereum Trust صورت می‌گیرد و فیدلیتی را به هفتمین شـرکتی تبدیل می‌کند که برای ETF اتریوم اقدام می‌کند.

پیش‌بینی قیمت ریپل توسط سایت معروف چنجلی!

بـه گفته تحلیلگران بازار، ریپل (XRP) به عنوان تنها آلت کوین با وضعیت نظارتی روشـن در ایالات متحده شناخته می‌شود که قیمتش می‌تواند در عرض ۷ سال به ۱۰ دلار برسد.

این پیش‌بینی توسط Changelly، یک پلتفرم معاملاتی ارزهای دیجیتال انجام شد. دیدگاه صعودی این شـرکت در قبال ریپل البته بیشـتر از ۱۱ دلار اسـت؛ زیرا این شرکت معتقد است XRP می‌تواند تا سال ۲۰۳۲ به قیمت ۲۶ دلار برسد.ریپل امسال رشد چشمگیری را تجربه کرد و از ابتدای سال تا کنون ۷۸.۹۹ درصد افزایش یافته است.قابل ذکر است که پیش‌بینی قیمت ۱۰ دلاری Changelly برای ریپل نشـان‌دهنده افزایش ۱۷۰۰ درصدی با توجه به قیمت فعلی اسـت که یک دیدگاه بلندپروازانه برای این ارز است.

عـلاوه بـر این، در صورت تحقق این پیش‌بینی، تحلیل ۲۶ دلاری تا سـال ۲۰۳۲ به این معنی اسـت کـه XRP باید از قیمت فعلی تا آن زمان، ۴۱۵۴ درصد رشـد کند.شـرکت Ripple Labs با برقراری همکاری‌های جدید، از شراکت با Uphold تا ارتباط با بانک HSBC، اقدام به ایجاد ارتباطات گسترده کرده است.این همکاری‌های گسترده ممکن است در طولانی‌مدت تقاضا برای این ارز دیجیتال را افزایش دهند.تقاضای نهادی، پذیرش مداوم از سوی مشتریان خرده‌فروشی و چشم‌اندازهای XRPL ممکن است به تحقق هدف پیش‌بینی‌شده توسط چنجلی (Changelly) برای قیمت ریپل کمک کنند.

تتر ۵۰۰ میلیون دلار در بخش استخراج بیت کوین سرمایه‌گذاری می‌کند!

تتر، شـرکت پشتیبان استیبل کوین ۸۷ میلیارد دلاری تتر (USDT)، به دنبال گسترش فعالیت‌های خود به دنیای اسـتخراج بیت کوین است. در همین راستا، تتر اعلام کرده که قصد دارد طی ۶ ماه آینده، ۵۰۰ میلیون دلار در بخش ماینینگ بیت کوین سرمایه‌گذاری کند و به یک بازیگر کلیدی در این زمینه پر انرژی و رقابتی تبدیل شود.

اسـتراتژی تتر شامل ساخت تاسیسات ماینینگ خود و به دست آوردن سهام در شرکت‌های استخراج بیت کوین موجود اسـت. مدیرعامل تتر، پائولو آردوینو، در این باره بیان داشـت که، ما متعهد هستیم که بخشی از اکوسیستم استخراج بیت کوین باشیم. وقتی نوبت به توسعه، ساخت شعبه‌ها و سایت‌های جدید می‌رسد، ما آنها را بسیار جدی می‌گیریم. ماینینگ برای ما چیزی است که باید آن را بیاموزیم و در طول زمان رشـد کنیم. ما برای تبدیل شـدن به بزرگ‌ترین ماینر در جهان عجله‌ای نداریم.به این ترتیب، تتر که در درجه اول به دلیل مدیریت استیبل کوین USDT شناخته می‌شود، به دنبال ایجاد تنوع در مدل کسب و کار خود است. طبق گزارش‌ها، تتر اروگوئه، پاراگوئه و السالوادور را به عنوان مکان‌هایی برای آغاز عملیات اسـتخراج خود انتخاب کرده است.با این حال، ماهیت رقابتی صنعت ماینینگ کریپتو و هاوینگ آتی بیت کوین، ممکن است چالش‌هایی را برای سرمایه‌گذاری جدید تتر ایجاد کند.

ارتش دوج کوین غرق در هیجان

بر اساس توییت جدیدی که توسط حساب رسمی دوج کوین در X (توییتر سابق) منتشر شده، شرکت رباتیک و هوافضایی آمریکایی اسـتروباتیک (Astrobotic)، در حال برنامه‌ریزی برای ارسال دوج کوین فیزیکی به ماه در ماه دسـامبر اسـت. انتشار این خبر باعث ایجاد هیجان در جامعه دوج کوین شده است. طبق گزارش‌ها، در این اقدام، دوج کوین در تاریخ ۲۳ دسامبر (دو روز قبل از کریسمس) در یک کپسول DHL Moonbox از طریق موشـک Vulcan Centaur ULA به سـمت ماه پرتاب خواهد شد.در سـال ۲۰۱۵، جامعه دوج کوین شـروع به جمع‌آوری بودجه برای یک ماموریت جهت بردن DOGE به فضا کرده بود.

اکنون، آنها با استروباتیک همکاری کرده‌اند تا رویای خود را محقق کنند.اگرچه هنوز هیچ تأیید قطعی از سـوی شـرکت فضایی استروباتیک در این مورد وجود ندارد، اما انتشار این توییت باعث شده که قیمت دوج کوین به ۰/۰۸۱ افزایش یابد که نسـبت به روز گذشـته، حدود ۱۰ درصد رشد دارد. حجم معاملات ۲۴ ساعته دوج کوین نیز بیش از ۵۰ درصد افزایش یافته است.پیش از این و در آوریل سال ۲۰۲۱، ایلان ماسک نیز اعلام کرده بود که قصد دارد یک DOGE واقعی را به ماه ببرد. او بعدا فاش کرد که اسپیس ایکس در حال آماده شـدن برای ماموریتی برای بردن یک ماهواره به مدار ماه است و طبق گفته ماسک، هزینه این ماموریت با دوج کوین تأمین خواهد شد.

ماسک این پروژه را Lunar Mission ۱-DOGE نامید که انتظار می‌رفت در سال جاری اجرا شود، اما به دلایل مختلف تاکنون به تعویق افتاده است.